

**Consultoria i Assessoria especialitzada per
al nou servei d'abastament d'aigua i
clavegueram del municipi de Cassà de la
Selva (Girona)**

**Part II: Memòria d'Establiment i Projecte
del Serveis**

Gener 2022

www.pwacs.es

**Ajuntament de
Cassà de la Selva**

ÍNDEX

1	OBJECTE DE L'ESTUDI	1
2	INTRODUCCIÓ	2
3	MEMÒRIA DEL SERVEI A ESTABLIR: JUSTIFICACIÓ JURÍDICA.....	2
3.1	MARC NORMATIU APLICABLE	5
3.2	SERVEIS D'ABASTAMENT D'AIGUA POTABLE I DE CLAVEGUERAM.....	6
3.3	L'ABASTAMENT D'AIGUA COM A SERVEI PÚBLIC OBLIGATORI.....	8
4	MEMÒRIA DEL SERVEI A ESTABLIR: JUSTIFICACIÓ TÈCNICA I ORGANITZATIVA.....	9
4.1	ANTECEDENTS	9
4.2	PRINCIPALS MAGNITUDS DELS SERVEIS D'ABASTAMENT D'AIGUA I CLAVEGUERAM DE CASSÀ DE LA SELVA	10
4.2.1	Abonats dels Serveis.....	10
4.2.2	Balanç hídric del sistema d'abastament.....	11
4.3	DESCRIPCIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES I DE LES INSTAL·LACIONS ADSCRITES ALS SERVEIS.....	19
4.3.1	Descripció del sistema d'abastament del municipi.....	19
4.3.2	Descripció del sistema de clavegueram del municipi	60
4.4	PROPOSTES DE MILLORA.....	61
4.4.1	Propostes de millora realitzades per al servei d'abastament	61
4.4.2	Propostes de millora realitzades per al servei de clavegueram	65
5	MEMÒRIA DEL SERVEI A ESTABLIR: JUSTIFICACIÓ SOBRE EL MODEL MÉS EFICIENT AMB L'ESTUDI D'ALTERNATIVES DE GESTIÓ	66
5.1	ASPECTES JURÍDICS I DE PROCEDIMENT	66
5.1.1	Models de gestió dels serveis públics	66
5.1.2	Procediment per a l'adopció de la forma de gestió del servei públic.....	83
5.2	ASPECTES ECONÒMIQUES	99
5.2.1	Tarifes del Servei	100

5.2.2	Dades bàsics del Servei. Any Base.....	106
5.2.3	Ingressos del Servei. Any Base	107
5.2.4	Costos del Servei. Any Base.....	108
5.2.5	Resultat d'exploració del Servei d'aigua. Any Base.....	113
5.2.6	Anàlisi d'Escenaris	113
5.3	ALTRES ASPECTES DE GESTIÓ PER A L'ANÀLISI DE LA SOSTENIBILITAT GLOBAL DEL MODEL.....	128
5.3.1	Assumpció del risc d'exploració i operacional	128
5.3.2	Capacitat d'endeutament	129
5.3.3	Procediments de compres i contractacions	130
5.3.4	Contractació i gestió del personal.....	130
5.3.5	Operativa del Servei, organització i mitjans.....	133
5.3.6	Serveis tècnics, equipaments especialitzats i accés a les novetats tecnològiques.....	134
5.3.7	Plans de gestió, manteniment i protocols.....	134
5.3.8	Aspectes social, de transparència, participació per a l'anàlisi de la sostenibilitat global del model.....	135
5.4	ANÀLISI DAFO DEL SERVEI.....	137
5.5	CONCLUSIONS	138
6	PROJECTE D'ESTABLIMENT DEL SERVEI PÚBLIC D'ABASTAMENT D'AIGUA DE CASSÀ DE LA SELVA	140
6.1	OBJECTIUS SOCIALS A ASSOLIR AMB LA PRESTACIÓ PÚBLICA.....	140
6.2	FORMA DE GESTIÓ ESCOLLIDA PER PRESTAR EL SERVEI PÚBLIC. CONSIDERACIONS PRÈVIES	141
6.3	PROCEDIMENT A SEGUIR PER MANTENIR LA GESTIÓ INDIRECTA DEL SERVEI MITJANÇANT CONCESSIÓ.....	143
6.4	OBRES, BÉNS I INSTAL·LACIONS NECESSÀRIES, AIXÍ COM PREVISIÓ DE MITJANS MATERIALS I HUMANS	144
6.5	ESTUDI ECONÒMIC DEL PROJECTE DE SERVEI. INVERSIONS I NECESSITATS	147

6.6	RÈGIM TARIFARI	147
6.7	RÈGIM ESTATUTARI DELS USUARIS.....	148
6.8	NOU REGLAMENT DEL SERVEI D'ABASTAMENT D'AIGUA I DE CLAVEGUERAM	148

Índex de Taules

Taula 1. Núm. d'abonats segons usos de l'Ordenança	10
Taula 2. Evolució per usos d'Abonats del Servei d'Abastament. Anys 2018 - 2020	11
Taula 3. Núm. d'abonats de Clavegueram	11
Taula 4. Balanç hídric. Font: IWA	12
Taula 5. Evolució del volum aportat al sistema. Anys 2018 - 2020.....	13
Taula 6. Evolució per usos del Volum Registrat Abastament. Anys 2018 - 2020.....	14
Taula 7. Taxa de variació volum registrat. Anys 2018 - 2020.....	14
Taula 8. Rendiment del Sistema. Anys 2018 - 2020	16
Taula 9. Dotacions. Anys 2018 - 2020	17
Taula 10. Principals característiques pous Sector Gavarres.....	20
Taula 11. Principals característiques pous Sector Mas Rispa.....	24
Taula 12. Principals característiques pous Sector Verneda	28
Taula 13. Propostes de millora sobre captacions i ETAP Sector Verneda (FCC Aqualia)	40
Taula 14. Distribució de materials a la xarxa d'Abastament.....	53
Taula 15. Detall xarxa de distribució	53
Taula 16. Elements auxiliars de la xarxa.....	55
Taula 17. Resum descripció cabalímetres d'alta	56
Taula 18. Parc de comptadors (Calibre i any d'instal·lació)	57
Taula 19. Distribució del parc de comptadors per calibre	59
Taula 20. Distribució del parc de comptadors per marca	59
Taula 21. Sistema de Telecontrol	60
Taula 22. Propostes de millora realitzades per FCC Aqualia per al servei d'abastament	62
Taula 23. Propostes de millora realitzades per l'Ajuntament per al servei d'abastament	65
Taula 24. Propostes de millora realitzades per l'Ajuntament.....	66
Taula 25. Quadre resum de característiques dels Organismes Autònoms, Entitats Públiques Empresarials i Societat Mercantil Pública	80

Taula 26. Comparativa de preus mitjans. Any 2020	103
Taula 27. Preus mitjans Servei del CIA de municipis amb característiques en comú. Any 2020. Font: ACA.....	104
Taula 28. Preus mitjans Servei d'aigua dels diferents municipis del Gironès. Any 2020. Font: ACA.....	105
Taula 29. Volum registrat Servei Abastament. Any Base	106
Taula 30. Volum facturat. Any Base	107
Taula 31. Ingressos del Servei. Any Base.....	108
Taula 32. Cost de Personal. Any Base	109
Taula 33. Costos administratius i varis. Any Base	110
Taula 34. Cost de control analític. Any Base	110
Taula 35. Costos de transports. Any Base	111
Taula 36. Cost compra d'aigua. Any Base	111
Taula 37. Cost d'energia elèctrica. Any Base	112
Taula 38. Resum de costos del servei. Any Base.....	112
Taula 39. Resultat Brut d'Explotació. Any Base.....	113
Taula 40. Hipòtesis de variació anual de costos.....	115
Taula 41. Ordre de prioritat Propostes d'inversió.....	116
Taula 42. Coeficients de ponderació de costos.....	119
Taula 43. Taxa de descompte. Font: Indicadors Financers. Banc d'Espanya	120
Taula 44. Realització del Pla d'Inversions.....	120
Taula 45. Dedicació de personal municipal.....	121
Taula 46. Despeses de primer establiment.....	124
Taula 47. Impostos, avals i altres despeses segons el model de gestió.....	124
Taula 48. Resultat d'explotació per l'Any 1 en funció del model de gestió. ESCENARI 1	126
Taula 49. Percentatge de pujada tarifària necessari. Resta d'Escenaris.....	127
Taula 50. Anàlisi DAFO de la modalitat de Gestió Directa.....	137
Taula 51. Anàlisi DAFO de la modalitat de Gestió Indirecta.....	138
Taula 52. Resum de les principals activitats relacionades amb la gestió del Servei	144

Taula 53. Previsió costos dels mitjans humans i materials pel projecte del Servei de Cassà de la Selva 146

Taula 54. Previsió Despeses Any 1: Cost de Personal. Any Base..... 146

Índex de Il·lustracions

Il·lustració 1. Distribució per usos del volum total registrat, any 2020	15
Il·lustració 2. Distribució de l'ús de l'aigua registrada per mida de municipis.....	15
Il·lustració 3. Dotació del subministrament en baixa. AEAS-AGA 2020	18
Il·lustració 4. Dotació neta domèstica segons la mida del municipi. AEAS-AGA 2020.....	18
Il·lustració 5. Pou núm. 15.....	21
Il·lustració 6. Pou núm. 16.....	22
Il·lustració 7. Pou núm. 17.....	23
Il·lustració 8. Pou Mas Rispa Núm. 1.....	27
Il·lustració 9. Pous Mas Rispa núm. 2 i núm. 4 (Font: Lithos Geotecnia, Any 2018).....	28
Il·lustració 10. Resclosa La Verneda	30
Il·lustració 11. Senyalització Resclosa La Verneda (antiga, nova)	30
Il·lustració 12. Galeria captació Resclosa La Verneda	31
Il·lustració 13. Nivell Resclosa Verneda en època d'estiu (Font: Wikiloc).....	31
Il·lustració 14. Desbordament riera Verneda al seu pas per la Resclosa (Font: Google)	31
Il·lustració 15. Sobreelevació Ter: estat exterior instal·lació	32
Il·lustració 16. Sobreelevació Ter: interior instal·lació.....	33
Il·lustració 17. Sobreelevació Ter: emmagatzematge i dosificació d'hipoclorit sòdic	34
Il·lustració 18. Esquema de funcionament ETAP Verneda (Font: PAGA FCC Aqualia)	35
Il·lustració 19. ETAP La Verneda.....	37
Il·lustració 20. ETAP La Verneda: emmagatzematge d'hipoclorit sòdic.....	37
Il·lustració 21. ETAP La Verneda: sala de dosificació de reactiu i d'analitzadors en línia	38
Il·lustració 22. ETAP La Verneda: aljub.....	39
Il·lustració 23. Quadres de control pous i ETAP	39

Il·lustració 24. Esquema de funcionament ETAP Dipòsit Nou (Font: PAGA FCC Aqualia).....	41
Il·lustració 25. ETAP Dipòsit Nou.....	43
Il·lustració 26. ETAP Dipòsit Nou: mesuradors en línia i bombes dosificadores.....	44
Il·lustració 27. ETAP Dipòsit Nou: sala d'emmagatzematge de reactius.....	44
Il·lustració 28. Dipòsit Vell.....	46
Il·lustració 29. Dipòsit Vell: cambra de claus	47
Il·lustració 30. Dipòsit Vell: entrada d'aigua i accés als vasos.....	48
Il·lustració 31. Dipòsit Vell: sala d'emmagatzematge i dosificació d'hipoclorit sòdic.....	49
Il·lustració 32. ETAP Dipòsit nou	50
Il·lustració 33. Dipòsit Nou: estat exterior, parcel·la i coberta	51
Il·lustració 34. Dipòsit Nou: accés cambra de claus i accés coberta dipòsit	51
Il·lustració 35. Dipòsit Nou: cambra de claus i accés vasos	52
Il·lustració 36. Comparativa de les tarifes mitjanes. Any 2020	104
Il·lustració 37. Preus mitjans totals pel servei d'abastament de diferents municipis de la província. Any 2020.....	105

1 OBJECTE DE L'ESTUDI

L'Ajuntament de Cassà de la Selva, municipi de la comarca del Gironès i amb una població de 9.705 habitants, gestiona el **servei d'abastament d'aigua** a través d'una concessió administrativa adjudicada l'any 1997 a l'empresa **Gerundenses de Servicios, S.A.** (GESESA, empresa absorbida posteriorment per **Aqualia, gestió integral de l'aigua, S.A.**, i actualment denominada **FCC Aqualia, S.A.**) fins el desembre de 2022.

D'altra banda, el **servei de clavegueram** és gestionat de **forma directa** per l'**Ajuntament** amb mitjans propis.

L'Ajuntament de Cassà de la Selva, a finals de 2020 va adjudicar a **PW Advisory & Capital Services** (en endavant, **PWACS**) els **treballs de consultoria i assessoria per al nou servei per al nou servei conjunt d'abastament d'aigua i clavegueram de Cassà de la Selva** i, en concret, les següents fases:

- **Diagnòstic dels Serveis.**
- La redacció del nou **Reglament dels Serveis.**
- **Expedient administratiu de l'establiment dels Serveis Públics amb l'Estudi comparatiu dels models de gestió dels serveis públics esmentats.**
- **Implementació de l'alternativa escollida.**

El present informe, doncs, respon al tercer, de tal manera que s'han redactat els documents que reglamentàriament articulen l'expedient administratiu d'Establiment del Servei Públic de Subministrament d'Aigua Potable, tant la Memòria Justificativa de l'Establiment, que incorporà una anàlisi sobre les alternatives de gestió dels serveis, com el Projecte dels Serveis tot especificant en què consistirà la nova prestació, amb quines tarifes i de quina manera es desenvoluparà, així com el reglament dels serveis.

Sobre el procediment, **es planteja la tramitació conjunta de tot l'Expedient**. És a dir la Memòria justificativa (que inclou l'Estudi d'alternatives de gestió), el Projecte d'Establiment i el Reglament dels Serveis, així com els tràmits d'aprovació inicial, d'informació pública i l'aprovació definitiva, tal i com es fixa al Reglament d'Obres, Activitats i Serveis dels ens locals de Catalunya (ROAS).

2 INTRODUCCIÓ

L'establiment o implantació dels serveis locals per tal d'assumir-los com a propi i la determinació de la forma de gestió dels serveis públics són processos obligatoris per als Ajuntaments, més enllà del fet que una competència sigui de titularitat municipal o es determini que aquesta sigui servei mínim, i venen regulats a la Llei de Bases de Règim Local 7/1985, de 2 d'abril (LBRL en endavant) i més específicament en la legislació catalana, en concret en el Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei municipal i de règim local (TRLMRL). Així mateix, el procediment per a aprovar l'establiment del servei, fer-ne la regulació necessària per la seva correcta prestació i determinar-ne la forma de gestió, queda fixat en el Reglament d'Obres, Activitats i serveis dels ens locals de Catalunya (ROAS), en concret en els articles 159 i 160.

Per tant i seguint els procediments de l'expedient que s'ha d'instruir, en desenvolupament de la regulació anterior, i en el cas concret del municipi de Cassà de la Selva en l'àmbit dels serveis municipals d'abastament d'aigua potable i de clavegueram, **PWACS** ha redactat, en aquesta fase de l'encàrrec, els següent documents que formen part de l'Expedient d'Establiment dels Serveis:

- Memòria justificativa per l'Establiment i Prestació dels Serveis d'Abastament d'aigua potable i de Clavegueram de Cassà de la Selva, que incorpora una anàlisi exhaustiva del funcionament de la prestació i l'estudi comparatiu dels models de gestió que, entre d'altres, inclou una anàlisi econòmica i financera de la prestació.
- Projecte de desenvolupament de la nova prestació, un cop determinat quin és el model més sostenible i eficient per dur-ho a terme.

3 MEMÒRIA DEL SERVEI A ESTABLIR: JUSTIFICACIÓ JURÍDICA

En aquest punt recollim algunes consideracions prèvies pel que fa a la competència i la titularitat del Servei, així com al marc normatiu en l'àmbit local, general i específic per al servei que es pretén ordenar.

Partim d'una primera afirmació, fins a cert punt òbvia, **relativa a que són serveis públics locals els que presten les entitats locals en l'àmbit de les seves competències**. Aquesta és la noció que ens ofereix l'article 85.1 de la Llei Reguladora de les Bases del Règim Local de 1985 (LRBRL). Es tracta d'una definició genèrica i imprecisa, que ha requerit de l'esforç interpretatiu

en seu doctrinal i jurisprudencial. Recollint-ne els pronunciaments principals i, en resum, les característiques essencials d'una activitat de servei públic local serien les següents:

- A nivell subjectiu, es desenvolupa per una entitat local, per ella mateixa o a través de gestor, amb qui està vinculada mitjançant una relació jurídica determinada.
- Objectivament, no consisteix en qualsevol activitat econòmica, sinó que està constituïda per prestacions tècniques i configurada d'acord amb els criteris de generalitat i d'igualtat i en unes condicions de continuïtat i regularitat.
- És una activitat que ha de ser declarada per la legislació com de servei públic local o assumida com a tal per l'entitat, en l'àmbit de llurs competències i de conformitat amb el procediment administratiu establert.

Aquesta darrera nota és determinant. Per això, el servei públic local exigeix una decisió solemne i pública (publicació), per la qual l'entitat local assumeix la titularitat i garanteix, a través d'intensos poders d'ordenació i control, els elements clau de la regularitat i la continuïtat del servei. Aquesta decisió correspon sempre al Ple de l'Entitat Local. Aquesta declaració precedeix l'elecció de la forma de gestió, tot i que ambdues decisions es poden articular en un procediment conjunt i adoptar-se en la mateixa sessió.

En qualsevol cas, l'afirmació de la competència comporta l'atribució al municipi de les potestats necessàries per a l'ordenació i la implantació del servei, tals com la reglamentària, la d'autoorganització, la de planificació, l'autoritzadora, la inspectora i la sancionadora. A elles s'hi afegeixen les potestats vinculades a l'ús del domini públic, que resulta sovint imprescindible per a les instal·lacions del servei. L'atribució de les potestats necessàries per a l'establiment, l'ordenació i la implantació dels serveis de competència de les entitats locals es un pressupòsit constantment reconegut per l'ordenament jurídic administratiu, que té la seva expressió més coneguda en l'article 30 del Reglament de Serveis de les Corporacions Locals (RSCL):

Las Corporaciones locales tendrán plena potestad para construir, organizar, modificar y suprimir los servicios de su competencia, tanto en el orden personal como en el económico o en cualesquiera otros aspectos.

La jurisprudència ha perfilat la relació d'aquest article 30 RSCL amb l'article 85 LRRL, sobre els modes de gestió de serveis locals. En aquest sentit, la Sentència del Tribunal Suprem de 23 de maig de 1997 afirma:

que existe una noción de servicio público vinculada a la idea de competencia en sintonía con lo reiterado en el artículo 85 LBRL que considera servicios públicos a cuantos tiendan a la consecución de los fines señalados como de la competencia de las entidades locales. Este concepto (servicio público) atiende (en el ámbito local) no tanto a la idea de titularidad como a la de competencia, de manera que la calificación de una determinada actividad prestacional como de servicio público local no convierte al correspondiente ente local en titular de dicha actividad.

En altres paraules, la competència és el resultat d'una atribució directa efectuada pel legislador, amb caràcter general per a tots els municipis, és a dir, per tant, una atribució des d'una instància externa a la voluntat municipal. En canvi, la titularitat sobre un servei depèn del tot de la voluntat de cada municipi per a emprendre el procediment que hi condueix, per a exercitar una iniciativa que, en el cas de prosperar, reporta al municipi la posició de titular del servei que queda així publicitat.

Però tot i que queda clar que l'Ajuntament es l'Administració competent en matèria d'abastament d'aigua potable, i fins i tot, com ja hem vist, forma part d'allò que la normativa anomena serveis mínims locals, de prestació obligatòria per a tots els municipis, d'acord amb l'article 26 de la Llei e Bases de Règim Local, la materialització de la titularitat pública efectiva del servei no es produeix "ex lege" en abstracte per virtut dels articles esmentats, sinó que cal aplicar-la, formalitzar-la i instrumentar-la mitjançant l'acord exprés de creació i establiment del servei. És a dir, assumir la competència atorgada per llei com a servei de prestació pública.

Es manté viu, no obstant, un encès debat sobre l'exercici de competències entorn als serveis públics, tant els que tenen contingut econòmic com els que no, en tant que hi ha força tesis que defensen que "el concepte està vinculat, com assenyala el Tribunal Suprem, a la competència, això és, al desenvolupament de la mateixa, ja que és evident que és equivalent en la seva amplitud tampoc pot ser genèrica, en tant en quant el servei públic requereix d'una publicació per a la satisfacció de les necessitats, sotmesa a una règim jurídic de caràcter administratiu" (Fernando García Rubio¹ Professor titular de Dret Administratiu, Universidad Rey Juan Carlos, a "La iniciativa económica local tras la ley 27/2013, de 27 de diciembre, de racionalización y sostenibilidad de la administración local", Revista Real 2015).

3.1 MARC NORMATIU APLICABLE

Pel que fa al marc normatiu aplicable a l'establiment dels serveis locals, acabem de veure algunes referències de la legislació estatal en matèria de règim local. Amb caràcter igualment general, convé ara recollir algunes disposicions de la legislació catalana. Quant al Text Refós de la Llei municipal i de règim local (TRLMRL), aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, el seu **article 247**, apartat primer, afirma amb tota rotunditat que:

Els ens locals han d'acordar de manera expressa la creació del servei públic local i procedir, si s'escau, a regular-lo per reglament abans de començar a prestar-lo. Així mateix, han de determinar les modalitats de prestació i el règim estatutari dels usuaris.

I, pel que fa en concret a l'establiment i la garantia municipals del servei, l'**article 250** TRLMRL detalla el següent:

Per a establir i garantir la continuïtat dels serveis públics, s'han de determinar necessàriament:

- a) Les característiques del servei.*
- b) Les obres i les instal·lacions necessàries per a l'explotació del servei amb indicació, si s'escau, de les que ha de fer el contractista.*
- c) Les tarifes a percebre dels usuaris.*
- d) El cànon, la participació i la subvenció que ha de satisfer l'ens local, si s'escau.*

També d'una manera general, el procediment per a aprovar l'establiment del servei, fer-ne la regulació necessària per la seva correcta prestació i determinar-ne la forma de gestió, queda fixat en Reglament d'Obres, Activitats i serveis dels ens locals de Catalunya (ROAS), aprovat pel Decret 179/1995, de 13 de juny. En concret, l'**article 159** es refereix a l'expedient per a la implantació del servei, en els termes següents:

- 1. La creació d'un servei s'ha d'instrumentar mitjançant una memòria justificativa, un projecte d'establiment i un reglament que n'estableixi el règim jurídic de la prestació.*
- 2. El projecte d'establiment i prestació del servei ha de contenir els aspectes següents:*
 - a) Les característiques del servei.*

- b) La forma de gestió.*
 - c) Les obres, els béns i les instal·lacions necessàries per a la prestació, amb la indicació, si s'escau, de les que hagi de realitzar el contractista.*
 - d) L'estudi econòmic financer i, si s'escau, les tarifes a percebre dels usuaris.*
 - e) En el supòsit de prestació per gestió indirecta, el cànon o la participació que ha de percebre l'ens local, i la compensació econòmica que, si s'escau, aquest hagi de satisfer.*
 - f) El règim estatutari dels usuaris.*
- 3. El reglament que reguli el servei ha de declarar expressament que l'activitat de què es tracta resta assumida per l'ens local com a pròpia i ha de determinar l'abast de les prestacions a favor dels ciutadans.*
 - 4. Per a l'elaboració dels documents esmentats, l'ens local, quan en justifiqui la necessitat, compta amb l'assistència tècnica i jurídica del consell comarcal, de la diputació i de l'Administració de la Generalitat per mitjà dels respectius serveis d'assistència local.*

I l'article 160 RSCL afegeix, pel que fa a l'establiment dels serveis, que:

- 1. L'expedient instruït amb els documents a què es refereix l'article anterior s'ha de sotmetre a informació pública pel termini de trenta dies, mitjançant anuncis que s'insereixin en el Butlletí Oficial de la província, el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i al tauler d'anuncis de la corporació. Simultàniament, s'ha de donar audiència als interessats i a les entitats que, si s'escau, han exercit la iniciativa.*
- 2. El ple de la corporació, amb la resolució prèvia dels suggeriments formulats, ha d'acordar l'establiment del servei, n'ha d'aprovar el projecte d'establiment i el reglament que el regula i ha de preveure els efectes econòmics que se'n deriven, en especial, en el pressupost.*

3.2 SERVEIS D'ABASTAMENT D'AIGUA POTABLE I DE CLAVEGUERAM

L'abastament d'aigua potable es competència de titularitat municipal reconeguda en la legislació de règim local, en els següents termes:

Article 25 Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local (en endavant LBRL):

2. *El Municipio ejercerá en todo caso como competencias propias, en los términos de la legislación del Estado y de las Comunidades Autónomas, en las siguientes materias:*

[...]

c) Abastecimiento de agua potable a domicilio y evacuación y tratamiento de aguas residuales”.

Com veiem, el legislador estableix l'existència d'una competència municipal en aquests sectors si bé no determina en què consisteix aquesta competència, fet que deixa al legislador sectorial – en aquest cas en matèria d'aigües – perquè la determini.

Així, en el cas de Catalunya el Decret Legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la legislació en matèria d'aigua de Catalunya, estableix el següent a l'**article 5**:

Competències dels ens locals

Corresponen als ens locals, d'acord amb la legislació de règim local, amb la de sanitat i amb les previsions d'aquesta Llei, les competències relatives als àmbits següents:

- a) L'abastament d'aigua potable.*
- b) El clavegueram i el tractament d'aigües residuals.*
- c) El control sanitari de les aigües residuals.*
- d) L'exercici de les funcions que aquesta Llei els atribueix.*

La Llei, com veiem, no compleix amb la funció de concretar en què consisteix l'abast de la competència, sinó que simplement reitera allò que ja establia la legislació de règim local.

Vista aquesta competència municipal, en canvi correspon a la Generalitat, d'acord amb l'**article 4** de l'esmentat text legal:

- La planificació hidrològica en les conques compreses íntegrament en el territori de Catalunya (com és el cas de Cassà de la Selva, que forma part de les conques internes de Catalunya)
- L'ordenació i la concessió dels recursos i els aprofitaments hídrics i en general totes les funcions d'administració i control de la qualitat del domini públic.
- La programació, la promoció, l'aprovació, l'execució i l'explotació dels aprofitaments hídrics i de les obres hidràuliques que es facin a Catalunya.

- La regulació i l'establiment d'auxilis econòmics i l'atribució de recursos econòmics a corporacions locals per a la realització dels objectius de la planificació hidrològica.
- La determinació de la política d'abastament i de sanejament d'aigües i la coordinació amb les administracions competents.

3.3 L'ABASTAMENT D'AIGUA COM A SERVEI PÚBLIC OBLIGATORI

Destriades dins les competències d'una i altra Administració, cal dir que l'abastament d'aigua forma part d'allò que la normativa anomena “*serveis mínims locals*”, de prestació obligatòria per a tots els municipis, d'acord amb l'article 26 de la Llei de bases de règim local.

Article 26 LBRL:

1. *Los Municipios deberán prestar, en todo caso, los servicios siguientes:*

a) En todos los municipios: alumbrado público, cementerio, recogida de residuos, limpieza viaria, abastecimiento domiciliario de agua potable, alcantarillado, acceso a los núcleos de población y pavimentación de las vías públicas.

El concepte de “*servei mínim*” de prestació obligatòria és un concepte propi de la legislació de règim local, i comporta que els municipis tenen el deure de prestar-lo obligatòriament i el dret dels ciutadans d'exigir-ne la seva prestació de forma adequada en el cas que això no es produeixi.

Per tant, l'Ajuntament té el deure de prestar el servei a tot el municipi de manera adequada; tot això sens perjudici de la possibilitat que fos la Diputació qui assumís la prestació del servei, de conformitat amb la previsió introduïda en la modificació de la LBRL per la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local, que atribueix una tasca de coordinació de l'esmentat servei a les Diputacions en el cas de municipis de menys de 20.000 habitants, que pot arribar a suposar la prestació del servei per la mateixa Diputació, aspecte que queda al marge del present informe, per no ser d'interès de la corporació. En tot cas, el Tribunal Constitucional ha destacat que caldria l'acord de la Corporació municipal en el canvi de titularitat de la prestació, en la mesura que precisament la previsió legal expressa d'aquesta conformitat municipal (article 26.2 LBRL) evita la inconstitucionalitat de la reforma efectuada per la LRSAL (SST 41/2016, de 3 de març i 111/2016, de 9 de juny; sobretot).

A més, l'article 4 del Reial Decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, assenyala que els municipis són

responsables d'assegurar que l'aigua subministrada a través de qualsevol xarxa de distribució en el seu àmbit territorial, sigui apta per al consum en el punt de lliurament al consumidor; i també de l'autocontrol de la qualitat i el control en aixeta de l'aigua que consumeix la població en el seu municipi quan la gestió del proveïment ho sigui de manera directa. En tot cas, afegeix que quan la captació o la conducció, o el tractament o la distribució o l'autocontrol de l'aigua de consum el realitzi un gestor o gestors diferents del municipi, aquesta vetllarà pel compliment del Reial Decret per part d'aquests.

No podem deixar de recollir l'**article 86.2** de LBRL, atès que reserva als ens locals el servei d'abastament domiciliari d'aigua i de depuració d'aigües, considerant-lo un "servei essencial".

Se declara la reserva en favor de las Entidades Locales de las siguientes actividades o servicios esenciales: abastecimiento domiciliario y depuración de aguas; recogida, tratamiento y aprovechamiento de residuos, y transporte público de viajeros, de conformidad con lo previsto en la legislación sectorial aplicable. El Estado y las Comunidades Autónomas, en el ámbito de sus respectivas competencias, podrán establecer, mediante Ley, idéntica reserva para otras actividades y servicios.

4 MEMÒRIA DEL SERVEI A ESTABLIR: JUSTIFICACIÓ TÈCNICA I ORGANITZATIVA

4.1 ANTECEDENTS

Es descriuen a continuació els principals antecedents **de l'actual Servei municipal d'abastament d'aigua potable** al municipi de Cassà de la Selva.

En data **9 de desembre de 1997** el Ple de l'Ajuntament de Cassà de la Selva acorda l'**adjudicació** de la Concessió del Servei municipal de subministrament d'aigua potable, per període de 15 anys, a **Gerundenses de Servicios, S.A.** (GESESA, empresa absorbida posteriorment per **Aqualia, gestió integral de l'aigua, S.A.**, i actualment denominada **FCC Aqualia, S.A.**) de conformitat i amb estricta subjecció al Plec de Condicions aprovat pel Ple de la Corporació el **31 de juliol de 1997** i que regí la licitació i l'Oferta presentada per la mercantil.

L'**1 de gener de 1998** es signà el Contracte de formalització de la Concessió, per un període de **15 anys**.

Posteriorment, el **8 de febrer de 2008**, l'Ajuntament de Cassà de la Selva i Aqualia, signen un **Conveni per a la modificació i pròrroga del Contracte de concessió** per a la gestió del servei d'aigua potable, **per un període de 10 anys, fins el 31 de desembre de 2022**.

En data **7 d'octubre de 2009** es firma un Annex al Conveni de Modificació i pròrroga del Contracte de Concessió per a l'explotació del servei municipal d'aigua potable de Cassà de la Selva, de data 8 de febrer de 2008.

En el **citad conveni es contemplaven una sèrie d'actuacions**, recollides en el pacte segon, a executar pel concessionari a partir de la firma del mateix, **així com les previsions d'increment del cànon contractual** a partir de la data d'inici de la pròrroga del contracte.

Donada la variació del cost de les citades inversions i la incorporació de noves subvencions per al pagament de les citades obres, **es fa necessari complementar els pactes segon, tercer i sisè del Conveni de 8 de febrer de 2008**.

4.2 PRINCIPALS MAGNITUDS DELS SERVEIS D'ABASTAMENT D'AIGUA I CLAVEGUERAM DE CASSÀ DE LA SELVA

4.2.1 Abonats dels Serveis

En aquest apartat es mostren els abonats tant del servei d'abastament com del servei de clavegueram.

4.2.1.1 Abonats del Servei d'Abastament

Segons la informació facilitada, el **número total d'abonats del Servei d'Abastament**, en l'últim trimestre del any 2020, ascendia a **4.537**. Aquest número té la següent distribució segons els usos de l'Ordenança:

Taula 1. Núm. d'abonats segons usos de l'Ordenança

Tipus d'ús	Núm. abonats 4T 2020
Domèstic	3.636
Comercial	234
Industrial	48
Incendi	48
Pensionistes	14
Fam Nom	449
Municipal	108
Total	4.537

Els usuaris d'aquest servei són principalment de tipus domèstic (80,14%), seguits de l'ús de famílies nombroses (9,90%), que no deixarien de ser usuaris domèstics amb una bonificació social, i usuaris de tipus comercial (5,16%). L'agrupació de la resta dels usos suposa només un 4,80% del total.

En la següent taula es mostra la evolució del número d'abonats del Servei d'Abastament, distribuïts segons els diferents usos, durant els anys 2018, 2019 i 2020. Com es pot observar, el número d'abonats dels usos domèstic, comercial i municipal ha crescut paulatinament durant el període analitzat (1,39%, 8,84% i 4,85%, respectivament), mentre que en la resta d'usos s'ha mantingut pràcticament estable.

Taula 2. Evolució per usos d'Abonats del Servei d'Abastament. Anys 2018 - 2020

Ús	2018				2019				2020			
	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T
Domèstic	3.586	3.586	3.600	3.609	3.616	3.623	3.631	3.634	3.634	3.635	3.640	3.636
Fam Nom	448	449	449	452	452	452	452	450	449	449	449	449
Pensionistes	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Comercial	215	216	219	219	221	222	225	225	225	230	230	234
Industrial	48	49	49	49	50	49	49	47	47	48	48	48
Incendi	47	48	48	48	48	49	48	48	47	47	48	48
Municipal	103	103	103	103	103	103	103	103	103	103	103	108
Total	4.461	4.465	4.482	4.494	4.504	4.512	4.522	4.521	4.519	4.526	4.532	4.537

4.2.1.2 Abonats del Servei de Clavegueram

Segons la informació facilitada per l'Ajuntament de Cassà de la Selva, el nombre total d'abonats del Servei de Clavegueram, a data 9 de març 2021, ascendeix a 4.709. Aquest número té la següent distribució segons els usos de l'Ordenança:

Taula 3. Núm. d'abonats de Clavegueram

Tipus d'ús	Núm. abonats 2021
Indústries amb residus industrials	48
Carnisseries, peixateries i pastisseries, indústries amb residus no industrials, bars, restaurants, etc., bancs i caixes, etc.	84
Habitatges, comerços, garatges i magatzems	4.577
Total	4.709

4.2.2 Balanç hídric del sistema d'abastament

La determinació del balanç hídric d'un sistema d'abastament d'aigua potable requereix del coneixement del mateix i l'exactitud de la determinació dels diferents components d'aquest serà més fiable com més informació es tingui.

En la següent taula es mostren els diferents components del balanç hídric d'un sistema d'abastament segons la **International Water Association (IWA)**.

Taula 4. Balanç hídric. Font: IWA

Volum aportat	Consums autoritzats	Consums registrats	Consums facturats	AIGUA REGISTRADA
			Consums no facturats	
		Consums no registrats	Consums facturats	AIGUA NO REGISTRADA
			Consums no facturats	
	Pèrdues	Pèrdues aparents	Inexactituds de mesura	
			Gestió parc de comptadors	
			Usos fraudulents	
			Error sistema de facturació	
		Pèrdues reals	Fuites en la xarxa	
			Fuites en dipòsits	
Fuites en connexions				

El coneixement del balanç hídric d'un sistema és fonamental per a poder establir el rendiment del mateix i el percentatge d'Aigua No Registrada (ANR). El rendiment del sistema és el percentatge d'aigua aportada al sistema que es registra en els mesuradors dels clients, mentre que el % ANR és el percentatge d'aigua aportada al sistema que no es registra en els comptadors finals, bé sigui perquè es perdi en el trajecte (pèrdues reals), per errors de mesura, facturació i frau (pèrdues aparentes) o bé per consums sense comptador (facturats o no).

El control de l'ANR, amb l'objectiu de reduir les pèrdues d'aigua, és una labor essencial en un servei d'abastament d'aigua. Per a poder millorar l'ANR és fonamental disposar d'informació detallada de la xarxa que permeti enfocar adequadament els esforços de renovació de xarxes i detecció de fuites, però a més és imprescindible disposar d'un parc de comptadors adequat, que eviti el subcomptatge de l'aigua mitjançant la correcta mesura de la mateixa, i disposar d'unes dades fiables tant de l'aigua facturada com de l'aigua aportada, amb l'objectiu de detectar possibles incidències: avaria, frau, error d'imputació, etc.

Amb l'objectiu d'establir el rendiment global del sistema d'abastament de Cassà de la Selva, s'estudien a continuació els **volums aportats i registrats**.

4.2.2.1 Volum aportat al sistema

El municipi de Cassà de la Selva s'abasteix de la **compra d'aigua en alta** procedent del riu Ter i el proveïdor del qual és el **Consorci de la Costa Brava**, amb un **39,20%** sobre el total del volum aportat, l'any 2020, i de **recursos propis** (captacions superficials, riera Verneda, i subterrànies, 7 pous), amb un **60,80%** del total.

El volum total aportat al sistema durant l'**any 2020** va ascendir a **737.474 m³**, tal i com es recull en la següent taula, on es mostra el desglossament de l'aigua subministrada corresponent a la compra d'aigua en alta i a captacions pròpies, trimestralment, durant els tres últims anys.

Taula 5. Evolució del volum aportat al sistema. Anys 2018 - 2020

	Volum aportat al sistema (m ³)				
	2018	2019		2020	
Compra en Alta			<i>Var.</i>		<i>Var.</i>
Pasteral	466.877	341.828	-26,78%	289.110	-15,42%
Total	466.877	341.828		289.110	
Recursos propis			<i>Var.</i>		<i>Var.</i>
Pou 6	22.203	11.077	-50,11%	9.935	-10,31%
Pou 13	60.777	53.687	-11,67%	56.153	4,59%
Pou 14	30.285	142.980	372,11%	191.385	33,85%
Pou 15	54.589	64.930	18,94%	58.276	-10,25%
Pou 16	38.741	57.449	48,29%	59.952	4,36%
Pou 17	76.471	84.984	11,13%	72.663	-14,50%
Total	283.066	415.107		448.364	
Total volum aportat	749.943	756.935		737.474	

Com es pot observar, la **compra d'aigua en alta ha experimentat un retrocés (38,08%) en favor del volum aportat (58,40%) a través de mitjans propis** durant el període analitzat.

Cal destacar el contrast en el règim d'exploració d'alguns pous, ja que mentre el **volum captat pel Pou 6 ha disminuït substancialment, el pou 14 ha incrementat notablement la seva aportació**.

També és necessari assenyalar que **l'any 2020 la compra d'aigua en alta experimentà un retrocés (2,57 %) davant del creixement del 0,93 % de l'any anterior**.

Aquest descens pot estar relacionat amb la **situació excepcional provocat per l'Estat d'Alarma decretat a nivell nacional**, a causa de la pandèmia del coronavirus iniciada l'any 2019 (COVID19) i provocada pel virus SARS-CoV-2.

4.2.2.2 Volum registrat

En base a la informació extreta dels padrons de facturació, el **volum registrat en el municipi de Cassà de la Selva** durant l'any 2020 ha estat de **539.813 m³**.

La següent taula mostra el volum registrat, distribuït segons els diferents usos, per al període 2018 - 2020.

Taula 6. Evolució per usos del Volum Registrat Abastament. Anys 2018 - 2020

Ús	2018				2019				2020			
	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T
Domèstic	72.439	80.958	86.237	74.388	76.116	78.899	91.393	75.501	77.973	84.531	93.171	93.645
Fam Nom	15.012	16.596	17.531	15.161	15.621	15.813	18.742	15.642	15.973	17.628	19.316	18.465
Pensionistes	231	251	283	211	225	217	254	192	212	222	254	250
Comercial	7.081	7.737	8.514	8.828	8.020	8.859	8.738	8.897	8.301	5.919	8.200	9.106
Industrial	9.777	9.185	10.764	10.623	11.449	10.256	11.134	12.542	11.592	9.715	12.474	17.084
Incendi	2.178	784	1.564	804	634	1.151	2.654	826	713	493	896	668
Municipal	6.946	7.247	12.601	8.722	6.040	8.718	15.722	14.977	7.320	5.051	12.464	8.177
Subtotal	113.664	122.758	137.494	118.737	118.105	123.913	148.637	128.577	122.084	123.559	146.775	147.395
Total	492.653				519.232				539.813			

Com es pot apreciar, a excepció de l'ús d'Incendis, que ha disminuït considerablement, la **resta dels usos ha experimentat importants creixements**.

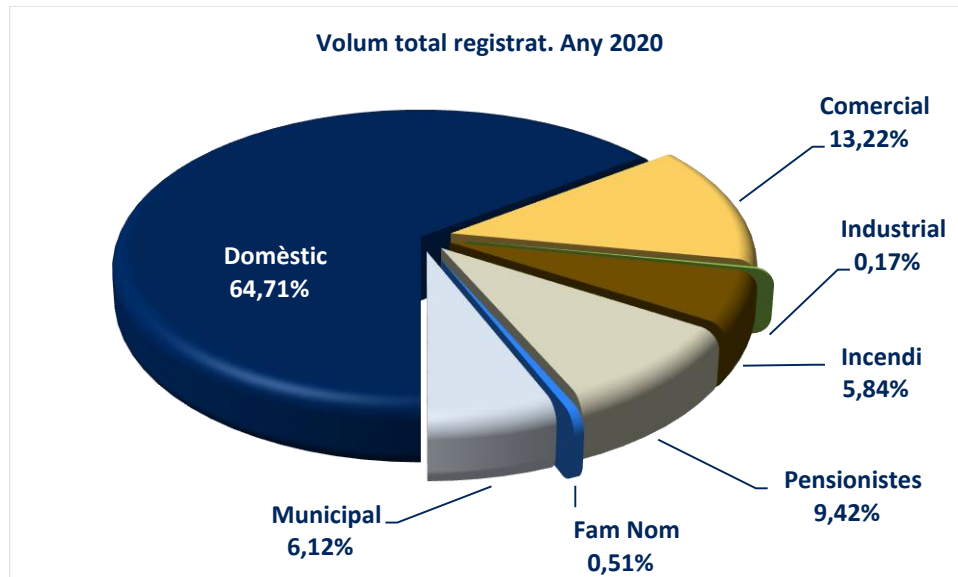
En la següent taula es mostra la **taxa de variació** dels usos que han experimentat una major variació per al període analitzat:

Taula 7. Taxa de variació volum registrat. Anys 2018 - 2020

Evolució dels volums registrats per usos								
Any	Domèstic	Var.	Fam Nom	Var.	Industrial	Var.	Incendi	Var.
2018	314.022		64.300		40.349		5.330	
2019	321.909	2,51%	65.818	2,36%	45.381	12,47%	5.265	-1,22%
2020	349.320	8,52%	71.382	8,45%	50.865	12,08%	2.770	-47,39%

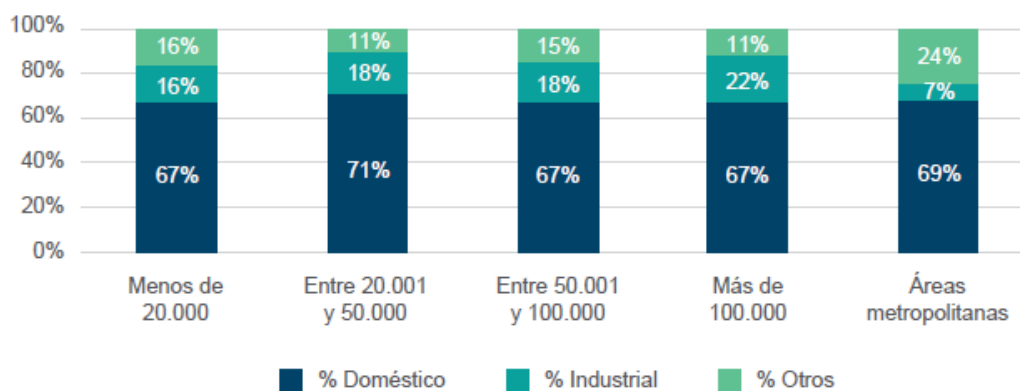
És necessari assenyalar que, no obstant, el nombre d'abonats industrials i de família nombrosa es mantenen pràcticament constants.

En la següent figura s’hi reflecteix el repartiment percentual dels diferents usos sobre el volum total registrat l’any 2020.

Il·lustració 1. Distribució per usos del volum total registrat, any 2020

Si comparem aquestes dades amb les recollides en el **XVI Estudi Nacional de Subministrament d’Aigua potable i Sanejament**, realitzada per l’AEAS i l’AGA l’any 2020, s’aprecia que el percentatge de **volum registrat per l’ús domèstic**, al que se li ha sumat el volum registrat pels usos de famílies nombroses i pensionistes, al municipi de Cassà de la Selva (**74,65 %**) és **8 punts percentuals superior** al de la mitjana registrada per municipis amb poblacions de menys de 20.000 habitants, un **67%**. Per contra, el percentatge de **volum registrat per l’ús industrial (0,17%)** és pràcticament inexistent, enfront del 16% de municipis amb poblacions de menys de 20.000 habitants segons el citat Estudi.

Il·lustració 2. Distribució de l’ús de l’aigua registrada per mida de municipis

4.2.2.3 Rendiment

El rendiment de la xarxa d'abastament es calcula dividint el volum registrat en els comptadors del sistema, entre el volum subministrat a la xarxa.

$$\eta (\%) = \frac{\text{Volum registrat}}{\text{Volum subministrat}}$$

Segons això, i a partir de les dades subministrades per l'actual Concessionària, els rendiments de la xarxa d'abastament de Cassà de la Selva durant el període analitzat són els que es reflecteixen a continuació:

Taula 8. Rendiment del Sistema. Anys 2018 - 2020

Rendiment			
Concepte	2018	2019	2020
Volum subministrat (m ³ /any)	749.943	756.935	737.474
Volum registrat (m ³ /any)	492.653	519.232	539.813
Rendiment (%)	65,69%	68,60%	73,20%
ANR (%)	34,31%	31,40%	26,80%

Com es pot observar, **el rendiment ha anat augmentant en el període analitzat**, amb un destacat **creixement global de tot el període de l'11,43 %**.

Aquest increment estaria relacionat amb l'execució de les següents actuacions:

- Reforma carrers Casc Antic Fase 1
- Reforma carrers Casc Antic Fase III
- Renovació xarxa aigua potable c/Barraquetes
- Renovació xarxa aigua potable Trav. de la Coma, de les Mesures i Plaça Petita.
- Renovació xarxa aigua potable rebentament provocat Carrer Avall.

Malgrat aquesta millora, l'any 2020 el percentatge d'**Aigua No Registrada** (diferència entre l'aigua subministrada a les xarxes de distribució i la mesurada pels comptadors) a Cassà de la Selva va ser aproximadament del **27%**, **superior a la mitjana espanyola, 23%**, d'acord amb les dades del **XVI Estudi Nacional de Subministrament d'Aigua potable i Sanejament**, realitzada per l'AEAS i l'AGA, l'any 2020.

A la vista d'aquestes dades **es recomana prendre les mesures oportunes per continuar amb aquesta bona tendència i augmentar aquest rendiment:**

- Campanyes de detecció de fuites
- Detecció de fraus

- Substitució de comptadors
- Impermeabilització de dipòsits
- Renovació de la xarxa eliminant els punts negres

4.2.2.4 Dotacions

Les dotacions bruta i neta d'un sistema d'abastament es calculen segons les següents formules:

$$\text{Dotació bruta (l/hab} \cdot \text{dia)} = \frac{\text{Volum aportat}}{\text{Població}}$$

$$\text{Dotació neta (l/hab} \cdot \text{dia)} = \frac{\text{Volum registrat}}{\text{Població}}$$

$$\text{Dotació neta domèstica (l/hab} \cdot \text{dia)} = \frac{\text{Volum registrat ús domèstic}}{\text{Població}}$$

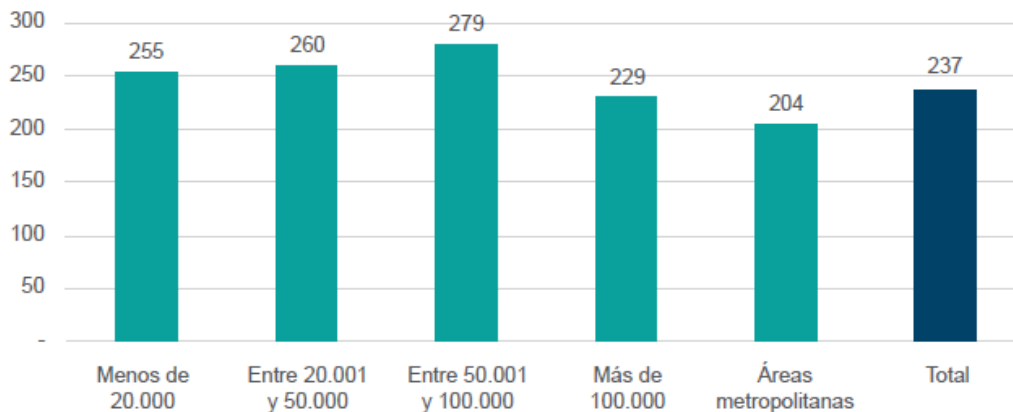
En aquest punt és necessari assenyalar que, generalment, en cas que tots els abonats tinguin comptador, **s'assumeix com volum registrat el consumit**, ja que és impossible comptabilitzar els volums no registrats. Per tant, i tenint en compte aquesta excepció, ambdós termes s'utilitzen indistintament.

D'aquesta manera, **tenint en compte els valors indicats prèviament** de població i volum aportat, registrat i registrat domèstic (aquesta quantitat s'ha obtingut de la suma dels volums registrats per ús domèstic, famílies nombroses i pensionistes) en la xarxa d'abastament del municipi de Cassà de la Selva, **els valors de dotació obtinguts** per al període 2018-2020 són els que es mostren a continuació:

Taula 9. Dotacions. Anys 2018 - 2020

Concepte	2018	2019	2020
Dotació bruta (l/hab./dia)	198	200	194
Dotació neta (l/hab./dia)	130	137	142
Dotació neta domèstica (l/hab./dia)	100	103	111

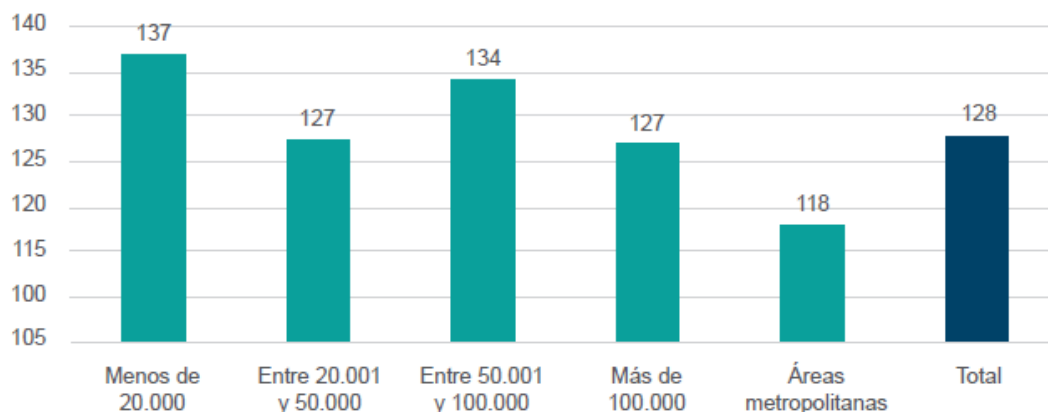
D'acord amb les dades de l'Estudi Nacional de Subministrament d'Aigua potable i Sanejament de l'AEAS i de l'AGA de 2020, **el valor de dotació bruta del municipi de Cassà de la Selva l'any 2020 es troba bastant per sota de la dotació mitjana espanyola, 237 l/hab./dia, i, també de la dotació mitjana de les poblacions de la mateixa mida (amb menys de 20.000 habitants), 255 l/hab./dia.**

Il·lustració 3. Dotació del subministrament en baixa. AEAS-AGA 2020

Pel que fa a la **dotació neta**, tot i que no és possible comparar el valor de la dotació de Cassà de la Selva amb el de les poblacions de la mateixa mida, ja que l'Estudi d'AEAS-AGA no ofereix dades d'aquest tipus de dotacions, es pot observar que el seu valor ha anat **incrementant paulatinament** en el període analitzat.

D'altra banda, tenint en compte únicament el consum d'abonats domiciliaris, la **dotació neta domèstica** del municipi de Cassà de la Selva es situa per a l'any 2020 en 111 l/hab./dia. Aquest valor és bastant **menor que la mitjana de poblacions de la mateixa mida** (menys de 20.000 habitants), que és de 137 l/hab./dia, i **també inferior al de la mitjana nacional**, que és de 128 l/hab./dia.

Il·lustració 4. Dotació neta domèstica segons la mida del municipi. AEAS-AGA 2020

4.3 DESCRIPCIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES I DE LES INSTAL·LACIONS ADSCRITES ALS SERVEIS

La informació recollida en el present apartat és la resultant de la informació i documentació recopilada per **PWACS** amb motiu de la redacció del present diagnòstic, procedent tant de **FCC Aqualia** com de l'Ajuntament de Cassà de la Selva i de la visita realitzada a les instal·lacions.

4.3.1 Descripció del sistema d'abastament del municipi

El sistema d'abastament del municipi de Cassà de la Selva està compost, a grans trets, per les següents infraestructures:

- **Nou captacions:**
 - Pous Sector Gavarres: núm. 15, núm. 16 i núm. 17
 - Pous Sector Mas Rispa: núm. 1, núm. 2 i núm. 4
 - Pous Sector Verneda: núm. 6, núm. 13 i núm. 14
 - Resclosa La Verneda
 - Connexió Rió Ter (Pasteral), corresponent a la compra en alta al **Consorti de la Costa Brava**.
- Dues **ETAP:**
 - ETAP **Verneda**, on es tracta l'aigua procedent de la Resclosa de la riera Verneda.
 - ETAP **Dipòsit Nou**.
- Dos **dipòsits d'emmagatzematge i distribució** d'aigua potable, amb els seus corresponents instal·lacions de desinfecció, amb una capacitat total d'emmagatzematge de 2.861 m³.
- Una **xarxa de distribució** de 68,79 km de longitud.

4.3.1.1 Captacions

El municipi de Cassà de la Selva disposa de pous propis, d'una captació superficial (resclosa) de baixa utilització, degut al poc cabal disponible, i el punt de presa de compra d'aigua en alta del Sistema Ter/Pasteral.

Es relacionen a continuació els nou punts d'aportació d'aigua al sistema d'abastament del municipi:

- Pous Sector Gavarres: núm. 15, núm. 16 i núm. 17

- Pous Sector Mas Rispa: núm. 1, núm. 2 i núm. 4 (actualment **fora de servei**)
- Pous Sector Verneda: núm. 6, núm. 13 i núm. 14 (actualment **fora de servei**)
- Resclosa La Verneda (actualment **fora de servei**)
- Subministrament en alta a través de la connexió amb el riu Ter.

A. Pous Sector Gavarres

L'aigua captada dels pous 15, 16 i 17, s'impulsa conjuntament amb l'aigua comprada en alta del Consorci fins a l'ETAP Dipòsit Nou.

En la següent taula es recullen les principals característiques d'aquests pous:

Taula 10. Principals característiques pous Sector Gavarres

Captació	Pou núm. 15	Pou núm. 16	Pou núm. 17
Origen	Polígon	IES	IES
Destinació	Dipòsit 2	Dipòsit 2	Dipòsit 2
Cota	120	130	138
Cabal nominal (m ³ /h)	29,99	32 / 40	32 / 40
Cabal derivat (m ³ /any) (*)	86.026	0	116.830
Profunditat (m)	136 / 50	150 / 120	151 / 120
Grups d'elevació	1	1	1
Potència instal·lada (kW)	25 / 18	43 / 22 / 30	43 / 22 / 30
CV	30	30	30
Alçada manomètrica d'elevació	105	115	115
Tarifa	4.0	3.0	3.0

(*) Dates: Juliol 2017 – juny 2018

Com es pot observar en la taula, existeixen algunes **discrepàncies pel que fa a les dades de cabal nominal, profunditat dels pous i potència instal·lada**, segons diferent documentació facilitada per la Concessionària: “Esquemes Horitzontal i Vertical” del Sistema d'abastament, “Estudi de Sol·licitud de Revisió de Tarifes” elaborat per la mercantil l'any 2019 i el PAGA, del qual l'última data de revisió és el 25 de febrer de 2019.

Durant la visita a les instal·lacions es va poder comprovar que dos dels tres pous, el núm. 16 i el núm. 17, estaven identificats amb el cartell de “captació d'aigua per a consum humà” i també comptaven amb un adequat tancament perimetral.

No obstant, **el cartell del pou núm. 15 no identifica la instal·lació en sí**, ja que es troba sobre l'armari de control d'aquesta captació, bastant allunyat de la mateixa.

Es dona la circumstància que **el pou núm. 15** (instal·lació posada en servei l'any 2003) **està ubicat, sense identificar, en la zona d'aparcament d'una empresa local, sense accés directe del personal d'exploració del Servei** (el que va impedir accedir-hi durant la visita a les instal·lacions) i **sense un tancament perimetral** que impedeixi el trànsit rodat tant de turismes com de vehicles pesats.

Respecte del **pou núm. 16**, segons la informació facilitada, ha presentat **nivells de MTBE elevats a causa de la seva proximitat a una estació de servei**, i per això la seva explotació està condicionada al fet que, si es barreja amb cabals procedents d'altres captacions, es poden obtenir concentracions d'aquest paràmetre per sota de 20 µg/l.

S'adjunten a continuació imatges dels tres pous que il·lustren l'estat actual dels mateixos.

Il·lustració 5. Pou núm. 15

Il·lustració 6. Pou núm. 16

Il·lustració 7. Pou núm. 17

D'altra banda, com es pot apreciar en les imatges dels pous núm. 16 i núm. 17:

- Les arquetes no tenen potes verticals d'accés al seu interior. A més, es recomana la instal·lació de **tapes d'arqueta** rectangular de doble fulla, per facilitar els treballs de manteniment.

- Les **aixetes de presa de mostres** estan connectades a un tram de mànega amb sortida a l'exterior de l'armari, que impedeix la seva oscil·lació per a una correcta presa de mostres.

B. Pous Sector Mas Rispa

Segons la informació facilitada, els tres pous del sector Mas Rispa es troben **fora de servei** des de l'any 2002, per tenir un **nivell de nitrats, d'origen agrari, molt superior als límits fixats** pel Reial decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà.

En la següent taula es recullen les principals característiques d'aquetes captacions:

Taula 11. Principals característiques pous Sector Mas Rispa

Captació	Pou Mas Rispa núm. 1	Pou Mas Rispa núm. 2	Pou Mas Rispa núm. 4
Tipus	Obert	Entubat	Entubat
Cota	137	138	78
Cabal Nominal (m³/h)	151,2 / 24,84	25,2 / 9,36	10,8 / 29,88
Profunditat (m)	30	30	30 / 40
Grups d'elevació	1	1	1
Potència instal·lada (kW)	54	11	4
Bomba CV	15	6	19
Alçada manomètrica d'elevació	85	85	85

De la mateixa manera que succeeix amb la descripció dels pous anteriors, segons la informació continguda en l' "Estudi de Sol·licitud de Revisió de Tarifes" elaborat per la mercantil l'any 2019, existeixen algunes **discrepàncies pel que fa a les dades de cabal nominal** (total de 64,80 m³/h) i **potència instal·lada** (38 kW total dels pous).

Segons la informació facilitada per l'Ajuntament de Cassà de la Selva, aquest va encarregar, el 25 de setembre de 2017, un estudi hidrogeològic a l'empresa **Lithos Geotecnia S.L.** amb l'objectiu de diagnosticar els recursos hídrics en l'àmbit municipal i establir directrius i accions pel que fa a la seva explotació i gestió per al subministrament d'aigua. En concret, es pretenia valorar la possibilitat d'incrementar el subministrament a partir de recursos propis, analitzant la **recuperació de dos dels pous de Mas Rispa**, el núm. 2 i el núm. 4, **mitjançant el seu segellat i la seva reperforació**.

De manera prèvia a la recuperació de les captacions es van realitzar diversos treballs que van aportar dades útils per als treballs de recuperació: inspecció mitjançant video-càmera de les captacions existents, bombeig i caracterització química de l'aigua.

Es recullen a continuació les **principals conclusions d'aquest estudi**:

- *En general, les reixetes d'ambdós pous es troben en bon estat, el que porta a concloure que es van abandonar per l'estat qualitatiu de l'aigua (i pel manteniment de la xarxa) més que per problemes relacionats amb el rendiment.*
- *Pel que fa a la caracterització fisicoquímica de l'aigua es detecta una concentració de nitrats de 55 mg/l al pou 2 antes d'iniciar els treballs de perforació, després d'un bombeig d'una hora i 35 minuts de durada. Aquesta concentració està per sobre del valor paramètric fixat en el RD 140/2003 i per aquest motiu es procedeix abans de reperforar a segellar l'aqüífer neogen, de manera que no es comuniqui amb els aqüífers inferiors a través del pou.*

Els treballs de perforació s'inicien una vegada segellats els dos pous i es comprova durant la perforació [a diferents profunditats] i llavors, [al final de l'assaig de bombeig] que els nitrats són inexistents.

- *Les intervencions en el **pou 2** són el segellat i la perforació. El **pou 4** es segella per a procedir a la perforació posterior en funció de quin sigui el resultat obtingut en el pou 2, a nivell de fer efectiva la seva explotació. Finalment, com els resultats no han complert les expectatives esperades, no s'ha procedit a la reperforació del pou 4.*
- *L'aqüífer explotat correspon a l'aqüífer local del paleozoic, on el moviment de l'aigua es produeix bàsicament a través de fractures i es troba confinat en aquesta zona per les argiles vermelles corresponents al Paleogen amb 9 m de potència.*
- *La transmissivitat de l'aqüífer, que indica la facilitat en què l'aigua circula a través de l'aqüífer, és baixa i té un valor de $T = 1,29 \text{ m}^2/\text{dia}$. Aquesta transmissivitat és característica d'un medi fracturat, on l'aigua circula a través de les fractures de la roca.*
- *S'estima que el cabal que pot explotar el pou 2 és de 8000 l/h i el seu radi d'influència per a un bombeig de 10h és de 150 m. Cal dir que, el descens inicial és molt gran i s'efectua molt ràpidament com a efecte de la baixa transmissivitat. La recuperació és ràpida a l'inici, però en canvi, tarda dies en recuperar-se el nivell estàtic inicial. El **pou 4** es situa a 147 m del pou 2 i, per tant, si entressin en explotació els dos pous es veurien lleugerament afectats (en cas que el règim d'explotació fora de 10 hores o més).*

- Pel que fa a la **satisfacció dels consums**, el pou 2 podria aportar al sistema un volum aproximat de 80 m³/dia, si es bombeja una mitjana de 10h diàries. Entre els dos pous, si aquests tinguessin les mateixes característiques, aquesta quantitat no es duplicaria exactament perquè el radi d'influència es situa a 150 metres de distància i els dos pous estan a 147 m. No obstant, de cara a l'execució del pou 4, tenint ara un bon coneixement de les característiques litològiques i de l'aquífer podria millorar-se el rendiment del pou 4, executant-lo de nou, a un diàmetre superior.

En les següents imatges es mostra l'estat actual del **pou núm. 1** visitat per **PWACS**. Segons els responsables del Servei, l'estat dels tres pous és similar.

Il·lustració 8. Pou Mas Rispa Núm. 1

Com es pot observar en les imatges, tant l'exterior (parcel·la, obra civil i equips) com l'interior (obra civil i equips) d'aquesta instal·lació evidencia **un total abandó**. Tot i que està identificada com a "captació per al consum d'aigua potable", la instal·lació **manca de tancament perimetral** i és utilitzada per a l'apilament de materials.

Observant les imatges dels pous Mas Rispa 2 i 4, preses per l'empresa **Lithos Geotecnia** durant el seu estudi, es comprova igualment la falta de conservació i manteniment, sense accessos adequats i sense tancament perimetral.

Il·lustració 9. Pous Mas Rispa núm. 2 i núm. 4 (Font: Lithos Geotecnia, Any 2018)

PWACS considera que **el fet que aquestes instal·lacions es trobin fora de servei no justifica l'absència total de conservació i manteniment**. Per això es recomana que, **FCC Aqualia**, com a actual Concessionària del Servei, a instàncies de l'Ajuntament de Cassà de la Selva, **inclogui aquestes instal·lacions, en la major brevetat possible, dins del Pla de Manteniment Preventiu Programat del Servei**.

Així mateix, i en línia amb les conclusions de l'estudi realitzat per **Lithos Geotecnia**, es recomana la **recuperació d'aquests pous en un curt-mitjà termini**.

Per això, és necessari realitzar:

- **Una posada a punt de les instal·lacions.**
- **Un seguiment analític anual dels paràmetres recollits en el RD 140/2003.**
- **Campanyes de mesura d'aforaments per a conèixer el seu rendiment real.**

C. Pous Sector Verneda

Tot i que la zona de captació de La Verneda és una font molt important d'aigua, aportant en 2020 quasi un 35% del total, des de desembre d'aquell any, **aquests pous es troben fora de servei**, tal i com es veurà més endavant en aquest informe, en l'apartat 7.3.1.2.

En la següent taula es recullen les principals característiques d'aquests pous:

Taula 12. Principals característiques pous Sector Verneda

Captació	Pou núm. 6	Pou núm. 13	Pou núm. 14
Destinació	Dipòsit 1 i 2		
Cota	121	117	118
Any	-	1987	1989

Captació	Pou núm. 6	Pou núm. 13	Pou núm. 14
Cabal nominal (m ³ /h)	23,98	45	24,98
Cabal derivat (m ³ /any)(*)	13.849	111.488	
Profunditat (m)	10 / 12,25 / 21	60 / 50	120 / 40
Grups d'elevació	1	1	1
Potència instal·lada (kW)	4 / 5	29	
CV	1,9	12 / 30	30 / 75
Alçada manomètrica d'elevació	10 / 13	13	13
Tarifa	3.0	4.0	4.0

(*) Dades: juliol 2017 - juny 2018

És necessari assenyalar que **l'any 2018 es van instal·lar sondes piezomètriques per part de la Concessionària**, com a mesura de control per avaluar els descensos i el seu rendiment, amb l'objectiu de determinar el règim d'exploració més idoni de cadascun d'ells i el manteniment necessari.

De la mateixa manera que succeïa amb els pous anteriors, com queda reflectit en la taula anterior, existeixen algunes **discrepàncies pel que fa a les dades de profunditat dels pous, potència instal·lada, CV i altura manomètrica d'elevació** segons diferent documentació facilitada per la Concessionària: "Esquemes Horitzontal i Vertical" del Sistema d'abastament, "Estudi de Sol·licitud de Revisió de Tarifes" elaborat per la mercantil l'any 2019 i el PAGA, del qual l'última data de revisió és el 25 de febrer de 2019.

D. La Resclosa, riera Verneda

Aquesta captació superficial, amb un cabal concessional de 5 l/s (segons la informació facilitada) i situat a uns 2 km de distància de l'ETAP amb el mateix nom, té un **ús molt puntual**, a causa del **poc cabal disponible**. Almenys **durant els tres últims anys, aquesta captació no ha estat utilitzada com a aportació d'aigua al municipi**.

La zona on s'ubica la captació **no està tancada**, és a dir, no compta amb les mesures de protecció adequades, permetent el pas d'habituals del senderisme i del cicloturisme, tot i que **sí que està senyalitzada** per a la seva identificació com a punt de captació d'aigua destinada a l'abastament de la població. Com es pot apreciar en les següents imatges, la parcel·la que rodeja directament la captació **no es troba convenientment desbrossada i neta de vegetació**, per la qual cosa el vas del petit assut està saturat de fullaraca, rames i algues.

Il·lustració 10. Resclosa La Verneda

Il·lustració 11. Senyalització Resclosa La Verneda (antiga, nova)

Il·lustració 12. Galeria captació Resclosa La Verneda

Com es pot apreciar en les següents imatges, la Resclosa Verneda està sotmesa a **fortes fluctuacions de cabal**, el que dona lloc a la seva **explotació intermitent**.

Il·lustració 13. Nivell Resclosa Verneda en època d'estiu (Font: Wikiloc)

Il·lustració 14. Desbordament riera Verneda al seu pas per la Resclosa (Font: Google)

E. Sobreelevació Ter

El desembre de 2001 entra en funcionament la connexió definitiva d'aigües del Ter, que bombeja aigua directament al Dipòsit Nou sense haver de passar per l'ETAP La Verneda.

A l'arribar el període d'estiu, gran part de les fonts pròpies queden fora d'ús per falta de cabal per la qual cosa els cabals del Ter representen una **garantia de subministrament**.

La connexió Ter (Pasteral), situada a una cota de 122 m.s.n.m., es porta a terme mitjançant una conducció de 250 mm de diàmetre, de fibrociment. La potència instal·lada és de 18,5 kW.

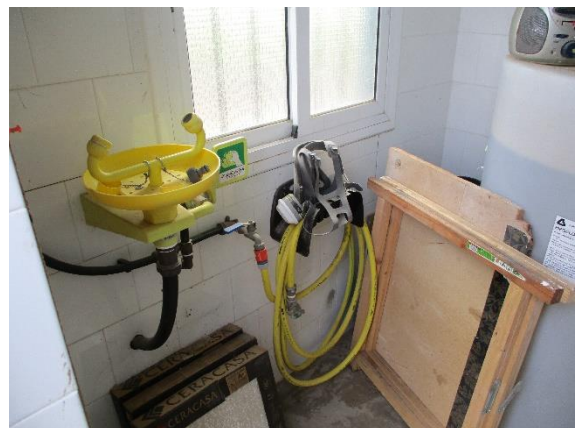
En les següents imatges es pot apreciar l'estat actual d'aquesta instal·lació.

Il·lustració 15. Sobreelevació Ter: estat exterior instal·lació

Il·lustració 16. Sobreelevació Ter: interior instal·lació

Il·lustració 17. Sobreelevació Ter: emmagatzematge i dosificació d'hipoclorit sòdic

Com es pot apreciar en les imatges, durant la visita es va detectar el següent:

- Exterior instal·lació:
 - Tot i que la parcel·la es troba desbrossada i neta de vegetació, **no existeix tancament perimetral**, amb el risc que això comporta, sobre tot a l'estar situada a escassos metres d'una carretera i donada la crucialitat d'aquesta instal·lació en el Sistema d'abastament del municipi.
 - La parcel·la conté l'**apilament temporal de runes i restes de materials** de la reforma que s'estava duent a terme.
 - S'evidencia la **necessitat de sanejar i pintar els paraments verticals de la instal·lació**, que, a més, compta amb alguns grafitos.
 - **No existeix cap zona de càrrega i descàrrega de reactius habilitada com a tal**, segons normativa d'aplicació Reial Decret 656/2017, de 23 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'Emmagatzematge de Productes Químics i les seves Instruccions Tècniques Complementàries MIE APQ 0 a 10.
- Interior de la instal·lació:

La caseta posseeix dues sales:

 - Una sala que alberga la **instal·lació de elevació** pròpiament dita, juntament amb un equip de mesura en línia de clor lliure i un armari de control. Aquesta sala estava essent reformada en la data de la visita realitzada per **PWACS**.

- Una altra sala que conté el **sistema d'emmagatzematge i dosificació d'hipoclorit sòdic**. Si bé aquesta sala compta amb les mesures de seguretat necessàries, com per exemple, senyalització, pantalla protectora, renta-ulls d'emergència i porta d'accés amb ventilació superior, el dipòsit d'emmagatzematge del reactiu manca de cubeta de seguretat. L'espai alberga un apilament temporal de diferents materials, fruit dels treballs de reforma que s'estaven duent a terme a la sala contigua.

4.3.1.2 Estacions de Tractament d'Aigua Potable

A. ETAP La Verneda

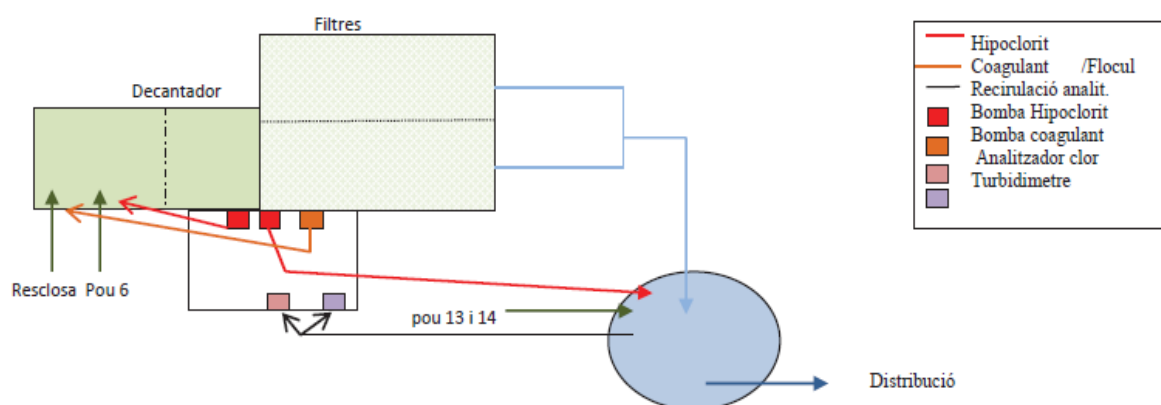
Amb un cabal nominal de tractament de 22 l/s, aquesta ETAP tracta l'aigua procedent dels tres pous del Sector del mateix nom (pous núm. 6, núm. 13 i núm. 14) i l'aigua de la Resclosa Verneda.

Aquesta instal·lació, també coneguda com a Central Verneda, és de tipus fisicoquímic i compta amb les següents etapes de tractament: oxidació (precloració), decantació, filtració i desinfecció (postcloració).

El procés es basa en una precloració per oxidar el ferro, que es reté per precipitació en una primera etapa en el decantador i, posteriorment, mitjançant filtració per arena. El rentat dels filtres es realitza de forma manual, a contracorrent, mitjançant aire i aigua.

Al decantador arriba l'aigua procedent del pou núm. 6 i de la Resclosa, mentre que l'aigua dels pous núm. 13 i núm. 14 passa directament al dipòsit d'aigua filtrada de l'ETAP (aljub), sense pas previ per les etapes anteriors a causa de la seva bona qualitat.

Es mostra a continuació un **esquema del procés de tractament**:

Il·lustració 18. Esquema de funcionament ETAP Verneda (Font: PAGA FCC Aqualia)

Segons la informació facilitada,

*degut a una sèrie d'avaries en les bombes dels Pous 13 i 14, i al deteriorament del decantador de la zona de captació Central Verneda, **des de finals de desembre de 2020 aquesta instal·lació es troba parada i no aporta aigua a la xarxa d'abastament municipal.** Després d'informar a l'Ajuntament i de mantenir una reunió posterior el dia 22 de març de 2021, aquest sol·licita a **FCC Aqualia** la presentació d'una memòria valorada i un pressupost per realitzar els treballs necessaris a la Central Verneda per restablir el funcionament dels Pous 6, 13 i 14 i millorar la instal·lació elèctrica amb l'objectiu d'eliminar les freqüents avaries de les bombes dels pous 13 i 14.*

En les següents imatges es pot apreciar l'estat actual d'aquesta instal·lació.

Il·lustració 19. ETAP La Verneda

Il·lustració 20. ETAP La Verneda: emmagatzematge d'hipoclorit sòdic

Il·lustració 21. ETAP La Verneda: sala de dosificació de reactiu i d'analitzadors en línia

Com reflecteixen les següents imatges, durant la visita a les instal·lacions es van detectar algunes **deficiències que requereixen actuar sobre elles:**

- Sanejat i pintura de les instal·lacions d'obra civil, caldereria i equips, amb evidents signes de corrosió.
- Reposició o substitució d'alguns elements.
- Neteja de l'interior de les instal·lacions.
- Col·locació de cartells identificadors de les diferents etapes de tractament, així com de l'aljub, canonades d'entrada i sortida, etc.
- Instal·lació d'una zona de càrrega i descàrrega de reactius, habilitada com a tal, segons normativa d'aplicació (Reial Decret 656/2017, de 23 de juny, pel que s'aprovava el Reglament d'Emmagatzematge de Productes Químics).

Il·lustració 22. ETAP La Verneda: aljub

Il·lustració 23. Quadres de control pous i ETAP

D'acord amb la informació facilitada per **FCC Aqualia**, aquesta instal·lació és molt antiga i tot i que ha patit molts canvis no s'han realitzat totes les inversions que serien necessàries per adaptar-la i actualitzar-la. Aquesta és una instal·lació dissenyada per captar i bombejar aigua d'un conjunt de pous poc profunds i de la Riera Verneda. L'aljub des d'on es bombeja cap al dipòsit de capçalera es va construir amb poca capacitat [30-50 m³] i disposava de 3 bombes

amb diferents capacitats, 30, 60 i 90 m³/h, per ajustar-se al volum d'aigua que es podia extreure en cada estació a l'any. L'Esclusa era la captació que acabava d'ajustar el cabal de bombeig, mitjançant l'apertura o el tancament d'una vàlvula motoritzada; així s'aconseguia mantenir un règim de bombeig constant sense parades i arrancades freqüents.

..... el deteriorament dels equips degut a la seva elevada edat ha comportat l'aparició de problemes que s'han agreujat en els últims anys i han conduït a la situació actual en la qual la instal·lació es troba parada:

- Al no disposar de la captació superficial Esclusa, les bombes dels dos pous en funcionament (13 i 14) s'aturen i engeguen molt freqüentment ja que la capacitat de l'aljub és petita.
- Els quadres elèctrics són molt antics, amb arrencadors directes. Els motors elèctrics actuals, que prioritzen l'eficiència energètica, són delicats a les engegades i aturades brusques dels engegadors directes.
- Dilatació de la fissura en el decantador, que ha anat augmentant la pèrdua d'aigua i s'ha hagut d'aturar per evitar problemes majors degut al pantà d'aigua a l'exterior que podria afectar a l'estructura.
- Dins del recinte de La Verneda, FECSA té un transformador al què li arriba una línia aèria; es tenen sospites de que alguna tempesta elèctrica hagi pogut ser l'origen d'alguna de les avaries dels motors d'aquesta instal·lació.

En aquests moments el pou 6 es troba aturat, ja que no es pot circular aigua a través del decantador, i els pous 13 i 14 no bombegen perquè les seves respectives bombes estan avariades.

Amb l'objectiu d'esmenar totes aquestes deficiències, la Concessionària ha presentat varis pressupostos, en espera de la seva aprovació per part de l'Ajuntament de Cassà de la Selva:

Taula 13. Propostes de millora sobre captacions i ETAP Sector Verneda (FCC Aqualia)

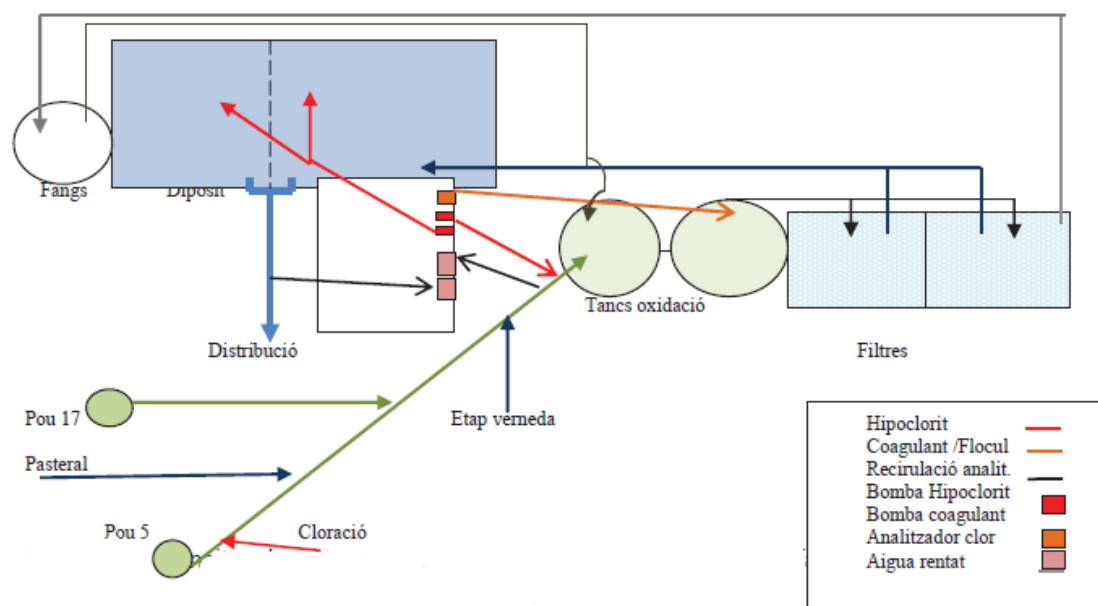
Data	Descripció	Pressupost (€)
16/07/2020	Impermeabilització del dipòsit decantador de l'ETAP Central Verneda	11.254,79 €
21/05/2021	Treballs per restablir el funcionament dels pous 13 i 14	11.261,38 €
21/05/2021	Millores en els quadres elèctrics Central Verneda	24.850,68 €

L'abast dels treballs pressupostats s'inclou en l'apartat 4.4 d'aquest Informe.

B. ETAP Dipòsit Nou

Aquesta instal·lació, posada en servei l'any 2008 i situada juntament amb el dipòsit amb el mateix nom, tracta l'aigua procedent de les captacions del sector Gavarres i també és de tipus fisicoquímic, comptant amb les següents etapes de tractament: precloració, coagulació, filtració i desinfecció.

Es mostra a continuació un **esquema del procés de tractament**:

Il·lustració 24. Esquema de funcionament ETAP Dipòsit Nou (Font: PAGA FCC Aqualia)

Com es pot apreciar a l'esquema, i en les següents imatges, el **procés de tractament** s'inicia amb dos tancs d'oxidació:

- El primer, rep l'aigua dels pous núm. 15, núm. 16 i núm. 17 i l'aigua procedent de l'ETAP Verneda. El pou 15 disposa d'oxidació pròpia en la canonada d'impulsió a l'ETAP. En la mateixa canonada s'incorporen els pous 16 i 17, on es produeix també l'oxidació d'aquest segon pou. L'objectiu és augmentar el temps de contacte de l'aigua amb l'oxidant.

Si fos necessari, existeix la possibilitat de tornar a dosificar el reactiu per realitzar un reforç de l'oxidació del manganès i del ferro present en l'aigua d'aquests pous. Aquesta dosificació és automàtica, regulada per un analitzador de clor en continu.

- En el segon tanc es dosifica el coagulant i/o el floculant, per a facilitar la formació de floculs i la seva retenció en la següent fase.

A continuació, l'aigua és conduïda a dos filtres de sorra tancats, que disposen d'un sistema de rentada en continu.

Un cop filtrada, l'aigua s'emmagatzema en el dipòsit de capçalera (Dipòsit Nou). Com es veurà més endavant, es tracta d'un dipòsit de dos vasos, on s'ajusta la concentració de clor lliure residual abans de la seva distribució. La dosificació és automàtica, regulada per un analitzador de clor en continu.

L'aigua resultant de la neteja dels filtres és dirigida a un espesidor tancat, per a concentrar els fangs i la seva posterior retirada. El sobrenedant és reconduït a la capçalera de planta.

Aquesta ETAP també pot rebre l'aigua en alta del Consorci de la Costa Brava en connectar-se a la mateixa canonada que els pous del Sector Gavarres, afavorint així la seva dilució.

Com es pot veure en les següents imatges, **en línies generals presenta un bon estat de conservació i manteniment.**

No obstant, i com ja s'ha detectat en altres instal·lacions del Servei, **no existeix zona de càrrega i descàrrega de reactius**, habilitada com a tal, segons normativa d'aplicació Reial Decret 656/2017, de 23 de juny, pel que s'aprova el Reglament d'Emmagatzematge de Productes Químics i les seves Instruccions Tècniques Complementàries MIE APQ 0 a 10.

Segons la informació facilitada, **FCC Aqualia ha presentat a l'Ajuntament una memòria valorada per resoldre aquest punt en totes les instal·lacions afectades.**

Il·lustració 25. ETAP Dipòsit Nou

Il·lustració 26. ETAP Dipòsit Nou: mesuradors en línia i bombes dosificadores

Il·lustració 27. ETAP Dipòsit Nou: sala d'emmagatzematge de reactius

4.3.1.3 Sistema d'Emmagatzematge

El sistema d'emmagatzematge del municipi està format per **dos dipòsits**, amb una capacitat total d'emmagatzematge de **2.861 m³**.

L'aigua subministrada per l' ETAP Dipòsit Nou, s'emmagatzema i es regula en aquests dipòsits:

- Un dipòsit de regulació, **Dipòsit Vell**, de 500 m³ de capacitat i 2 vasos, que abasteix a la Urbanització Mas Cubell i al Polígon El Trust.
- Un dipòsit de capçalera, **Dipòsit Nou**, de 2.361 m³ de capacitat i 2 vasos, que distribueix aigua al nucli urbà de Cassà de la Selva i reomple el Dipòsit Vell.

Ambos dipòsits compten amb instal·lacions de desinfecció: dosificador de clor i analitzador de clor en continu.

A. Dipòsit Vell (Núm. 1)

El dipòsit número 1 és de formigó, de tipus superficial, rectangular, amb una capacitat de 500 m³. Rep l'aigua procedent del Dipòsit Núm. 2 i de les captacions de la zona de la Verneda i des d'allà es distribueix directament a xarxa.

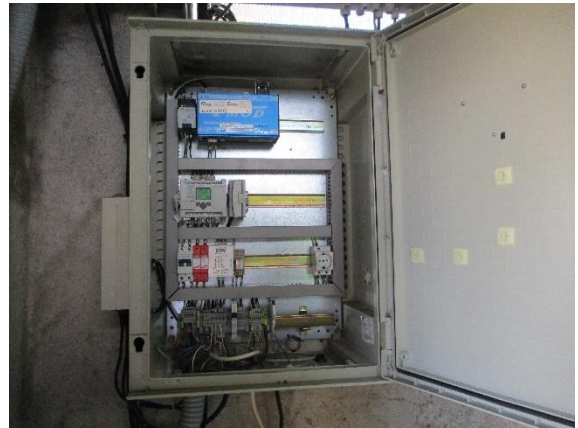
Il·lustració 28. Dipòsit Vell

Com es posa de manifest en les següents imatges, **després de la visita** a les instal·lacions **es detecta** el següent:

- Evidents signes de **corrosió** en **elements metàl·lics**.
- **Falta de neteja**, amb existència d'abundants excrements animals.

A la vista d'aquestes deficiències detectades **es recomana**:

- **Pintar els paraments** verticals, tant exteriors com interiors, de la cambra de claus.
- **Sanejar i pintar els elements metàl·lics** de la cambra de claus eliminant l'òxid: vàlvules, canonades i baranes.
- Substituir **escales verticals fixes** per estructures homologades per la normativa d'aplicació i així donar compliment als requisits de PRL.
- Establir i executar un **pla de neteja de les instal·lacions**, així com un **pla de Desratització, Desinfecció i Desinsectació**.

Il·lustració 29. Dipòsit Vell: cambra de claus

Il·lustració 30. Dipòsit Vell: entrada d'aigua i accés als vasos

Il·lustració 31. Dipòsit Vell: sala d'emmagatzematge i dosificació d'hipoclorit sòdic

B. Dipòsit Nou (Núm. 2)

El dipòsit número 2, amb una capacitat de 2.360 m³ és el pulmó del sistema, s'omple amb aigua tractada procedent del Pou núm. 15 i de la connexió amb el sistema Costa Brava Centre. Des d'aquí l'aigua és conduïda al Dipòsit núm. 1 i a la xarxa del nucli urbà.

Il·lustració 32. ETAP Dipòsit nou

Il·lustració 33. Dipòsit Nou: estat exterior, parcel·la i coberta

Il·lustració 34. Dipòsit Nou: accés cambra de claus i accés coberta dipòsit

Com es posa de manifest en les següents imatges, **durant la visita** a les instal·lacions **es van detectar** signes evidents de **corrosió** en **elements metàl·lics**. Per això, **es recomana**:

- **Sanejar i pintar els paraments** verticals, tant exteriors com interiors, de la cambra de claus.
- **Sanejar i pintar els elements metàl·lics** de la cambra de claus eliminant l'òxid: vàlvules, canonades i baranes.

Il·lustració 35. Dipòsit Nou: cambra de claus i accés vasos

4.3.1.4 Xarxa de distribució

En aquest apartat es realitza una breu descripció del sistema de conduccions, tant de distribució com d'impulsió, del municipi de Cassà de la Selva.

La xarxa d'abastament té una **longitud total de 68,79 km** i en ella hi **predominen les canonades de fibrociment (45%) i polietilè (40%)** com es pot apreciar en la següent taula.

Taula 14. Distribució de materials a la xarxa d'Abastament

Xarxa de Distribució	
Material	Longitud (km)
Fibrociment	31,01
Fosa Dúctil	7,97
Ferro	0,02
Polietilè Alta Densitat	27,69
Polietilè BD	0,01
PVC orientat	0,07
Sense definir	2,01
Total general	68,79

En la següent taula es mostra la composició d'aquesta xarxa d'Abastament, per materials i diàmetres, així com els metres instal·lats de cadascun d'ells:

Taula 15. Detall xarxa de distribució

Xarxa de Distribució		
Material	Diàmetre	Longitud (m)
Fibrociment	0	14,57
	30	127,87
	32	37,81
	50	795,81
	60	12.847,87
	80	3.036,56
	85	49,60
	100	4.462,08
	110	105,13
	125	272,03
	150	620,82
	200	3.365,94
	250	823,98
1000	4.449,34	
	Total	31.009,39
Fosa Dúctil	100	65,08
	150	1.262,60
	200	2.438,21
	250	2.507,04
	300	1.695,82
	Total	7.968,75
Ferro	62	24,21
	Total	24,21

Xarxa de Distribució		
Material	Diàmetre	Longitud (m)
Polietilè Alta Densitat	0	12,38
	16	21,19
	32	75,67
	37	33,37
	50	602,30
	60	57,59
	63	760,96
	75	92,66
	90	261,77
	100	34,65
	110	2.507,43
	125	16.261,72
	150	9,65
	160	5.270,35
200	1.036,05	
250	653,22	
Total		27.690,96
Polietilè BD	125	9,47
Total		9,47
PVC orientat	32	19,29
	50	50,99
Total		70,29
Sense definir	0	1.873,14
	60	65,37
	80	9,78
	100	3,62
Total		1.951,90
Buides		62,80
Total		62,80
Total		68.787,76

A Espanya, el **fibrociment (FC)** és un material que s'ha utilitzat històricament. No obstant, la Directiva Europea 99/77/CE, i les seves corresponents transposicions, prohibeixen des de l'any 2005 la comercialització i utilització de totes les fibres d'amiant i dels productes contenint aquestes fibres afegides intencionadament. Per tant, des d'aquell moment, es prohibeix la instal·lació de noves conduccions de fibrociment i s'ha invertit per substituir paulatinament les conduccions existents.

L'existència de **fibrociment en la xarxa de Cassà de la Selva (45%)** es troba **molt per sobre de la mitjana nacional del 20%**, segons es recull en el "XIV Estudi Nacional de subministrament d'aigua potable i sanejament a Espanya 2016" (AEAS-AGA). Cal mencionar que, en l'Estudi de 2020, no es facilita aquesta dada, tot i que en el de 2018 en relació als materials que componen la xarxa de distribució segueixen sent predominants la fosa dúctil i el formigó.

A la vista d'aquesta dada, es recomana que les inversions previstes per millorar la xarxa de Cassà de la Selva contemplin **renovacions de xarxa que eliminin gradualment l'existència d'aquest tipus de conduccions**.

4.3.1.5 Elements auxiliars de la xarxa

En la següent taula es recull el número i tipus d'elements auxiliars que conformen el sistema d'abastament de Cassà de la Selva.

Taula 16. Elements auxiliars de la xarxa

Tipus d'instal·lació	Unitats
Cabalímetres/Comptadors d'Alta	15
Connexions	4.537
Vàlvules de tall	366
Reductors de pressió	19
Ventoses	55
Hidrants	126

En relació amb els **cabalímetres/comptadors d'alta**, en la següent taula es recullen les principals característiques dels 15 cabalímetres d'alta instal·lats en el sistema de Cassà de la Selva.

Segons la informació facilitada tots ells es troben en bon estat de conservació i en servei, a excepció dels referenciats com a 14 i 15, pou 5 i pou Mas Rispa, l'estat del qual es troba "sense definir" i actualment "fora de servei".

Taula 17. Resum descripció cabalímetres d'alta

REF.	DIRECCIÓ / INSTAL·LACIÓ	IMPULSIÓ	TIPUS ABAST.	MARCA	MODEL	DIÀM. (mm)	TIPUS	DATA INSTAL.	DATA FABRIC.	DATA INSP.	CONTROL	Núm. DE SÈRIE
1	Pou 15	SI	ALTA	IBERCOMTA	H-4000	80	WOLTMAN	2002	2002	-	CAPTACIÓ	02W17585
2	Pou 16	SI	ALTA	SENSUS	WP65	65	TURBINA	-	2009	-	CAPTACIÓ	80142468
3	Pou 17	SI	ALTA	SENSUS	WP65	65	TURBINA	-	2009	-	CAPTACIÓ	90119938
4	Caseta Pasteral	SI	ALTA	SENSUS	MeiStream	125	TURBINA	2020	?	-	COMPRA AIGUA	E12QJ112546Z
5	Dipòsit Nou - entrada	SI	IMPULSIÓ	ENDRESS& HAUSER	PROMAG 50	200	ELECTROMAGNÈTIC	jul-18	2018	26/02/21	CONTROL EN XARXA	A21B7419000
6	Dipòsit Nou - entrada by- pass	SI	IMPULSIÓ	SENSUS	MeiStream	150	SENSE DEFINIR	jun-17	2016	22/02/21	CONTROL EN XARXA	G16QK788555E
7	Dipòsit Nou - sortida a poble	NO	DISTRIBUCIÓ	ELSTER	H-4000	200	WOLTMAN	-	-	-	CONTROL EN XARXA	A15WL712763
8	Dipòsit Vell - sortida a poble	NO	DISTRIBUCIÓ	IBERCOMTA	ABB	150	SENSE DEFINIR	-	2003	-	CONTROL EN XARXA	03W024136
9	Impulsió Verneda	SI	IMPULSIÓ	ELSTER	H-4000	125	WOLTMAN	-	2008	-	CONTROL EN XARXA	08W701311
10	Resclosa	NO	ALTA	ELSTER	FC3-E	125	ELECTROMAGNÈTIC	-	1999	-	CAPTACIÓ	11075P
11	Pou 6	SI	ALTA	CONTHIDRA	CWSTREED01	80	WOLTMAN	-	2011	-	CAPTACIÓ	11-02121
12	Pou 13	SI	ALTA	CONTHIDRA	CWSTREED01	100	WOLTMAN	-	2011	-	CAPTACIÓ	11-02514
13	Pou 14	SI	ALTA	CONTHIDRA	CWSTREED01	100	WOLTMAN	-	2011	-	CAPTACIÓ	11-02516
14	Pou 5	SI	ALTA	CONTHIDRA	C300	20	TURBINA	-	2014	-	CAPTACIÓ	Q14GB000772
15	Pous Mas Rispa	SI	ALTA	IBERCOMTA	H-4000	125	WOLTMAN	-	1989	-	CAPTACIÓ	2715612-89

4.3.1.6 Parc de comptadors

En aquest apartat es pretén analitzar l'estat del parc de comptadors del sistema d'Abastament. Garantir l'exactitud de les mesures facturades permet un control més eficient dels recursos i de les pèrdues patides en la xarxa, al mateix temps que genera confiança en els usuaris.

Un dels principals indicadors de possible subcomptatge és l'**antiguitat del parc de comptadors**. Hi ha estudis que demostren que, a partir dels 10 anys d'instal·lació, els comptadors tendeixen a mesurar volums inferiors als consumits, el que es denomina error de subcomptatge.

No obstant, **tot i tenint en compte el bon alt rendiment de la xarxa**, és necessari analitzar aquesta informació per conèixer la necessitat d'inversions a futur en el supòsit que l'antiguitat del parc així ho requereixi, i a fi de continuar mantenint el bon rendiment del sistema.

Com es pot observar en la següent taula, actualment hi ha **4.537 comptadors**.

Taula 18. Parc de comptadors (Calibre i any d'instal·lació)

Any	Diàmetre								Total general	Total acumulat	Població (INE)	Ràtio compt./hab.	Variació
	13	15	20	25	30	40	50	100					
1958	71	3	1						75	75			
1959	185	12							197	272			
1960	21								21	293			
1961	10			1					11	304			
1962	36	1							37	341			
1963	21								21	362			
1964	27	4							31	393			
1965	28	1							29	422			
1966	19	2							21	443			
1967	44	2	2						48	491			
1968	62	2							64	555			
1969	94	1			1				96	651			
1970	94	2							96	747			
1971	68	3				1			72	819			
1972	78	4	1						83	902			
1973	73	1	1						75	977			
1974	60	4							64	1.041			
1975	37	1	2	2	2	1	1		46	1.087			
1976	42	1	1	1		1			46	1.133			
1977	28	3							31	1.164			
1978	40	6							46	1.210			
1979	25	12							37	1.247			
1987	404	212	4	3	1	2			626	1.873			
1988	41	27				1			69	1.942			
1989	25	33	1				2		61	2.003			

Any	Diàmetre								Total general	Total acumulat	Població (INE)	Ràtio compt./hab.	Variació
	13	15	20	25	30	40	50	100					
1990	25	24							49	2.052			
1991	30	44	2			1			77	2.129			
1992	45	38				1	1		85	2.214			
1993	15	30				1			46	2.260			
1994	19	50	1			1			71	2.331			
1995	18	23	4	1	4	1			51	2.382			
1996	12	45	3	1	1				62	2.444			
1997	12	51	3		1				67	2.511			
1998	27	67	2	1	6	3			106	2.617			
1999	1	87			2		1		91	2.708			
2000		65			2	1		2	70	2.778	7.692	0,361	
2001	2	72		2	1	3	3		83	2.861	7.874	0,363	0,61%
2002		73	1				1		75	2.936	8.016	0,366	0,80%
2003		122	3	2		1	3		131	3.067	8.150	0,376	2,74%
2004	1	75	1	1		1	1		80	3.147	8.325	0,378	0,45%
2005		125	1		3		3		132	3.279	8.612	0,381	0,72%
2006		164			1		5		170	3.449	8.780	0,393	3,17%
2007		127	2	2	1		1	1	134	3.583	8.994	0,398	1,41%
2008		144					6	2	152	3.735	9.256	0,404	1,29%
2009		59			1		4	1	65	3.800	9.537	0,398	-1,26%
2010		102	3	1				1	107	3.907	9.637	0,405	1,75%
2011	1	67				1	4		73	3.980	9.789	0,407	0,29%
2012		73		1			2		76	4.056	9.925	0,409	0,51%
2013		54	1	1			3		59	4.115	9.899	0,416	1,72%
2014		70					3		73	4.188	9.922	0,422	1,54%
2015		59					1		60	4.248	10.030	0,424	0,34%
2016		67					1		68	4.316	10.025	0,431	1,65%
2017		59		1	1			1	62	4.378	10.231	0,428	-0,61%
2018		63					1		64	4.442	10.359	0,429	0,21%
2019	1	59			1				61	4.503	10.380	0,434	1,17%
2020		32	1				1		34	4.537	10.410	0,436	0,46%
Total	1.842	2.527	41	21	29	23	46	8	4.537				

En 2020, el total de comptadors instal·lats suposen una ràtio de **0,436 comptadors per habitant**, lleugerament per sota del valor mitjà a nivell nacional, que es situa en 0,46 compt/habitant segons el “XVI Estudi Nacional de subministrament d’aigua potable i sanejament a Espanya 2020” (AEAS-AGA).

Pel que fa a la **distribució de comptadors en funció del seu diàmetre**, predominen els de calibre inferior o igual a 15 mm, que representen el 96,30% del total instal·lat, per sobre del

valor mitjà nacional obtingut en l'Estudi Nacional d'AEAS 2020, que es del **91%**. Raonable, tenint en compte que el nombre d'abonats industrials representa només un 1,06% del total.

Taula 19. Distribució del parc de comptadors per calibre

Diàmetre (mm)	Núm. de comptadors
13	1.842
15	2.527
20	41
25	21
30	29
40	23
50	46
100	8
Total	4.537

A títol informatiu, com es pot observar en la següent taula, **predominen els comptadors de les marques Sappel (29,3%) i Sensus (27,3%)**.

Taula 20. Distribució del parc de comptadors per marca

Marca	Núm. de comptadors
Contazara	1
Conthidra	694
Iberconta / ABB	419
Itron	851
Sappel	1.330
Sensus	1.242
Total general	4.537

El Govern ha publicat l'**Ordre Ministerial ICT/155/2020**, de 7 de febrer, que recomana la substitució de tots els comptadors d'aigua amb més de 12 anys el destí dels quals sigui la comptabilització de l'aigua freda o calenta per a ús residencial i comercial.

Pel que fa a l'**antiguitat del parc**, segons la informació facilitada, a data del present informe, **el 82,3 % dels comptadors té una edat superior a 12 anys**. A la vista d'aquestes dades **es recomana destinar mitjans a la renovació de comptadors de més de 12 anys** d'antiguitat instal·lats en el municipi, amb l'objectiu de garantir una adequada mesura dels consums.

4.3.1.7 Sistema de Telecontrol

Segons la informació subministrada i com es pot observar en la següent taula i gràfic, el servei d'abastament de Cassà de la Selva posseeix un sistema de telecontrol amb **7 estacions**

remotes, que abasta la totalitat de les instal·lacions que el formen i amb el qual s'aconsegueix automatitzar completament el seu funcionament, processar totes les alarmes que es produeixen i disposar d'un registre i històrics de la informació generada. Aquesta informació es centralitza en un lloc central, SCADA.

Taula 21. Sistema de Telecontrol

RESUM ESTACIONS CASSÀ DE LA SELVA			
ESTACIÓ REMOTA	PLC	RADIO	NODE
Pou 15	Micrologix 1200 Series C	T-MOD	3
Central Verneda	Micrologix 1400	T-MOD	1
Dipòsit Vell	Micrologix 1100 Series B	T-MOD	2
ETAP	Micrologix 1500 LRP Series C	T-MOD / TAIT	5
Sobreelevació TER	MicroLogix 1100 1763-L16DWD	TAIT	3
Pou 16	Micrologix 1100 Series A	TAIT	4
Pou 17	Micrologix 1100	TAIT	5

4.3.2 Descripció del sistema de clavegueram del municipi

No es disposa de suficient informació per realitzar un diagnòstic detallat del sistema de clavegueram del municipi.

Únicament es disposa del "Pla Director d'Aigües Pluvials de Cassà de la Selva (PDAPCA)", elaborat el setembre de 2004, on es recull la següent informació:

- *La xarxa de drenatge urbà de Cassà de la Selva és **majoritàriament unitària** d'aigües negres i pluvials, a excepció de la zona industrial, que en ser de recent implantació està dotada de xarxa separativa.*
- *La major part del sistema de clavegueram unitari està construït amb **canonades de fibrociment de 300 i 400 mm de diàmetre**.*
- *La xarxa unitària de drenatge urbà disposa d'un total de 6 punts **sobreeixidors** que aboquen la sobrecàrrega cap els eixos de drenatge naturals.*
- *El **desguàs natural de les aigües de pluja del nucli urbà** es realitza mitjançant dos eixos de **drenatge naturals**, amb els afluents corresponents:*
 - *el Torrent del Pas, que drena i travessa d'est a oest la meitat nord del nucli urbà i s'uneix a la riera Seca aigües avall del seu encreuament amb la carretera C-65 de Girona a Sant Feliu de Guíxols; i*
 - *la Riera de Susvalls, que travessa l'extrem sud-oriental del nucli urbà de nord a sud i que, juntament amb els seus afluents, drenen tota la meitat sud del nucli urbà.*

- La xarxa de drenatge urbà de Cassà de la Selva és totalment **insuficient per drenar l'escorrentiu** generat en un episodi de tempesta de 10 anys de període de retorn, que sol ser la recurrència que s'admet com a raonable per una xarxa de drenatge urbà. Concretament, la xarxa unitària urbana presenta greus dificultats de desguàs per a pluges de tant sols 2 anys de període de retorn.
- L'estat actual dels eixos principals de drenatge provoca que estiguin en **condicions deficientes per assegurar el desguàs dels cabals d'avinguda** associats a 100 i 500 anys de període de retorn, recurrències normal i òptima, respectivament, pel cas de cursos d'aigua naturals.

Segons diverses fonts consultades, la xarxa unitària aboca les seves aigües a l'**EDAR Cassà de la Selva-Llagostera**, amb una capacitat actual de tractament de 5.968 m³/dia (29.840 hab.-equivalents).

D'altra banda, segons l'última informació facilitada per l'Ajuntament, actual gestor d'aquest Servei, **la xarxa de clavegueram té una longitud aproximada de 59.000 ml**. El sistema compta amb una **Estació de Bombament d'Aigües Residuals (EBAR)** de la qual es coneixen les següents dades:

- Ubicació: polígon del Trust
- Equips: 1+1 Bombes sumergibles marca FLYGT, mod. NP-3127.161-SH, motor trifàsic de 7,40 kW, 2.900 r.p.m., capaç d'impulsar 15 m³/h a 30 m.c.a.
- CUPS del contador: ES0031408059790001QJ0F

4.4 PROPOSTES DE MILLORA

4.4.1 Propostes de millora realitzades per al **servei d'abastament**

En aquest apartat s'indiquen diverses **propostes d'inversió i millora plantejades tant per l'actual Concessionària** del Servei a l'Ajuntament de Cassà de la Selva, **des de 2018, com pel mateix Ajuntament**.

L'import total de les inversions valorades per la Concessionària, incloses en la següent taula, ascendeix a la quantitat de **224.098 €** (IVA no inclòs).

És important assenyalar que, de totes elles, **únicament s'ha executat** la instal·lació del **tancament perimetral del pou del Sector Gavarres núm. 16** i la adequació i legalització de la **zona de descàrrega segons Reglament APQ del Bombament de Sobreelevació del Ter**. D'altra banda, la

impermeabilització del dipòsit decantador de l'ETAP Central Verneda es durà a terme en el marc del contracte actual.

Taula 22. Propostes de millora realitzades per FCC Aqualia per al servei d'abastament

Data proposta	Actuacions de millora proposades	Total pressupost
23/01/2018	Adequació de les instal·lacions d'abastament d'aigua de consum del municipi a la legislació sanitària vigent	Sense valorar
11/07/2018 06/08/2019 02/03/2020 16/03/2021	<p>POU 15</p> <p>Degut a la seva situació, dins d'un pàrquing públic, i tot i no tenir cap plaça d'aparcament a sobre, són nombrosos els vehicles que passen per sobre de la tapa amb el perill de vessament d'olis, gasoils, etc.</p> <p>Es recomana: Posar pilones per evitar la circulació per sobre de la tapa; construir una arqueta elevada o realitzar un tancat perimetral (la millor solució).</p>	
	<p>POU 16</p> <p>Degut a la seva situació en un parc públic, es recomana: Cal protegir-los adequadament amb un tancat perimetral per evitar l'accessibilitat de persones alienes.</p>	Realitzat
	<p>RESCLOSA</p> <p>En trobar-se emplaçada en un paratge públic, es recomana: - Protegir l'accés del pas amb un tancat als dos extrems per evitar l'accessibilitat de motos i altres vehicles a motor. La resclosa presenta problemes puntuals de color. Per evitar aquests problemes es recomana: - Instal·lar un colorímetre a l'ETAP de manera que quan el paràmetre color estigui fora del rang acceptat es pari el funcionament de la resclosa, aprofitant així més aigua.</p>	
05/06/2018	Control dels nivells piezomètrics dels pous Sector Verneda	18.670,12 €
	<p>OBRA HIDRÀULICA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Treballs de muntatge i desmuntatge de l'equipament del pou - Modificació de canonada de pou a taller, consistent en la mecanització d'encaix de 35 mm per a inserció de tub de PVC per a instal·lació de sensor de nivell - Subministrament de sonda hidrostàtica per pou Paratronic MPFX - Subministrament de metre de cable de polietilè doble capa blindat <p>TELEGESTIÓ: INSTAL·LACIÓ I POSADA EN MARXA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instal·lació de 3 datalogger Sofrel LS i sonda de Pou. - Treballs de programació, posada en funcionament i incorporació al sistema de telecontrol les senyals de cabal i pressió. - Autòmat: Estació de sectorització LS 42 FLEX amb 4 entrades digitals. - Gestió de dues entrades analògiques - Subministrament d'Antena Externa - Armari i alimentacions 	
08/06/2020	Renovació del variador bomba 2 de l'ETAP Central Verneda per finalització de la seva vida útil	3.146,80 €
	<p>Variador 22 KW IP20 220 trifàsic</p> <p>Cables, terminals i petits materials</p> <p>Muntatge i programació del variador, modificar instal·lació, canviar la ubicació de l'interruptor general del quadre elèctric i posada en funcionament</p>	

Data proposta	Actuacions de millora proposades	Total pressupost
09/07/2020	Modificació de la xarxa d'abastament d'aigua potable al Carrer de la Via	16.549,53 €
	Anul·lar un tram de tub de polietilè de 110 mm de diàmetre i d'uns 365 m de longitud OBRA CIVIL OBRA HIDRÀULICA VARIS Realitzar forat amb bufador a la canonada de fosa dúctil	
16/07/2020	Impermeabilització del dipòsit decantador de l'ETAP Central Verneda	11.254,79 €
01/04/2021	OBRA CIVIL - Instal·lació de grapes d'acer corrugat per reforçar l'esquerda a l'exterior del decantador. - Es taparan totes les regates amb un morter amb base ciment VARIS - Buidatge i assecat del decantador - Preparació de la superfície - Reparació de la fissura amb tela de reforç i morter impermeabilitzant - Construcció de mitges canyes en els punts de trobada entre solera i murs - Aplicació de dues capes del mateix morter impermeabilitzant a totes les superfícies interiors	
10/07/2020	Instal·lació de 6 comptadors sectorials a la xarxa d'abastament d'aigua potable	49.229,70 €
	Es construïran 6 noves arquetes amb tapa i capacitat fins a 40 tones OBRA CIVIL OBRA HIDRÀULICA Material hidràulic (vàlvules, connectors, tapes, etc.) Cabalímetre electromagnètic VARIS Integració dels nous equips al sistema de telecontrol	
02/02/2021	Adequació i legalització de la zona de descàrrega segons Reglament APQ	15.400,04 €
	A l'ETAP Dipòsit Nou amb una capacitat d'emmagatzematge d'hipoclorit sòdic de 500 l A l'ETAP Central Verneda amb una capacitat d'emmagatzematge d'hipoclorit sòdic de 1000 l Al Bombament de Sobreelevació del Ter amb una capacitat d'emmagatzematge d'hipoclorit sòdic de 500 l OBRA CIVIL OBRA HIDRÀULICA VARIS Despeses de consultoria pel disseny de la zona de descàrrega i la seva posterior legalització Taxa de legalització	Pendent Pendent Realitzat
21/05/2021	TREBALLS PER RESTABLIR EL FUNCIONAMENT DELS POUS 13 I 14	11.261,38 €
	RESTABLIMENT DEL FUNCIONAMENT DEL POU 13 - Treballs de desmuntatge de la bomba actual, substitució del motor per un de nou, i muntatge i posada a punt de la bomba. RESTABLIMENT DEL FUNCIONAMENT DEL POU 14 - Treballs de desmuntatge de la bomba actual, substitució de la bomba i motor per una de nova, i muntatge i posada a punt de la bomba	

Data proposta	Actuacions de millora proposades	Total pressupost
21/05/2021	REPARACIONS I MILLORES A L'ETAP CENTRAL VERNEDA	24.850,68 €
	<p>MILLORES EN ELS QUADRES ELÈCTRICS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Subministrament i instal·lació d'un protector de sobre tensions i realització d'una xarxa de presa de terra específica - Subministrament, instal·lació i posada en funcionament de 2 variadors de freqüència per controlar la velocitat de gir de les bombes dels Pous 13 i 14 - Subministrament, instal·lació i posada en funcionament d'un sensor de nivell amb senyal de sortida analògica a l'aljub - Subministrament, instal·lació i posada en funcionament d'un equip de regulació automàtic per mantenir el nivell de l'aigua de l'aljub i els cabals de les bombes dels pous 13 i 14 estables - Programació i integració dels nous equips i senyals al sistema de telecontrol centralitzat amb el qual es monitoritza el funcionament i les alarmes de les instal·lacions del servei 	
01/04/2021	SUBSTITUCIÓ DEL TRAM DE CANONADA DE FIBROCIMENT PARAL·LEL AL CARRER MARINA DE LA XARXA EN ALTA DES DE LA ZONA DE CAPTACIÓ CENTRAL VERNEDA FINS A L'ETAP DIPÒSIT NOU	73.734,65 €
	<p>Per tal de poder disposar en aquest tram de dues canonades independents, una per a la impulsió de l'aigua en alta des de la Verneda fins al Dipòsit Nou i una altra per al subministrament i distribució d'aigua als abonats, es proposa la instal·lació d'una nova canonada de fosa dúctil de diàmetre 200 mm en un tram de longitud aproximada de 485 metres</p> <p>OBRA CIVIL</p> <p>OBRA HIDRÀULICA</p> <p>VARIS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaboració i redacció projecte constructiu - Neteja i desinfecció de les canonades en seguiment del RD 140/2003 - Proves de pressió i estanqueïtat - Seguretat i Salut en obra 	
	Total Inversions Proposades	224.098 €

També és important assenyalar que, l'actuació referent a l'adequació del pou núm. 15, per estar situat en una zona d'aparcament públic, ha estat proposada per la Concessionària a l'Ajuntament, durant 5 ocasions des del gener de 2018. Com ja s'indicà en l'apartat 7 del present Informe, des de PWACS creiem necessari dur a terme aquesta intervenció, que, tot i que no valorada per la Concessionària, no suposa un cost excessiu, sobretot quan a més existeix un requeriment de Sanitat al respecte.

Cal tenir en compte que, en base al coneixement del sistema que posseeix l'actual Concessionària, són millores que poden considerar-se adequades i que optimitzarien la gestió tècnica del Servei.

Així mateix, segons informació facilitada per l'Ajuntament, existeixen a més unes altres propostes d'actuació, recollides en la següent taula, de les quals únicament s'ha valorat la **impermeabilització dels 2 vasos del Dipòsit Vell**, per un import total de **105.000 €**.

Taula 23. Propostes de millora realitzades per l'Ajuntament per al **servei d'abastament**

Altres actuacions de millora proposades
DIPÒSIT VELL - Impermeabilització dels 2 vasos
SUBSTITUCIÓ XARXA EXISTENT DE FIBROCIMENT I ESCOMESES DE PLOM a realitzar en la majoria de casos conjuntament amb la renovació dels carrers. A continuació llistem per ordre descendent els carrers amb més avaries: - Carrer del Remei - xarxa de fibrociment - Carrer de la Via: connexió de les escomeses directament sobre la canonada de 250 FD que va paral·lela a la de PE - Carrer Xavier Carbó - xarxa de fibrociment - Carrer Ample - xarxa de fibrociment - Carrer de la Barceloneta - xarxa de fibrociment - Carrer de la Font - xarxa de fibrociment
ALTRES PROPOSTES - Finalització de la xarxa de distribució en trams en què la xarxa no està mallada. Afavoriria la renovació de l'aigua i les queixes puntuals de color. - Buscar alternatives de captació d'aigua al municipi. - Finalització de la canonada d'impulsió en els trams pendents des de la ETAP Central Verneda fins al Dipòsit Nou. - Renovació d'aixetes de tall de la xarxa avariades. - Instal·lació de plaques fotovoltaiques en algunes instal·lacions. - Abonats de la zona de Mas Rispa: estudiar opcions per tal de millorar la concentració de clor als punts de consum.

Cal assenyalar que, de les propostes recollides en aquesta taula, **únicament s'han contemplat, per als diferents escenaris d'inversió considerats en el model economicofinancer de l'estudi d'alternatives les dues primeres**, davant la dificultat de valorar l'abast de la resta d'actuacions. Finalment, i com ja es va avançar a l'apartat 4.3, **es recomana destinar mitjans a la renovació de comptadors de més de 12 anys** d'antiguitat instal·lats en el municipi, amb l'objectiu de garantir una adequada mesura dels consums, **estimant-se el cost d'aquesta proposta en la quantitat de 186.017 €**.

4.4.2 Propostes de millora realitzades per al **servei de clavegueram**

En aquest apartat s'indiquen diverses **propostes d'inversió i millora plantejades per l'Ajuntament**, actual gestor del Servei.

Taula 24. Propostes de millora realitzades per l'Ajuntament

ACTUACIONS PRIORITÀRIES A LA XARXA DE CLAVEGUERAM	Pressupost sense IVA
Ramal reparació canalització Riera Susvalls a l'alçada del C/Cervantes	78.000 €
Sobreexidor del C/Remei al C/Susvalls	12.000 €
Nous eixos de pluvials del Sector 3 "RIERA SECA"	613.410 €
<i>Nou eix de pluvials Sector 3 "Riera Seca" al C/ de Peralada</i>	185.600 €
<i>Nou eix de pluvials Sector 3 "Riera Seca" en el C/Castellflorit</i>	373.700 €
<i>Sobreexidor o connexió de la xarxa actual a nou eix</i>	30.920 €
<i>Element anti-contaminació</i>	23.190 €
Substitució xarxa de clavegueram al C/Pompeu Fabra	60.000 €
Nous eixos de pluvials Sector 5 "Can Colomer" i C/ del Sud	405.970 €
<i>Nou eix de pluvials sector 5 "Can Colomer" al C/del Sud fins a la riera</i>	336.400 €
<i>Sobreexidor o connexió de la xarxa actual a nou eix</i>	46.380 €
<i>Element anti-contaminació</i>	23.190 €
Substitució secció canalització dels torrents afluent del Torrent del Pas	393.600 €
Total inversions proposades Clavegueram	1.562.980 €

D'altra banda, és important ressaltar que la falta d'informació sobre aquest servei fa necessària l'obligatorietat d'elaborar un inventari detallat d'aquest, així com elaborar un Pla Director que contempli l'estat actual de la xarxa i l'estat urbanístic del municipi, que permeti plantejar un escenari de gestió adequat d'acord amb les necessitats de Cassà de la Selva.

5 MEMÒRIA DEL SERVEI A ESTABLIR: JUSTIFICACIÓ SOBRE EL MODEL MÉS EFICIENT AMB L'ESTUDI D'ALTERNATIVES DE GESTIÓ

5.1 ASPECTES JURÍDICS I DE PROCEDIMENT

5.1.1 Models de gestió dels serveis públics

Tot i que, com hem vist, l'Ajuntament es l'Administració competent en matèria d'abastament d'aigua, aquest fet no determina en cap cas quines són les fórmules de gestió de l'esmentat Servei, és a dir, si ha de ser prestat de manera directa per l'Ajuntament per ell mateix o sota fórmules de creació d'ens de naturalesa pública, o bé si ha de ser prestat de manera indirecta, per una societat "privada" seleccionada a través de les fórmules previstes en la legislació de contractes del sector públic, com es gestiona actualment al municipi de Cassà de la Selva. Es tracta d'una determinació que s'emmarca plenament en la potestat dels ens locals d'auto organitzar-se, atenent, això sí, a l'interès públic.

L'elecció del sistema és una decisió autònoma a la qual se li exigeix una demostració expressa, explícita i motivada de que s'escull la forma més convenient a l'interès general segons **critèris de sostenibilitat i eficiència** – com hem desenvolupat en l'anterior apartat- però també sota la necessària premissa d'una **bona administració dels recursos públics, amb transparència i participació**.

La decisió, tot i això, s'haurà de prendre d'acord amb els postulats de la legislació de règim local, en concret en l'article 85 LBRL – a partir de la redacció donada per la LRSAL – que estableix que els serveis públics han de gestionar-se de la forma "més sostenible i eficient" d'entre les formes de gestió directa i indirecta existents, aspecte aquest que serà desenvolupat en el punt següent del nostre informe.

La decisió s'haurà de prendre d'acord amb els postulats de la Llei de Bases de Règim Local, a partir de la redacció donada per la LRSAL, i en concret per **l'article 85 de la Llei de Bases del Règim Local (LBRL)**, que estableix que els diferents models de gestió de serveis públics i les particularitats entre ells.

En el seu primer incís indica que:

1. *Són serveis públics locals els que presten les entitats locals en l'àmbit de les seves competències.*

El segon indicis d'aquest article estableix que:

Els serveis públics de competència local s'hauran de gestionar de la manera més sostenible i eficient entre les enumerades a continuació:

A) Gestió directa:

- a. *Gestió per la pròpia Entitat Local*
- b. *Organisme Autònom Local*
- c. *Entitat pública empresarial local*
- d. *Societat mercantil local, el capital social de la qual sigui de titularitat pública*

Només es podrà fer ús de les formes previstes a les lletres c) (Entitat pública empresarial local) i d) (Societat mercantil local, el capital de la qual sigui de titularitat pública) quan quedi acreditat mitjançant memòria justificativa elaborada a l'efecte que resulten més sostenibles i eficients que les formes disposades a les lletres a) (Gestió per la pròpia Entitat Local) i b) (Organisme

Autònom Local), per la qual cosa s'hauran de tenir en compte els criteris de rendibilitat econòmica i de recuperació de la inversió. A més, haurà de constar a l'expedient la memòria justificativa de l'assessorament rebut que s'elevà al Ple per a la seva aprovació on s'hi inclouran els informes sobre el cost del servei, així com, el suport tècnics rebut, que hauran de ser publicitats. A aquests efectes, es sol·licitarà informe de l'interventor local qui valorarà la sostenibilitat financera de les propostes plantejades, de conformitat amb el previst en l'article 4 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera.

- B) **Gestió indirecta**, mitjançant les diferents formes previstes per al contracte de gestió de serveis públics en el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, aprovat per Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, [entengui's referit al contracte de concessió de Serveis Públics amb l'entrada en vigor de la Llei 9/2017, que deroga el RDL 3/2011].

Així mateix, el Text refós de la Llei municipal i de Règim Local de Catalunya (TRLMC), article 249 del Decret Legislatiu 2/2003, estableix igualment que la facultat d'establir el sistema de gestió dels serveis públics correspon a la potestat d'autoorganització dels ens locals, partint de la premissa que aquests hauran de gestionar-se de la forma **més sostenible i eficient**.

En els següents apartats es descriuen cadascun dels models de gestió i es mostren les principals diferències entre ells.

5.1.1.1 *Gestió Directa*

La **gestió per la pròpia Entitat Local** ve recollida en el **Reglament d'Obres, Activitats i Serveis d'Ens Locals**, aprovat mitjançant el **Decret 179/1995, de 13 de juny (ROAS**, en endavant), en el següent sentit, en el Capítol 2, Secció primera i en els articles 190 i següents:

Gestió directa ordinària

Article 190. Objecte

190.1 En la gestió directa per la mateixa organització indiferenciada de l'ens local, aquest assumeix i centralitza el servei, exerceix de forma exclusiva les potestats de direcció i de gestió sobre aquell, utilitza el personal directament dependent de la mateixa corporació i assumeix el risc derivat de la gestió.

190.2 Els mitjans personals i materials del servei s'adscriuen i s'integren en el pressupost de l'ens local.

190.3 La gestió econòmica dels serveis gestionats de manera centralitzada resta subjecta a la funció d'intervenció i del control intern financer i d'eficàcia.

Article 191. Direcció i administració del servei

191.1 La direcció superior dels serveis correspon al president de la corporació o el membre d'aquesta en qui delegui o en qui es desconcentri mitjançant una disposició general a proposta d'aquell, sens perjudici de la direcció tècnica que correspongui al cap del servei respectiu.

191.2 Per a la gestió del servei es pot designar un administrador, les funcions del qual són simplement de gestió amb exclusió de les disposicions de capitals i de caràcter resolutori.

Mentre que la **gestió directa mitjançant un ens diferenciat** ve regulada en la secció 2 del ROAS a partir dels articles 192 i següents, on es fa referència els diferents ens com poden ser els Organismes Autònoms Locals, EPEL's o les Societats Mercantils Locals, que desenvoluparem més endavant.

Gestió directa per mitja d'una organització especial

Article 192. Organització especial

192.1 La gestió directa de serveis per l'ens local es pot realitzar per mitjà d'una organització especial, sense personalitat jurídica, composta per un consell d'administració i una gerència, sens perjudici que la naturalesa del servei exigeixi l'adopció d'una altra forma d'organització, mitjançant la creació d'altres òrgans complementaris.

192.2 L'acord pel qual s'estableix que un servei el gestiona directament l'ens local mitjançant una organització especial ha d'incloure els aspectes orgànics i de funcionament i, si s'escau, la desconcentració de funcions, d'acord amb la reglamentació del mateix servei.

Societat mercantil amb capital íntegrament públic

Article 211. Règim

211.1 Els serveis locals de caràcter econòmic es poden gestionar directament per mitjà d'una societat mercantil.

211.2 En aquest cas, el servei s'exerceix en règim d'empresa privada i el capital social pertany íntegrament a l'ens local.

211.3 La societat ha d'adoptar la forma de responsabilitat limitada o de societat anònima i actua amb subjecció a les normes de dret mercantil, sens perjudici de les matèries exceptuades per l'acord de creació, les referents a les funcions de direcció i vigilància que exerceixi l'ens local sobre ells i les de contractació d'altres de caràcter administratiu a què es refereixen els articles 217 i 225 d'aquest Reglament.

Es a dir:

1. Si no es constitueix un òrgan especial:

- La gestió s'exerceix sense intermediaris, és a dir, no es crea cap persona jurídica distinta de l'Ajuntament, de manera que tots els poders de decisió i gestió es retenen per la Corporació de mode exclusiu.
- L'Entitat assumeix el seu propi risc, és a dir, absorbeix sense limitació les pèrdues del servei que sosté.
- El servei es realitza mitjançant funcionaris de plantilla i obrers retribuïts amb fons del pressupost ordinari.
- El règim financer del servei es desenvoluparà dins les límits de l'indicat pressupost.
- Podrà designar-se un Administrador del Servei, que sigui funcionari de plantilla, sense facultats per al maneig de cabals ni per a l'adopció de resolucions.
- Els serveis que impliquin exercici d'autoritat només podran ser atesos per gestió directa sense òrgan especial.

2. En el supòsit de creació d'un òrgan especial d'administració es constituirà un Consell d'Administració, a proposta del qual podrà designar-se un gerent que podrà ser funcionari o contractat laboral, a més de la composició dels seus òrgans directius i l'estructura de funcionament.

Pel que fa als òrgans de gestió, **la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, regula els diferents vehicles (organismes autònoms estatals, entitats públiques empresarials i societats mercantils)** existents en l'ordenament jurídic perquè l'Administració

dugui a terme les seves funcions. Malgrat ser una llei estatal, és directament aplicable a l'àmbit local (Ajuntaments).

La diferència entre els organismes autònoms (OA), entitats públiques empresarials locals (EPEL) i societats mercantils locals (SML) es basa en dos criteris: la naturalesa de les activitats i el Dret al què es sotmeten:

1. **Organismes Autònoms (OA)** (Arts. 98 al 102 Llei 40/2015). Realitzen activitats fonamentalment administratives i es sotmeten plenament al dret públic.

Les seves principals característiques són:

1. Els organismes autònoms són entitats de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia, tresoreria i patrimoni propis i autonomia en la seva gestió, que desenvolupen activitats pròpies de l'Administració Pública, totes les activitats de foment, de prestacions, de gestió de serveis públics o de producció de béns de interès públic, susceptibles de contraprestació, en qualitat d'organitzacions instrumentals diferenciades i dependents d'aquesta.
2. Els organismes autònoms depenen de l'Administració Local a la què correspon la seva direcció estratègica, l'avaluació dels resultats de la seva activitat i el control d'eficàcia.
3. Amb independència de quina sigui la seva denominació, quan un organisme públic tingui la naturalesa jurídica d'organisme autònom haurà de constar en la seva denominació la indicació <<organisme autònom>> o la seva abreviatura <O.A.>.
4. Els organismes autònoms es regiran pel disposat en la Llei 40/2015, en la seva llei de creació, els seus estatus, la Llei de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic, la Llei 33/2003, de 3 de novembre, i la resta de les normes de dret administratiu general i especial que li sigui d'aplicació. En defecte de forma administrativa, s'aplicarà el dret comú.
5. **El personal al servei dels organismes autònoms serà funcionari o laboral**, i es regirà pel previst en el Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic i per la normativa laboral.

El nomenament dels titulars dels òrgans dels organismes autònoms es regirà per les normes aplicables a l'Administració. El titular del màxim òrgan de direcció de l'organisme tindrà atribuïdes, en matèria de gestió de recursos humans, les facultats que li assigni la legislació específica. L'organisme autònom estarà obligat a aplicar les instruccions sobre recursos humans dictades pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i a comunicar-li a aquest departament tots els acords o resolucions que adopti en aplicació del règim específic de personal establert en la seva Llei de creació o en els seus estatuts.

6. **La contractació dels organismes autònoms s'ajustarà al disposat en la legislació sobre contractació del sector públic.** El titular del màxim òrgan de direcció de l'organisme autònom serà l'òrgan de contractació.
7. Els Organismes Autònoms tindran, per al compliment dels seus objectius, un **patrimoni propi**, diferent del de l'Administració Pública, integrat pel conjunt de béns i drets dels que siguin titulats.
8. La gestió i administració dels seus béns i drets propis, així com d'aquells del Patrimoni de l'Administració que se'ls hi adscriu per al compliment dels fins, serà exercit d'acord amb l'establert per als organismes autònoms en la **Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques.**
9. Els **recursos econòmics** dels organismes autònoms podran provenir de les següents fonts:
 - a. Els béns i valors que constitueixen el seu patrimoni.
 - b. Els productes i rendes d'aquest patrimoni.
 - c. Les consignacions específiques que tinguessin assignades en els pressupostos de l'Administració Local.
 - d. Les transferències corrents o de capital que procedeixin de l'Administració o entitats públiques.
 - e. Les donacions, llegats, patrocini i altres aportacions d'entitats privades i de particulars.

- f. Qualsevol altre recurs que estiguin autoritzats a percebre, segons les disposicions per les què es regeixin o que poguessin ser-los-hi atribuïts.
10. Els organismes autònoms aplicaran el règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat i de control establert per la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària.
2. **Entitat Pública Empresarial Local (EPEL)** (Arts. 103 al 108 Llei 40/2015). Les EPEL **realitzen activitats de prestació de serveis o producció de béns susceptibles de contraprestació econòmica** i, tot i quan **són regits** en general per **Dret privat**, els resulta aplicable el règim del dret públic en relació amb l'exercici de potestats públiques i amb determinats aspectes del seu funcionament. Les seves principals característiques són:
 1. Les entitats públiques empresarials són entitats de Dret públic, amb personalitat jurídica pròpia, patrimoni propi i autonomia en la seva gestió, que es financen majoritàriament amb ingressos de mercat i que, juntament amb l'exercici de potestats administratives, desenvolupen activitats prestacionals, de gestió de serveis o de producció de béns d'interès públic, susceptibles de contraprestació.
 2. Les entitats públiques empresarials depenen de l'Administració Local o d'un Organisme autònom vinculat o dependent d'aquesta, al qual li correspon la direcció estratègica, l'avaluació dels resultats de la seva denominació i el control d'eficàcia.
 3. Amb independència de quina sigui la seva denominació, quan un organisme públic tingui naturalesa jurídica d'entitat pública empresarial haurà de constar en la seva denominació la indicació de << entitat pública empresarial local >> o la seva abreviatura <EPEL>.
 4. Les **entitats públiques empresarials es regeixen pel Dret privat**, excepte en la formació de la voluntat dels seus òrgans, en l'exercici de les potestats administratives que tinguin atribuïdes i en els aspectes específicament regulats per a les mateixes en aquesta Llei, en la seva Llei de creació, els seus estatus, la Llei de Procediment Administratiu Comú, la Llei 9/2017, de 8 de novembre, i la

resta de les normes de dret administratiu general i especial que li siguin d'aplicació.

5. Les potestats administratives atribuïdes a les entitats públiques empresarials només poden ser exercides per aquells òrgans d'aquestes als què en els estatuts se'ls assigni expressament aquesta facultat.
6. No obstant, als efectes d'aquesta Llei, els òrgans de les entitats públiques empresarials no són assimilables pel que fa al seu rang administratiu al dels òrgans de l'Administració, excepte les excepcions que, a determinats efectes, es fixin, en cada cas, en els seus estatuts.
7. **El personal de les Entitats Públiques Empresarials es regeix pel Dret laboral**, amb les especificacions disposades en aquest article i les excepcions relatives als funcionaris públics de l'Administració, els quals es regiran pel previst en el **Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre**, i demés normativa reguladora dels funcionaris públics o per la normativa laboral.
8. La selecció del personal laboral d'aquestes entitats es realitzarà conforme a les següents regles:
 - a. El personal directiu, que es determinarà en els estatuts de l'entitat, serà nomenat d'acord amb els criteris establerts en l'apartat 11 de l'article 55 de la Llei 40/2015, atenent a l'experiència en l'exercici de llocs de responsabilitat en la gestió pública o privada.
 - b. La resta del personal serà seleccionat mitjançant convocatòria pública basada en els principis d'igualtat, mèrit i capacitat.
9. La determinació i modificació de les condicions retributives, tant del personal directiu com de la resta del personal, requeriran l'informe conjunt, previ i favorable d'Intervenció.
10. Intervenció efectuarà, amb la periodicitat adequada, controls específics sobre l'evolució de les despeses de personal i de la gestió dels seus recursos humans, conforme als criteris prèviament establerts pels mateixos.
11. La Llei de creació de cada entitat pública empresarial haurà de determinar les condicions conforme a les quals, els funcionaris podran cobrir destins en la referida entitat, i establirà, així mateix, les competències que a la mateixa

corresponguin sobre aquest personal que, en tot cas, seran les que tinguin legalment atribuïdes els Organismes autònoms.

12. La contractació de les entitats públiques empresarials es regeix per les previsions contingudes al respecte en la legislació de contractes del sector públic.
13. Les entitats públiques empresarials tindran, per al compliment dels seus fins, un **patrimoni propi**, diferent del de l'Administració Pública, integrat pel conjunt de béns i drets dels que siguin titulars.
14. La gestió i administració dels seus béns i drets propis, així com d'aquells del Patrimoni de l'Administració que se'ls adscriu per al compliment dels seus fins, serà exercida com a acord amb el previst en la Llei 33/2003, de 3 de novembre.
15. Les entitats públiques empresarials podran finançar-se amb els ingressos que es derivin de les seves operacions, obtinguts com a contraprestació de les seves activitats comercials, i amb els recursos econòmics que provenguin de les següents fonts:
 - a. Els béns i valors que constitueixen el seu patrimoni
 - b. Els productes i rendes d'aquest patrimoni i qualsevol altre recurs que pogués ser-li atribuït.

Excepcionalment, quan així ho prevegi la Llei de creació, podrà finançar-se amb els recursos econòmics que provenguin de les següents fonts:

- a. Les consignacions específiques que tinguessin assignades en els Pressupostos de l'Ens Local.
 - b. Les transferències corrents o de capital que procedeixin d'Administracions o entitats públiques.
 - c. Les donacions, llegats, patrocini i altres aportacions d'entitats privades i de particulars.
16. Les entitats públiques empresarials es finançaran majoritàriament amb ingressos de mercat. S'entén que es financen majoritàriament amb ingressos de mercat quan tinguin la consideració de productor de mercat de conformitat amb el Sistema Europeu de Comptes. S'entén per producció de mercat la que es ven o cedeix en el mercat, o es destina a aquesta finalitat.

17. Les entitats públiques empresarials aplicaran el règim pressupostari, econòmic-financer, de comptabilitat i de control establert per la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària. D'acord amb aquesta Llei, les entitats públiques empresarials elaboraran un pressupost d'exploració que detallarà els recursos i dotacions anuals corresponents. Així mateix, formaran un pressupost de capital amb el mateix detall. Els pressupostos d'exploració i de capital s'integraran en els Pressupostos de l'Administració. D'altra banda, formularan anualment un programa d'actuació plurianual.
3. **Societat mercantil local (SML)** (Arts. 111 al 117 Llei 40/2015). Les seves característiques principals són:
 1. S'entén per societat mercantil local aquella societat sobre la que s'exerceix control local:
 - a. Bé perquè la participació directa en el seu capital social de la Corporació Local sigui superior al 50 per 100.
 - b. Bé perquè la societat mercantil es trobi en el supòsit previst en l'article 5 del Reial Decret Legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre, que aprova el text refós del Mercat de Valors respecte de l'Administració Pública o dels seus organismes públics vinculats o dependents.
 2. En la denominació de les societats mercantils que tinguin la condició de locals, hi haurà de figurar necessàriament la indicació << societat mercantil local >> o la seva abreviatura <SML>.
 3. Les entitats integrants del sector públic institucional, pel que fa a titulars del capital social de les societats mercantils estatal, perseguiran l'eficiència, transparència i bon govern en la gestió d'aquestes societats mercantils, per la qual cosa promouran les bones pràctiques i codis de conducta adequats a la naturalesa de cada entitat. Tot això sense perjudici de la supervisió general que exercirà l'accionista sobre el funcionament de la societat mercantil estatal, conforme preveu la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques.
 4. Les societats mercantils es registren pel previst en la Llei 40/2005, pel previst en la Llei 33/2003, de 3 de novembre, i per **l'ordenament jurídic privat**, excepte en les matèries en que li sigui d'aplicació la normativa pressupostària,

comptable, de personal, de control economicofinancer i de contractació. En cap cas podran disposar de facultats que impliquin l'exercici de l'autoritat pública, sense perjudici de que excepcionalment la llei pugui atribuir-li l'exercici de potestats administratives.

5. La **creació d'una societat mercantil local** o l'adquisició d'aquest caràcter de forma sobrevinguda serà autoritzada mitjançant acord de Ple de l'Ajuntament que haurà de ser acompanyat d'una proposta d'estatuts i un **pla d'actuació** que contindrà, almenys:
 - a. Les raons que justifiquen la creació de la societat per no poder assumir aquestes funcions una altra entitat ja existent, així com la inexistència de duplicitats. A aquestes efectes, s'haurà de deixar constància de l'anàlisi realitzada sobre l'existència d'òrgans o entitats que desenvolupen activitats anàlogues sobre el mateix territori i població i les raons per les quals la creació de la nova societat no entraña duplicitat amb entitats existents.
 - b. Un anàlisi que justifiqui que la forma jurídica proposada resulta més eficient enfront de la creació d'un organisme públic o altres alternatives d'organització que s'hagin descartat.
 - c. Els objectius anuals i els indicadors per a mesurar-los.
6. A l'acord de creació de la SML s'acompanyarà un informe preceptiu favorable de la Intervenció de l'Ajuntament que valorarà el compliment del previst en aquest article.
7. Les societats mercantils locals aplicaran el règim pressupostari, econòmic-financer, de comptabilitat i de control establert per la **Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària**. D'acord amb aquesta llei, les societats mercantils elaboraran un pressupost d'explotació que detallarà els recursos i dotacions anuals corresponents. Així mateix, formaran un pressupost de capital amb el mateix detall. Els pressupostos d'explotació i de capital s'integraran en els Pressupostos de l'Administració. D'altra banda, formularan anualment un programa d'actuació plurianual.
8. El **Programa d'Actuació Plurianual** mencionat en l'apartat anterior inclourà un pla d'actuació anual que servirà de base per al control d'eficàcia de la societat.

La falta d'aprovació del pla d'actuació dins del termini anual fixat, per causa imputable a la societat i fins que s'esmeni l'omissió, portarà aparellada la paralització de les aportacions que hagin de realitzar-se a favor de la societat amb càrrec als pressupostos de l'Administració.

9. La liquidació d'una SML recaurà en un òrgan de l'Administració Local.
10. La responsabilitat que li correspongui a l'empleat públic com a membre del consell d'administració serà directament assumida per la Corporació Local que el designà.
11. La Corporació Local podrà exigir d'ofici a l'empleat públic que el designà com a membre del consell d'administració la responsabilitat en que hagués incorregut pels danys i perjudicis causats en els seus béns o drets quan hagués concorregut frau, o culpa o negligències greus, conforme al previst en les lleis administratives en matèria de responsabilitat patrimonial.
12. A l'autoritzar la constitució d'una societat mercantil amb forma de societat anònima, d'acord amb el previst en l'article 166.2 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, la Corporació Local podrà atribuir a una Regidoria, les competències de la qual guardin una relació específica amb l'objecte social de la societat, la tutela funcional de la mateixa.
13. En absència d'aquesta atribució expressa correspondrà íntegrament a la Corporació Local.
14. La regidoria de tutela exercirà el control d'eficàcia i instruirà a la societat pel que fa a les línies d'actuació estratègica i establirà les prioritats en l'execució de les mateixes, i proposarà la seva incorporació als Pressupostos locals, prèvia conformitat, pel que fa als seus aspectes financers, de l'organisme públic que sigui titular del seu capital.
15. En casos excepcional, degudament justificats, el titular del departament al que correspongui la seva tutela podrà donar instruccions a les societats, perquè realitzin determinades activitats, quan resulti d'interès públic la seva execució.
16. Quan les instruccions que imparteixi la Regidoria de tutela impliquin una variació dels Pressupostos, l'òrgan d'administració no podrà iniciar la complementació de la instrucció sense comptar amb l'autorització de l'òrgan competent per efectuar la modificació corresponent.

17. En aquest cas, els administradors de les societats a les què s'hagin impartit aquestes instruccions actuaran diligentment per a la seva execució, i quedaran exonerats de la responsabilitat prevista en l'article 236 del REIAL Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Societats de Capital, si del compliment d'aquestes instruccions se'n derivessin conseqüències lesives.
18. Les societats mercantils elaboraran anualment un pressupost d'explotació i capital i un pla d'actuació que forma part del Programa Plurianual, que s'integraran amb el Pressupost de l'Ens Local. El Programa contindrà la revisió del pla de creació.
19. Les societats mercantils formularan i rendiran els seus comptes d'acord amb els principis i normes de comptabilitat recollits en el Codi de Comerç i el Pla General de Comptabilitat i disposicions que el desenvolupen.
20. Sense perjudici de les competències atribuïdes al Tribunal de Comptes, la gestió econòmic-financera de les societats mercantils estatals estarà sotmesa al control de la Intervenció.
21. El **personal de les societats mercantils**, inclòs el que tingui condició de directiu, es registrarà pel **Dret laboral**, així com per les normes que li siguin d'aplicació en funció de la seva adscripció al sector públic, incloent sempre entre els mateixes la normativa pressupostària, especialment el que s'estableixi en les Lleis de Pressupostos.

Taula 25. Quadre resum de característiques dels Organismes Autònoms, Entitats Públiques Empresariales i Societat Mercantil Pública

DENOMINACIÓ	ABREVIATURA	OBJECTE	RÈGIM JURÍDIC	FINANÇAMENT	PERSONAL	CONTRACTACIÓ
Organismes Autònoms	O.A.	Realitzen <u>activitats fonamentalment administratives</u>	<p>Íntegrament <u>Dret Públic</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Entitat de Dret Públic - Personalitat jurídica pròpia - Autonomia en la gestió - Tresoreria i patrimoni propi 	<p>Recursos econòmics:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) béns i valors que constitueixen el seu patrimoni b) els productes i rendes d'aquest patrimoni c) consignacions especials dels pressupostos d) transferències de l'Administració e) donacions privades f) altres recursos <p>Aplica el règim pressupostari, econòmic-financer, de comptabilitat, i de control establert per la Llei 44/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària</p>	Es regeixen pel sistema de funcionari o personal laboral	S'adapta a la legislació sobre contractació del sector públic
Entitats Públiques Empresariales	E.P.E.L	Realitzen activitats de prestació de serveis o producció de béns susceptibles de contraprestació econòmica	<p>En general pel <u>Dret Privat</u>, excepte l'exercici de potestats públiques i en aspectes del seu funcionament (formació de la voluntat dels seus òrgans) que es regeixen pel <u>Dret Públic</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Entitat de Dret Públic - Personalitat jurídica pròpia - Autonomia en la gestió - Tresoreria i patrimoni propi 	<p>Majoritàriament amb ingressos de mercat que derivin de les seves operacions obtinguts com a contraprestació de les seves activitats comercials i per:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) béns i valors que constitueixen el seu patrimoni b) els productes i rendes d'aquest patrimoni c) consignacions especials d) transferències de l'Administració e) donacions privades <p>Aplica el règim pressupostari,</p>	Es regeix pel Dret Laboral, excepte que afecte a funcionaris públics	S'adapta a la legislació sobre contractació del sector públic

DENOMINACIÓ	ABREVIATURA	OBJECTE	RÈGIM JURÍDIC	FINANÇAMENT	PERSONAL	CONTRACTACIÓ
				econòmic-financer, de comptabilitat, i de control establert per la Llei 44/2003, de 26 de novembre, General Pressupostaria		
Societat Mercantil Local	S.M.L	<ul style="list-style-type: none"> - En els casos en què la participació pública és superior al 50% del seu capital. - Es crea per acord de Ple amb proposta d'estatuts i pla d'actuació (justificació de la seva creació, la forma jurídica proposada, objectes anuals i indicadors per a mesurar-los) 	Ordenament privat excepte en el que els sigui d'aplicació la normativa pressupostària comptable, de personal, de control eco-financer i contractació.	<p>Aplica el règim pressupostari, econòmic-financer, de comptabilitat, i de control establert per la Llei 44/2003, de 26 de novembre, General Pressupostaria</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaboraran un pressupost d'explotació i capital i un Pla d'Actuació - Sotmesa al control d'Intervenció 	Es regeix pel Dret Laboral	S'adapta a la legislació sobre contractació del sector públic

5.1.1.2 Gestió Indirecta

En cas que s'optés per continuar la prestació del servei a través de la **gestió indirecta** s'ha de tenir en compte l'entrada en vigor de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, en endavant LCSP i els diferents models de contractació per a aquest tipus de servei recollides en el mateix.

La LCSP admet com a modalitats de gestió indirecta, el contracte de concessió de serveis i el contracte de servei; no obstant, aquest últim queda reservat a:

- El desenvolupament d'activitats per a les entitats del sector públic.
- L'erogació (entès com el repartiment) de prestacions constitutives de serveis públics en els supòsits en que, per la seva pròpia naturalesa, no són susceptibles de transferència del risc operacional, al tractar-se de serveis total o parcialment gratuïts i en els que s'ha d'assegurar la seva prestació als usuaris (serveis sanitaris o assistencials).
- La realització d'activitats els destinataris de les quals siguin els ciutadans, però el seu objecte no tingui la consideració de servei públic.

En conseqüència, segons el nostre parer la prestació del servei d'abastament d'aigua de forma indirecta únicament pot regir-se mitjançant un contracte de concessió de serveis, les característiques del qual es detallen a continuació:

Contracte de concessió de serveis

Ve regulat en els articles 15, 29 i del 284 al 297 de la LCSP.

Ve definit en l'article 15 de la LCSP com:

1. El contracte de concessió de serveis es aquell en virtut del qual un o varis poders adjudicadors encomanen a títol oneros a una o varies persones, naturals o jurídiques, la gestió d'un servei, la prestació del qual sigui de la seva titularitat o competència, i la seva contrapartida vingui constituïda bé per el dret a explotar els serveis objecte del contracte o bé per aquest dret acompanyat de percebre un preu.

2. El dret d'explotació dels serveis implicarà la transferència al concessionari del risc operacional, en els termes assenyalats en l'apartat quart de l'article anterior.

Al mateix temps, l'article 284.1 estableix que: “1. L'Administració podrà gestionar indirectament, mitjançant contracte de concessió de serveis, els serveis de la seva titularitat o competència sempre que siguin susceptibles d'explotació econòmica per particulars (...)”.

Les característiques bàsiques d'aquest model de contracte són:

- a) Pel que fa a la **durada**. En aplicació de la LCSP (art. 29) la duració es calcularà en funció dels serveis que constitueixin el seu objecte i si sobrepassen els 5 anys, la durada màxima no podrà excedir del temps que es calculi raonable perquè el concessionari recuperi les inversions realitzades per a l'explotació del servei, juntament amb un rendiment sobre el capital invertit, tenint en compte les inversions necessàries realitzades per assolir els objectius contractuals específics. Aquest article estableix també uns màxims per a aquest contracte i els motius tesats pels quals es poguessin ampliar els terminis marcats en el Plec (un 15% per restablir l'equilibri econòmic). Per tant, la durada del contracte ja no pot ser una decisió unilateral de l'Ajuntament, sinó que ha d'obeir als criteris anteriorment assenyalats.
- b) El **risc d'operació es transfereix de l'Administració al contractista** (art. 285.1 c), és a dir, el concessionari no tindrà garantit que, en condicions normals de funcionament, recuperi les inversions realitzades a cobrir els costos en que incorregués com a conseqüència de l'explotació del mateix.
- c) La tramitació de l'expedient anirà precedida de la realització i aprovació d'un **estudi de viabilitat** o, en el seu cas, de viabilitat econòmic-financera (art. 285.2).
- d) A més, si hi hagués obres, s'hauria d'elaborar i aprovar el corresponent **Avantprojecte de construcció i explotació** de les obres que resultin precises, amb especificació de les prescripcions tècniques relatives a la seva realització i, a més, de la redacció, supervisió, aprovació i replanteig del corresponent projecte de les obres.

Les concessions podran adjudicar-se directament a una **societat d'economia mixta** en la que concorri majoritàriament capital públic amb capital privat, sempre que l'elecció del soci privat s'hagi efectuat de conformitat amb les normes establertes en aquesta Llei per a l'adjudicació del contracte l'execució del qual constitueix el seu objecte, i sempre que no s'introdueixin modificacions en l'objecte i les condicions del contracte que es tinguessin en compte en la selecció del soci privat (DA 22ª. 1 de la LCSP).

5.1.2 Procediment per a l'adopció de la forma de gestió del servei públic

Una vegada definides les principals característiques dels diferents models de gestió, es determina a continuació el procediment a seguir per l'Ajuntament per seleccionar el model de gestió més eficient i sostenible globalment per a prestar el servei d'abastament del municipi de Cassà de la Selva i, una vegada decidit el tipus de gestió a adoptar, els tràmits a realitzar per la seva implantació.

En aquest sentit, hem de fer referència a les novetats de la legislació local, particularment després de la reforma operada per la **Llei 27/2013, de 27 de desembre, de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local (LRSAL)**, que incideixen de manera molt significativa tant sobre els procediments que canalitzen la iniciativa municipal en l'activitat econòmica com en els criteris per a determinar les modalitat de gestió dels serveis públics locals.

La qüestió no és ni de bon tros pacífica, tant en el plànol doctrinal com en el plànol jurisprudencial. Els dubtes es plantegen essencialment a l'entorn de si, més enllà dels requisits que estableix l'article 85.2 LBRL, cal també seguir els que preveuen els articles 86.1 LBRL i 97.1 del Text Refós de disposicions vigents en matèria de règim local (TRRL), aprovat pel Reial Decret Legislatiu 781/1986, de 18 d'abril. I això fa referència tant pel que fa als supòsits d'establiment de servei com als de canvi de modalitat de gestió del servei, amb assumpció de la gestió directa de la prestació per part del municipi (els supòsits que pròpiament serien coneguts com de "remunicipalització", o "reinternalització" en paraules de l'advocat administrativista Joaquín Tornos).

En primer terme, resta del tot clar que caldrà seguir els criteris presents a l'**article 85.2**, lletra A) LBRL, quan es pretengui optar per la gestió directa:

Los servicios públicos de competencia local habrán de gestionarse de la forma más sostenible y eficiente de entre las enumeradas a continuación:

A) Gestión directa:

- a. Gestión por la propia Entidad Local*
- b. Organismo Autónomo local*
- c. Entidad pública empresarial local*
- d. Sociedad mercantil local, cuyo capital social sea de titularidad pública*

Solo podrá hacerse uso de las formas previstas en las letras c) y d) cuando quede acreditado mediante memoria justificativa elaborada al efecto que resultan más sostenibles y eficientes que las formas dispuestas en las letras c) y b), para lo que se deberán tener en cuenta los criterios de rentabilidad económica y recuperación

de la inversión. Además, deberá constar en el expediente la memoria justificativa del asesoramiento recibido que se elevará al Pleno para su aprobación en donde se incluirán los informes sobre el coste del servicio, así como, el apoyo técnico recibido, que deberán ser publicitados. A estos efectos, se recabará informe del interventor local quien valorará la sostenibilidad financiera de las propuestas planteadas, de conformidad con lo previsto en el artículo 4 de la Ley Orgánica 2/2012, de 27 de abril, de Estabilidad Presupuestaria y Sostenibilidad Financiera.

Segons diu la llei, doncs, quan des del començament o per canvi de la forma de gestió escollim una modalitat directa de caràcter mercantil (Entitat Pública Empresarial o Societat de capital íntegrament públic), en la memòria necessàriament hi hauran de constar:

- La justificació que la forma escollida és la més sostenible i eficient, i finalment, en el cas que es volgués fer ús de les normes d'entitat pública empresarial local i societat mercantil amb capital social íntegrament públic, s'ha d'acreditar que són més sostenibles i eficients que les altres dues formes de gestió directa, tenint en compte els criteris de sostenibilitat econòmica i la recuperació de la inversió.
- La documentació referida als assessoraments i al suport tècnic rebuts, que hauran de ser objecte de publicitat.
- En l'expedient, juntament amb la memòria, haurà de constar l'Informe específic de l'Interventor, valorant la sostenibilitat financera de la proposta.

Més enllà de tot això (i a l'espera de tornar a tractar-ho amb més detall, el dubte apareix al voltant de si és igualment preceptiu complir amb els requeriments procedimentals definits a l'article 86.1 LBRL i concretats a l'article 97.1 TRRL per a l'exercici de la iniciativa econòmica local. Veiem, en primer lloc, en què consisteixen aquests requeriments.

El primer paràgraf de l'**article 86.1** LRBRL s'estableix literalment que:

Las Entidades Locales podrán ejercer la iniciativa pública para el desarrollo de actividades económicas, siempre que esté garantizado el cumplimiento del objetivo de estabilidad presupuestaria y de la sostenibilidad financiera del ejercicio de sus competencias. En el expediente acreditativo de la conveniencia y oportunidad de la medida habrá de justificarse que la iniciativa no genera riesgo para la sostenibilidad financiera del conjunto de la Hacienda municipal debiendo contener un análisis del mercado, relativo a la oferta y a la demanda existente, a

la rentabilidad y a los posibles efectos de la actividad local sobre la concurrencia empresarial.

I, en l'artícle 97.1 TRRL, es determina el següent:

Para el ejercicio de actividades económicas por las Entidades Locales se requiere:

- a) Acuerdo inicial de la Corporación, previa designación de una Comisión de estudio compuesta por miembros de la misma y por personal técnico.*
- b) Redacción por dicha Comisión de una memoria relativa a los aspectos social, jurídico, técnico y financiero de la actividad económica de que se trate, en la que deberá determinarse la forma de gestión, entre las previstas por la Ley, y los casos en que debe cesar la prestación de la actividad. Asimismo, deberá acompañarse un proyecto de precios del servicio, para cuya fijación se tendrá en cuenta que el lícita la obtención de beneficios aplicable a las necesidades generales de la Entidad local como ingreso de su Presupuesto, sin perjuicio de la constitución de fondos de reserva y amortizaciones.*
- c) Exposición pública de la memoria después de ser tomada en consideración por la Corporación, y por plazo no inferior a treinta días naturales, durante los cuales podrán formular observaciones los particulares y Entidades.*
- d) Aprobación del proyecto por el Pleno de la Entidad local.*

La necessitat (o no) de respectar aquest procediment regulat en els articles 86.1 LRBRL i 97.1 TRRL per a l'exercici de l'activitat econòmica local **és una qüestió molt controvertida**, que ha generat posicions doctrinals i jurisprudencials oposades.

D'un cantó, en els darrers temps ha anat agafant força entre la doctrina l'exigència del procediment esmentat per a qualsevol activitat econòmica que emprengui el municipi, sense diferenciar si té o no la consideració legal de servei públic. En aquest sentit, la dicció literal no diferenciadora – tant de l'article 86.1 LRBRL com de l'article 97.1 TRRL – seria un argument recurrent entre els defensors d'aquest primer posicionament, que es refereixen també al fet que els serveis públics local – i, en tot cas, els serveis locals essencials de l'article 86.2 LRBRL – tenen un innegable contingut econòmic que els ubica en el camí procedimental de qualsevol activitat econòmica municipal. El fet que els requisits per a la implantació del règim de monopoli siguin acumulatius als anteriors (tant en l'article 86.2 LRBRL com en l'article 97.2 TRRL) seria també un argument destacable.

En relació amb aquest primer corrent, sovint es fa referència a la Sentència del Tribunal Suprem d'1 de febrer de 2002 (Sala del contenciós administratiu, Secció 4ª, RJ/2002/1590), en el sentit que la creació d'una societat mercantil municipal que tingui per objecte un servei públic essencial (tractament de residus, en el supòsit de fet) implica exercir la iniciativa pública per a l'exercici d'activitats econòmiques segons l'article 128.2 de la Constitució espanyola (CE) i, per tant, exigeix com a pressupost la tramitació de l'expedient acreditatiu de la conveniència i l'oportunitat de la mesura a què es refereixen els tan esmentats articles 86.1 LRRL i 97.1 TRRL. En el seu fonament jurídic segon, afirma literalment el Tribunal Suprem que:

El artículo 86.1 de la Ley de Bases de Régimen Local establece que las Entidades locales, mediante expediente acreditativo de la conveniencia y oportunidad de la medida, podrán ejercer la iniciativa pública para el ejercicio de actividades económicas conforme al artículo 128.2 de la Constitución. Una vez afirmado esto, el artículo 86.2 añade que cuando el ejercicio de la actividad se haga en régimen de libre concurrencia, la aprobación definitiva corresponderá al Pleno de la Corporación, que determinará la forma concreta de gestión del servicio.

Se advierte, en consecuencia, que la necesidad de previo expediente acreditativo de la conveniencia y oportunidad de la medida encaminada al ejercicio de la iniciativa pública para el ejercicio de actividades económicas, en este caso consistentes en la prestación de un servicio público esencial, es común a todos los casos de creación de empresas mercantiles para la gestión de servicios públicos.

Por lo demás, la necesidad de que se pronuncie el Pleno sobre la forma de gestión del servicio cuando se trata de actividades que vayan a ser ejercidas por empresas municipales en régimen de monopolio con arreglo a la Ley, no supone que en el caso de gestión de servicios públicos esenciales por este medio no deba pronunciarse igualmente el Pleno de la Corporación (...).

En altres paraules, el Tribunal Suprem va seguir el criteri que podríem resumir com que “la forma atreu al fons”. I així podríem entendre, seguint aquesta Sentència, que si, en configurar com a servei el que no ho era, o en assumir-ne la gestió directa, l'Ajuntament tria una forma de gestió mercantil (EPEL, Societat), es presumeix que l'activitat o servei es econòmic i haurem de seguir el procediment de l'article 97 TRRL. Però això, com ja hem dit, dista de ser una doctrina pacífica i unànime.

Des d'una segona posició, i per tant, en sentit contrari, es ve entenent que el procediment indicat als articles 86.1 LRBRL i 97.1 TRRL només ha de seguir-se en els supòsits en que l'administració local vol exercir una activitat econòmica en sentit estricte; és a dir, en règim de concurrència i en un plànol d'igualtat amb la iniciativa econòmica privada. Per contra, quan l'administració vol desenvolupar una activitat qualificada com a servei públic, la seva implantació no requereix del procediment qüestionat, precisament pel fet que la qualificació legal d'una activitat com a servei públic ja habilita al municipi per a la seva prestació.

En aquest sentit, un seguit de sentències més recent solen ser invocades, sobretot les relatives a l'assumpció, per part de l'Ajuntament de Valladolid, un cop finalitzat el contracte de concessió anterior, de la gestió directa del Cicle Integral de l'Aigua a la ciutat, mitjançant la creació d'una Entitat Pública Empresarial (EPEL). Confirmant la molt citada Sentència número 60/2018, de 9 d'abril, dictada pel Jutjat del contenciós administratiu nº 4 de Valladolid, el **Tribunal Superior de Justicia de Castilla-Lleó** declara en la seva **Sentència de 21 de maig de 2019** (Res. 773/2019), en concret en el seu fonament jurídic 3.1.4, que:

Una sola sentencia, la STS de 1 de febrero de 2002, que invoca la parte apelante, no es suficiente para estimar que hay una consolidada doctrina jurisprudencial sobre la cuestión que aquí se debate. La razón que se expone en la mencionada sentencia para exigir el procedimiento previsto en el art. 86.1 de la LRBRL para constituir una sociedad mercantil de capital municipal como forma de gestión directa en la prestación del servicio de gestión de residuos urbanos era evitar la huida del Derecho Administrativo cuando la Administración utilizaba personificaciones jurídico-privadas; huida que consistía sustancialmente en no someterse a las disposiciones de la contratación administrativa aplicables entonces solo a las Administraciones Públicas, lo que no sucede ahora como consecuencia de la normativa europea sobre contratación pública en cuando la legislación de contratos no solo es aplicable a aquellas sino al sector público, siendo para el Derecho europeo el carácter público o privado de la persona jurídica indiferente; lo relevante es que los fondos utilizados para contratar sean públicos. En consecuencia, el argumento sustancial de la mencionada sentencia para exigir la observancia del procedimiento regulado en el art. 86.1 de la LRBRL no tiene ahora razón de ser, porque a las empresas creadas por la Administración Pública les es aplicable el régimen de contratación jurídico-publico con las garantías que ello conlleva. Sí nos interesa destacar, por lo que después se dirá, otra sentencia

de las que se cita del Tribunal Supremo de 23 de febrero de 2015, dictada en el recurso de casación 595/2013, porque en ella se dice con rotundidad que “el modo de gestión (directa o indirecta) no afecta a la prestación del Servicio en régimen de monopolio” (FJ 4º), lo que no ampara la línea argumental de la parte apelante en la que se viene a identificar municipal/gestión directa/monopolio frente a la gestión indirecta/libertad de mercado.

La Sala estima, como en la sentencia de instancia, que no es exigible seguir el procedimiento previsto en los artículos 86.1 de la LRBRL y 97.1 del TRRL, para la adopción de un acuerdo, como el que se examina, en el que únicamente se decide sobre la forma de gestión, directa en este caso, de unos servicios públicos locales, que son de prestación obligatoria en todo caso para el Municipio (art. 26.1 de la LRBRL) y que por disposición legal están reservados a favor de las Entidades Locales. El acuerdo impugnado internaliza, no municipaliza un servicio que por disposición legal es municipal.

Hauríem de recordar, a més, que el **Tribunal Constitucional**, en la **Sentència 41/2016**, de 3 de març (F.J. 9è) considera que en el cas de l'article 26.1 de la LRBRL els municipis estan directament obligats a prestar els serveis, de manera que aquesta obligació es correspon amb un dret del veí a exigir-la. I podríem així plantejar-nos que la prestació obligada dels serveis mínims no es comptabilitzaria amb la tramitació d'un expedient administratiu en els termes previstos a l'article 97.1 TRRL.

En aquest segon sentit, per tant, el procediment taxat de l'article 97 del TRRL, en connexió amb el 86 de la LRBRL, s'hauria de seguir en dos supòsits clars:

- a) Quan es tracti de declarar el monopoli d'una activitat reservada, i
- b) Quan es tracti d'exercir la iniciativa d'una activitat econòmica que no estigui configurada per llei com a servei públic local, encara que aquesta es pretengui exercir en lliure concurrència.

A partir d'aquesta consideració general, hem de tenir en compte que no és el mateix competència local que servei públic. Si una entitat local vol exercir una activitat econòmica en l'àmbit de la seva competència ha d'aplicar l'article 86.1 LRBRL i, consegüentment, ha de seguir el procediment de l'article 97.1 TRRL. Aquesta activitat econòmica no està configurada per la llei com un servei públic, però, en assumir-la, se li aplicarà un règim que pot incidir sobre la concurrència empresarial. Per això cal seguir el procediment assenyalat.

Podem concloure, doncs, a la vista de tot l'exposat, que el canvi de model de gestió d'un Servei públic únicament requereix el compliment dels requeriments de l'article 85 LBRL i que no és exigible, si el resultat de l'anàlisi comparativa inclina la decisió municipal en favor de la gestió directa, la tramitació d'un expedient adicional similar al regulat a l'article 97 TRRL.

5.1.2.1 *Procediment a seguir si es manté la gestió indirecta mitjançant concessió*

En aquest cas seria necessari iniciar l'expedient de contractació, segons l'estipulat en la LCSP.

Actuacions preparatòries del contracte de concessió de serveis:

1. **Inici de l'expedient de contractació** motivant la necessitat del contracte (article 116.1 LCSP). S'ha d'assenyalar que la justificació d'aquesta necessitat (en els termes exigits per l'article 28 LCSP) queda substancialment acreditada en la comparació de les formes de gestió realitzada prèviament.

2. **Realització i aprovació d'un estudi de viabilitat del Servei**

El contingut mínim de l'Estudi de Viabilitat s'indica en l'article 247 de la LCSP que es troba emmarcat dins del Capítol corresponent al contracte de concessió d'obres (Títol II, Capítol II, Secció 1ª). En el cas de contractes de concessió de serveis, no tots els epígrafs assenyalats en aquest article seran d'aplicació. Al nostre parer, el contingut mínim de l'Estudi de Viabilitat, per tant, hauria de ser el següent:

- Una justificació dels avantatges quantitatius i qualitatius que aconsellen la utilització d'aquest contracte davant d'altres tipus contractuals.
- El valor actual net de totes les inversions, costos i ingressos del concessionari amb l'objectiu d'avaluar el risc operacional, així com els criteris per a valorar la taxa de descompte.
- L'impacte de la concessió en matèria d'estabilitat pressupostària.

Exposició pública del mateix pel termini d'un mes.

3. **Redacció de l'Expedient Acreditatiu de Conveniència i Oportunitat.** S'ha de tenir en compte en aquest punt el disposar per la DA 3.5 LCSP, que obliga a la tramitació conjunta de l'estudi de viabilitat o estudi de viabilitat econòmica-financera amb l'expedient acreditatiu de l'oportunitat i conveniència de la mesura d'acord amb l'article 86.1 LBRL considerat en relació amb l'article 97 TRRL i preceptes corresponents del RSCL.
4. **Avantprojecte de construcció i explotació de les obres.** En cas que el contracte compregui l'execució d'obres, la tramitació anirà precedida, de l'elaboració i

aprovació administrativa de l'Avantprojecte de construcció i explotació de les obres que resultin necessàries.

Exposició pública durant el termini d'1 mes.

5. **Redacció de plecs.** Els plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques s'elaboraran en els termes establerts per l'article 285.1 LCSP i hauran de fer referència, almenys, als següents aspectes:

- Objecte del Contracte.
- Condicions de prestació del servei i, en el seu cas, fixaran les tarifes que haguessin d'abonar els usuaris, els procediments per a la seva revisió, i el cànon o participació que s'hagués de satisfer a l'Administració.
- Regularan també la distribució de riscos entre l'Administració i el Concessionari en funció de les característiques particulars del Servei, si bé en tot cas el risc operacional li correspondrà al contractista.
- Definiran els requisits de capacitat i solvència financera, econòmica i tècnica que siguin exigibles als licitadors.
- Preveuran també la possibilitat de que es produeixi la cessió del Contracte.

5.1.2.2 Procediment a seguir si es canvia a gestió directa

Com ja hem fet referència al llarg de tot l'apartat 5.3, en aquest supòsit caldrà seguir els criteris presents a l'article 85.2, lletra A) LRRL, així com la instrucció de l'expedient previst en cas de canvi de forma de gestió pel ROAS. Tot i això, per més que les modalitats de gestió que la legislació actual de règim local ofereix per a la gestió directa dels serveis són les mateixes que figuraven en la legislació anterior, la discrecionalitat per a decidir entre elles es redueix significativament en establir la LRSAL unes exigències procedimentals que imposen determinades valoracions. En aquest sentit, i en cas que s'opti per un canvi de la forma de gestió a través d'una modalitat directa (Entitat Pública Empresarial o Societat de capital íntegrament públic) en l'expedient haurà de constar:

- La Memòria justificativa del canvi de modalitat de gestió on s'expliciten els assessoraments rebuts, que es faran públics.
- En la memòria s'inclouran els informes sobre el cost del servei i els informes econòmics necessaris.
- Es recollirà l'Informe de l'interventor local, que valorarà la sostenibilitat financera i l'eficiència de les propostes plantejades per a l'elecció, d'acord amb el que preveuen

els articles 4 i 7 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera.

- Exposició pública de la memòria després de ser presa en consideració per la Corporació, i per termini no inferior a trenta dies naturals.
- Aprovació del projecte del nou model de prestació pel Ple de l'Entitat Local.

Eventualment, i a fi efecte d'assegurar la major transparència i participació en la presa de decisions en la gestió pública, es pot prendre com a referència l'establert a l'article 244 del **Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya (TRLMC), Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril**, segons el qual quan es tracta de serveis públics essencials reservats per llei als ens locals caldria l'acord inicial del ple per a iniciar el procediment de canvi de model i en el qual es designaria una comissió d'estudi integrada per membres de l'ens local, personal tècnic i, si escau, representants dels usuaris.

5.1.2.3 Principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera

La **Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera** (LOEPSF) disposa que l'elaboració, aprovació i execució dels pressupostos i altres actuacions que afectin a les despeses o ingressos de les administracions públiques, es realitzarà en un marc **d'estabilitat pressupostària**, entenent com a tal, una situació d'equilibri o superàvit estructural.

L'estabilitat pressupostària és una magnitud o indicador que pretén limitar l'endeutament per sobre del total que s'amortitza anualment. Implica que els recursos corrents i el capital no financer han de ser suficients per cobrir les despeses corrents i de capital no financer.

En aplicació de l'article 32 de LOEPSF, quan de la liquidació del pressupost es dedueix un excedent, aquest s'hauria d'assignar, tant en el cas de l'estat, CC.AA i Corporacions Locals, per reduir el deute net. En el mateix sentit, l'article 12.5 de LOEPSF, estipula que els ingressos que s'obtinguin per sobre del pronòstic s'utilitzaran per reduir el nivell de deute públic en la seva totalitat.

D'altra banda, de conformitat amb les disposicions de l'article 30 de la LOEPSF, cada administració pública ha d'aprovar un límit de despesa no financera que marcarà el límit màxim d'assignació dels seus recursos pressupostaris.

Aquest límit d'assignació de recursos serà determinat per l'aplicació en cada exercici pressupostari, de la **regla de despesa** a la qual es refereix l'article 12 de la Llei abans

mencionada, de manera que la variació de despesa computable entre diferents exercicis no haurà d'excedir la taxa de referència del creixement del PIB, que serà determinada pel Ministeri d'Hisenda.

D'acord amb l'article 13 de la LOEPSF, **el volum de deute públic**, definit segons el protocol del procediment de dèficit excessiu, en el conjunt de les administracions públiques, no pot superar el 60% del Producte Interior Brut nacional expressat en termes nominals. Aquest límit es distribuirà segons els següents percentatges: 40% per a l'Administració central, 13% per al conjunt de les comunitats autònomes i 3% per al conjunt de corporacions locals.

La LOEPSF estableix al mateix temps que, **en cas d'incompliment del objectiu d'estabilitat pressupostària, de l'objectiu de deute públic o de la regla de despesa, l'Administració incomplidora formularà un pla econòmic-financer (en endavant, PEF)** que permeti en l'any en curs i el següent, l'acompliment dels objectius o de la regla de despesa amb el contingut i abast previstos en aquesta llei.

En qualsevol cas, d'acord amb les directrius de la Comissió Europea, donada la situació d'emergència extraordinària per a fer front a la crisi provocada pel Covid-19, el Consell de Ministres del 6 d'octubre de 2020 va suspendre les regles fiscals d'aquest any i del següent; el Congrés dels Diputats va recolzar la decisió del Govern el dia 20 d'aquest mateix mes. I amb vista als plans pressupostaris del pròxim exercici, **el Consell de Ministres del 27 de juliol de 2021 va acordar el manteniment de la suspensió de les regles fiscals**, ratificat pel Congrés dels Diputats per segona vegada.

En base a aquest acord, **els plans econòmic-financers aprovats amb anterioritat a la suspensió de les regles fiscals** per incompliments de les mateixes des de 2018, **no seran objecte de seguiment** ni els incompliments d'aquests plans podran donar lloc a les mesures coercitives de l'article 25 de la LOEPSF.

Per tant, **no existeix cap limitació perquè l'Ajuntament de Cassà de la Selva esculli qualsevol de les alternatives de gestió dels Serveis d'Abastament d'Aigua i de Clavegueram que contempla la llei**. No obstant, s'ha de considerar que qualsevol de les alternatives de Gestió Directa incidiria de manera negativa en el compliment de la regla de la despesa i, en la mesura i en la manera en què s'hagi de recórrer a endeutament per a finançar les inversions que requereix el Servei. Per tant, el canvi del model actual de gestió indirecta a un altre de gestió directa tindria un impacte negatiu en el compliment de les regles d'Estabilitat pressupostària i

sostenibilitat financera que ha de ser avaluat i considerat pels serveis econòmics i d'Intervenció de l'Ajuntament.

Així mateix, s'han de tenir en compte, com concloem en el següent apartat, les dificultats que implicaria la creació, en aquests moments, d'una Societat Municipal o EPEL de bell nou -en cas d'optar per aquest modalitat dins la gestió directa- donades les exigències introduïdes per la LRSAL per tal de justificar-ne la constitució d'un nou ens en les circumstàncies actuals del consistori i davant la possible afecció sobre les normes d'estabilitat i sostenibilitat financera per la necessitat d'endeutament per fer front a les necessitats del Servei.

5.1.2.4 Conclusions

La facultat d'opció de les corporacions locals entre les diferents modalitats de gestió dels Serveis s'ha configurat tradicionalment com a discrecional, com una facultat decisòria que tendeix a situar-se en l'òrbita de les potestats d'autoorganització. N'és un bon exemple l'article 30 del Reglament de Serveis de les Corporacions Locals, quan es refereix a que "*las Corporaciones locales tendrán plena potestad para constituir, organizar, modificar y suprimir los servicios de su competencia*". A aquesta decisió se li reconeixia una àmplia discrecionalitat, sense que ni tan sols s'exigís en l'ordenament local que fos motivada. Les úniques limitacions existents consistien en unes poques prohibicions explícites, en un sentit de vinculació negativa a la llei.

La reforma operada per la LRSAL ha extremat els rigors en la fase d'iniciativa i ha introduït per primer cop limitacions substancials en l'elecció de les modalitats de gestió. Al primer aspecte ja ens hi hem referit anteriorment. Pel que fa al segon, que ara tractem, sovint s'afirma en el seu doctrinal que la discrecionalitat tradicional ha estat desplaçada per una regulació dominada per principis jurídics i conceptes jurídics indeterminats, de manera que la vinculació negativa cedeix el pas a un sistema de vinculació positiva a la llei.

Sistemàticament parlant, les determinacions legals que regeixen i condicionen la decisió sobre els models de gestió dels serveis públics poden ser generals, afectant a qualsevol modalitat, o específiques, per a determinats models de gestió.

En primer lloc, i amb caràcter general, el model de gestió que s'adopti ha de ser el més sostenible i eficient d'entre els que ofereix la legislació. Així s'afirma en la primera disjuntiva que es presenta per als ens locals, entre la gestió directa i la indirecta. Les exigències de la sostenibilitat i de l'eficàcia semblen decantar la decisió vers la gestió indirecta. Així ho

considera la Comissió Nacional de la Competència, en el seu informe (de 13 de març de 2003) sobre l'avantprojecte de la LRSAL, afirmant que el text:

[...] debería establecer que las entidades locales opten por fórmulas de gestión indirecta que permitan la prestación privada. Al mismo tiempo, debe asegurarse la revisión periódica del prestador tras el plazo contractual mínimo necesario para asegurar la viabilidad económica de dicha gestión. Esta opción resulta preferible para la competencia y la eficiencia frente a la constitución de entidades instrumentales de capital público mixto.

En qualsevol cas, existeix un mandat legal d'optimització: cal optar per la modalitat de gestió més sostenible i eficient, d'acord amb la regulació actualment vigent. La presència de conceptes jurídics indeterminats permet el control judicial de la decisió, en el sentit que només una opció s'ajustaria a aquest mandat general d'optimització, i per tant seria revisable judicialment. En aquest sentit, i encara que no estigui situat en l'àmbit estricte de les facultats d'opció entre els diversos models de gestió, observem com l'article 86.3 LRBRL puntualitza que l'Administració de l'Estat podrà impugnar els actes i actor previstos en el mateix article *"cuando incumplan la legislación de estabilidad presupuestaria y sostenibilidad financiera"*.

Com sabem, aquests conceptes procedeixen de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat, que té el seu origen en la reforma constitucional de l'article 135 CE, en funció de la seva adaptació a l'article 126 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, entre altres. La Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera estableix en el seu article 4 que *"se entenderá por sostenibilidad financiera la capacidad para financiar compromisos de gasto presente y futuros dentro de los límites de déficit, deuda pública y morosidad de deuda comercial conforme a lo establecido en esta Ley, la normativa sobre morosidad y en la normativa europea"*.

En qualsevol cas, l'orientació de la LRBRL vers la sostenibilitat i l'eficiència marca una implícita però inequívoca predilecció per les modalitats de gestió indirecta sobre les de gestió directa de la pròpia entitat local, sobre la qual tornarem al final d'aquest apartat.

En segon lloc, i amb caràcter particular, la llei va més enllà i fixa uns criteris de prelación entre les modalitats de gestió directa. Després de la reforma operada per la LRSAL, la LRBRL es mostra renuent respecte de les fórmules que comporten la creació, com a ens gestor, d'una persona jurídica subjecta al dret privat. Es tracta de les opcions recollides a l'article 85.2, lletra A), lletres c) i d), això es, la gestió per Entitat Pública Empresarial Local i per Societat mercantil

local, respectivament. Opcions que poden triar els municipis mitjançant un expedient en que una memòria (a banda de la justificació de l'assessorament rebut) haurà de justificar que aquestes fórmules resulten més sostenibles i eficients que les fórmules centralitzades i plenament subjectes al dret públic que es contempen a les lletres a) i b), això es, la gestió per la pròpia Entitat Local i la gestió per Organisme Autònom local, respectivament. En aquest sentit, la llei es refereix a la valoració específica de *“criterios de rentabilidad económica y recuperación de la inversión”*.

¿Vol dir tot això que l'elecció de la forma de gestió no és una decisió d'autoorganització o, encara més, que no existeix el dret dels governs locals a decidir la forma de gestió, en el marc de la llei?

Per tal de donar resposta a aquests interrogants podríem referir-nos en primer terme a la posició del Tribunal Constitucional, en la ja citada Sentència 41/82016, la primera que es pronunciava sobre la reforma efectuada per la LRSAL, quan va afirmar la constitucionalitat de la preferència de gestió per la mateixa Entitat Local o els seus Organismes Autònoms, per davant de la realitzada mitjançant entitats públiques empresarials o societats mercantils locals, tal com ha estat efectuada per la nova regulació. Amb la relació a l'autonomia local, el Tribunal Constitucional afirma que està salvaguardada, ja que la nova regulació de l'article 85.2 *“condiciona la autonomía local, pero no la vulnera en absoluto, ya que los Entes Locales conservan amplios espacios de opción organizativa”*. La finalitat d'aquesta nova redacció de l'article 85.2 LRBR – diu el TC –, és *“evitar la proliferación de personificaciones instrumentales o, más precisamente, asegurar la sostenibilidad financiera y la eficiencia de las que se creen”*.

En realitat, les paraules del Tribunal ara recollides expressen amb prou claredat que les anàlisis que acreditin l'elecció de l'alternativa òptima per a l'interès general han de ser rigoroses, i, per tant, així han de ser les Memòries que es redactin i la motivació que s'efectui, sustentades en dades objectives que avalin l'elecció.

De la mateixa manera que defensem el rigor de les anàlisis, però, també diem que, en darrera instància, les valoracions objectives no sempre ho poden resoldre tot i que entren en joc els valors i el dret de les Corporacions democràticament escollides a aplicar els seus programes, particularment quan es veuen obligades per llei a la prestació d'un servei públic, considerant en alguns casos, a més, com a essencial, com és el que ens concerneix en el present informe.

En tot cas, un ajuntament ha de disposar d'un cert marge d'elecció per decidir si gestiona de forma directa o indirecta els serveis públics dels quals n'és titular. Sota el pretext de

determinats preceptes legals o d'un conjunt de requeriments procedimentals no es pot obligar que tot segueixi d'una determinada manera, per la simple força dels fets o del precedent administratiu. En aquest sentit, la molt coneguda Interlocutòria 32/2017, de 18 d'abril, del Jutjat del Contenciós nº 4 de Valladolid, quan va denegar la suspensió de l'acord de remunicipalització del cicle de l'aigua, fa referència al caràcter polític, i no estrictament administratiu, de la decisió municipal:

La elección implica una decisión administrativa, pero también una de política, vinculada al carácter democrático de los Ayuntamientos. La que corresponde a la Corporación gobernada por quien, una vez celebradas las elecciones, ha obtenido la mayoría suficiente para adoptar las decisiones administrativas correspondientes sobre la gestión del servicio público y hacer efectivas las opciones con que ha concurrido a las elecciones locales. Este interés de la Corporación necesariamente se ha de tener en cuenta porque es – como se ha dicho – consubstancial al régimen democrático aplicable a los Ayuntamientos.

Aquest marge d'elecció serà particularment rellevant en aquells supòsits de caràcter essencial, especialment previstos a l'ordenament jurídic com a serveis obligatoris i, més encara, com a reserves en favor de la titularitat local dels serveis.

De l'assenyalat en els apartats anteriors, es pot concloure que:

- Es **viable legalment l'elecció de les formes de gestió dels serveis públics següents**, prèvia acreditació de la sostenibilitat i eficiència i dels altres criteris desenvolupats al llarg de l'informe en relació a la solució per la qual opti l'Administració:
 - Pel que fa a la **gestió directa** les següents modalitats:
 - ✓ Gestió per la pròpia entitat local
 - ✓ Organisme autònom local
 - ✓ Entitat pública empresarial local
 - ✓ Societat mercantil local, en capital social de la qual sigui de titularitat pública
 - Per que fa a la **gestió indirecta**:
 - ✓ Contracte de concessió de serveis (ja sigui a una societat privada o a una societat mixta amb majoria de capital públic)
- D'acord amb el disposat per l'article 85.2 LRBRL, l'Entitat ha de realitzar sempre un **anàlisi comparatiu que determini el model de gestió "més eficient i sostenible"**. La

determinació del model concret de gestió i, fins i tot, la pròpia elecció de l'instrument concret de gestió haurà de derivar ineludiblement de l'anàlisi realitzada.

- Una vegada realitzada l'anàlisi considerada en el punt anterior, es seguirà el procediment adequat d'acord amb el model de gestió considerat més eficient i sostenible:
 - **Si el resultat de l'anàlisi conclou que s'ha de mantenir la gestió indirecta del servei mitjançant concessió**, en aquest cas seria necessari iniciar l'expedient de contractació, segons l'estipulat en la LCSP:
 - ✓ Iniciació de l'expedient de contractació, motivant la necessitat del contracte (article 116.1 LCSP). Cal assenyalar que la justificació d'aquesta necessitat (en els termes exigits per l'article 28 LCSP) queda substancialment acreditada en la comparació de les formes de gestió realitzada prèviament.
 - ✓ Elaboració d'un estudi de viabilitat o estudi de viabilitat econòmic-financera (Article 285.2 LCSP en relació amb l'article 247 LCSP). Exposició pública durant 1 mes.
D'acord amb la DA 3a.5 LCSP, es realitzarà de forma conjunta la tramitació d'aquest estudi de viabilitat o estudi de viabilitat economicofinancera amb l'expedient acreditatiu de l'oportunitat i conveniència de la mesura d'acord amb l'article 86.1 LRBRL considerat en relació amb l'article 97 TRRL.
 - ✓ Quan la concessió de serveis integri la realització d'obres, s'elaboraran addicionalment els projectes de construcció i explotació de les mateixes. Exposició pública durant el termini d'1 mes.
 - ✓ Elaboració dels plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques en els termes establerts per l'article 285.1 LCSP.
 - **Si el resultat de l'anàlisi conclou que s'ha de canviar el model de gestió a directa en qualsevol de les alternatives previstes per la Llei**, en aquest cas s'ha de tramitar una memòria justificativa del canvi de model, i en especial si s'opta per una modalitat directa de caràcter mercantil (Entitat Pública Empresarial o Societat de capital íntegrament públic), en la memòria necessàriament hi hauran de constar:

- ✓ La justificació que la forma escollida és la més sostenible i eficient, i finalment, en el cas que es volgués fer ús de les normes d'entitat pública empresarial local i societat mercantil amb capital social íntegrament públic, s'ha d'acreditar que son més sostenibles i eficients que les altres dues formes de gestió directa, tenint en compte els criteris de sostenibilitat econòmica i la recuperació de la inversió.
- ✓ La documentació referida als assessoraments i al suport tècnic rebuts, que hauran de ser objecte de publicitat.
- ✓ En l'expedient, juntament amb la memòria, haurà de constar l'Informe específic de l'Interventor, valorant la sostenibilitat financera de la proposta.

5.2 ASPECTES ECONÒMIQUES

De cara a valorar els possibles models de gestió per a la prestació i explotació dels serveis municipals de abastament d'aigua i de clavegueram de Cassà de la Selva, es considera necessària la realització del corresponent estudi econòmic-financer i la valoració econòmica dels serveis esmentats, partint de l'anàlisi detallada, tant tècnica com econòmica, de la seva explotació, que servirà com a eina en la presa de decisions que l'Ajuntament ha d'efectuar de cara a definir el futur pròxim de la seva gestió.

No obstant, és necessari assenyalar que, per a aquest estudi, **no es compta amb el detall dels costos associats a la prestació del servei de clavegueram**, per la qual cosa s'ha realitzat una estimació del cost de determinades partides en base a la informació facilitada pels tècnics de l'Ajuntament i a l'experiència de PWACS en relació a la gestió de serveis de similars característiques.

D'altra banda, amb l'objectiu de simplificar la terminologia, d'ara en endavant ens referirem a la gestió conjunta d'ambdós serveis com un de sol.

En primer lloc s'ha elaborat el corresponent **Any Base**, a partir del qual es projectaran els ingressos i costos del Servei.

En la realització del model econòmic, **PWACS** partint de les dades reals del servei actual, ha plantejat una sèrie d'hipòtesis i variables d'aplicació que considera determinants i que, basant-se en la seva dilatada experiència en el sector, proporcionaran els resultats òptims possibles per a cadascun dels escenaris que resultin del present estudi.

El model elaborat per a la **valoració del projecte es basa en el descompte de Fluxos de Caixa Lliure (FCF)**, el que permet oferir una aproximació del valor creat durant un cert període de temps. L'aplicació d'aquesta metodologia suposa que el valor de qualsevol actiu és una funció de la dimensió dels fluxos de caixa que genera, del temps durant el qual genera aquests fluxos de caixa i del nivell de risc associat a la generació dels mateixos.

El model economicofinancer elaborat inclou:

- **Compte de Pèrdues i Guanys (P&G)**, que recollirà la previsió de resultats i la seva distribució durant el període d'estudi.
- **Balanç de la situació previst al tancament de cada exercici** durant el període d'estudi.
- **Flux de Caixa Lliure (FCF)**.

De la projecció del flux de caixa lliure es calcularà el **Valor Actual Net (VAN)** del projecte, a partir del qual es valorarà la viabilitat del mateix.

5.2.1 Tarifes del Servei

Les tarifes del servei **han de cobrir la totalitat de les despeses d'exploració**, que com a mínim seran les següents:

- Personal
- Conservació i manteniment de les instal·lacions
- Energia elèctrica
- Compra d'aigua en alta
- Despeses administratives
- Tractament de l'aigua i control analític
- Vehicles i maquinària
- Despeses generals i benefici industrial del concessionari

D'altra banda, encara que no és un cost com a tal, les tarifes del Servei també han de cobrir l'**amortització tècnica de les instal·lacions**. Les tarifes han de cobrir els costos d'exploració i, a més, permetre abordar les inversions necessàries, bé mitjançant inversions "a nou" o bé mitjançant un fons de reposició.

Segons s'indica en l'**Ordenança Fiscal** vigent actualment de la taxa de subministrament d'aigua potable del municipi, **FCC Aqualia** recapta les quotes de servei de forma trimestral d'acord amb els preus establerts en ella.

En aquestes taxes es contempla, d'acord amb l'article 5 de la citada Ordenança, l'aplicació d'uns **beneficis fiscals** en els següents supòsits:

1.- Gaudiran d'una tarifa reduïda de 0,3217 €/m³ aquells **pensionistes** que compleixin els següents requisits:

- Quan hi hagi una o dues persones empadronades a l'habitatge.
- Quan els empadronats a l'habitatge tinguin més de 65 anys. O en cas de dues persones empadronades, serà suficient que una d'elles tingui més de 65 anys i l'altra més de 60.
- Que la suma total dels ingressos no superi l'equivalent a la pensió mínima de jubilació anual vigent, pel cas d'un sol empadronat o bé, que no superin la pensió mínima de jubilació anual conjunta, pel cas de dos empadronats.

2.- Els titulars del **carnet de família nombrosa** gaudiran d'una tarifa reduïda de:

- Fins a 16 m³/u.c./mes 0,5362 €
- A partir de 16 m³/u.c./mes 1,1069 €

Sempre que compleixin els següents requisits:

- Tenir la condició de titulars de família nombrosa que es documentarà [...].
- Que la suma totals d'ingressos de la unitat de convivència no superi 5,5 vegades l'**IPREM**.

3.- Gaudiran d'una tarifa social reduïda de 0,3217 €/m³ aquelles persones físiques titulars d'un contracte domèstic de subministrament d'aigua (només a l'habitatge on estan empadronats) que els ingressos mensuals de la unitat familiar no superin en dues vegades el límit fixat per l'**indicador de renda de suficiència de Catalunya (IRSC)**, incrementat en un 30% de l'IRSC per cada membre addicional a partir del segon. Les sol·licituds es formularan per part dels Serveis Socials municipals.

Respecte a l'**Ordenança fiscal** vigent, actualment **per a la regulació de la taxa de clavegueram** del municipi, l'**Ajuntament** recapta les quotes del Servei de forma trimestral d'acord amb els següents preus establerts en ella:

a) Habitatge, comerços, garatges i magatzems	22,57 €
b) Carnisseries, peixateries i pastisseries, indústries amb residus no industrials, bars, restaurants, etc., bancs i caixes, etc.	92,52 €
c) Indústries amb residus industrials	138,90 €

En aquestes taxes també es contempla, d'acord amb l'article 6 de la citada Ordenança, l'aplicació d'uns **beneficis fiscals** en els següents supòsits:

- 1.- *Gaudiran d'exempció subjectiva aquells contribuents que hagin estat declarats pobres per precepte legal, que estiguin inscrits en el Padró de Beneficència com a pobres de solemnitat o que obtinguin uns ingressos anuals inferiors a l'IPREM (14 pagues).*
- 2.- *Gaudiran d'una bonificació del 32,00% en la quota íntegra de la taxa aquells habitatges en els quals coincideixin les circumstàncies següents:*
 - *Quan hi hagi una o dues persones empadronades a l'habitatge.*
 - *Quan els empadronats a l'habitatge tinguin més de 65 anys. O en cas de dues persones empadronades, serà suficient que una d'elles tingui més de 65 anys i l'altra més de 60.*
 - *Que la suma total dels ingressos no superi l'equivalent 1,3 vegades l'IPREM anual (14 pagues), pel cas d'un sol empadronat o bé, que no superin 2,6 vegades l'IPREM anual conjunt (14 pagues), pel cas de dos empadronats.*

5.2.1.1 *Estudi comparatiu de tarifes*

En aquest apartat es recull l'anàlisi comparativa de la tarifa mitjana de l'aigua del municipi de Cassà de la Selva amb les d'altres municipis de la província amb algunes característiques en comú, ja sigui el nombre d'habitants o la ubicació (són confrontants). També s'estableixen conclusions al comparar la tarifa mitjana de Cassà de la Selva amb la tarifa mitjana a nivell provincial, a nivell autonòmic i a nivell estatal.

L'**ACA** realitza unes estadístiques sobre les tarifes mitjanes a Catalunya, a partir de consultes de les ordenances fiscals publicades en els butlletins oficials, edictes de la Comissió de Preus de Catalunya (organisme amb competències per autoritzar preus màxims), informació publicada a les webs municipals, del gestor del servei o facilitada per l'ajuntament del municipi. Per això es tenen en compte les següents consideracions:

- En cas que més d'una empresa subministradora presti servei en un mateix municipi, només es tindrà en compte la companyia que serveixi al nucli urbà i amb major nombre d'abonats.
- Els preus extrets d'edictes de la Comissió de Preus de Catalunya poden no coincidir amb el preu finalment repercutit a l'abonat ja que es tracta de preus màxims autoritzats.

- Data vigència de les tarifes: tots els conceptes s'actualitzen segons tarifes vigents a 01/01/2020.
- Els preus no inclouen l'impost de l'IVA.
- S'inclou el preu del subministrament, el clavegueram i el cànon de l'aigua independentment de si es cobren conjuntament o no en el rebut de l'aigua (no s'han considerat les tarifes de clavegueram de municipis que no tinguin com a base de càlcul el consum d'aigua, com per exemple el valor cadastral de l'immoble, ja que són dades no disponibles).
- El preu del subministrament sí inclou la conservació de comptadors i altres recàrrecs o cànon vinculats al Servei. Altres conceptes recaptats en la factura de l'aigua, però no vinculats al cicle de l'aigua com el tractament de residus urbans no hi estan inclosos.
- Per al càlcul del preu s'ha considerat un habitatge de 3 persones empadronades, residents en el nucli urbà de la població i que disposa de comptador de mesura de tipus C i de propietat.
- El preu unitari és el resultat de dividir l'import resultant d'aplicar les tarifes vigents (a 1 de gener de 2020) pels metres cúbics consumits en el període considerat (consum de 12 m³/mes).

Tenint això en compte, **el preu mitjà per al cicle integral de l'aigua en el municipi de Cassà de la Selva és d'2,026 €/m³.**

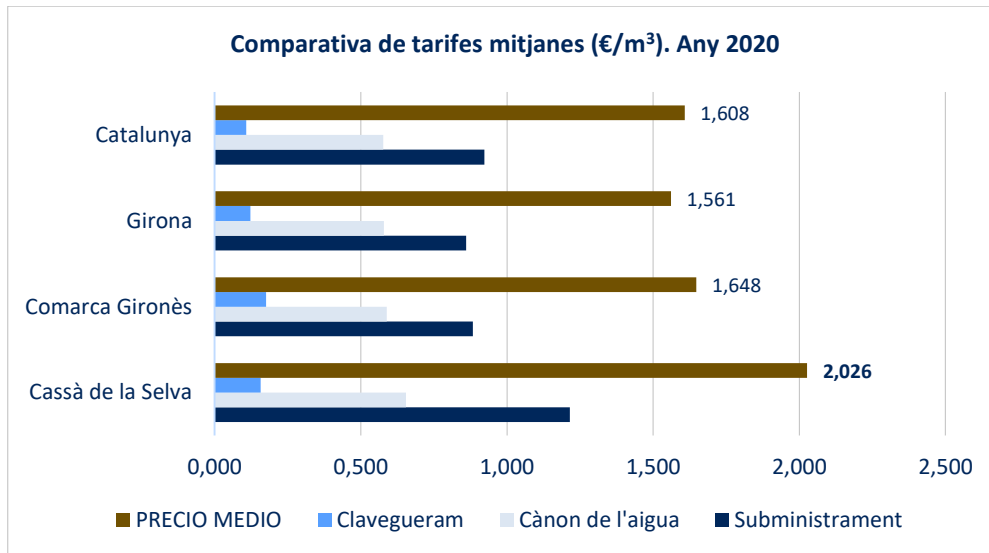
A continuació, es comparen els preus mitjans de subministrament d'aigua de Cassà de la Selva amb els preus mitjans dels municipis de la comarca del Gironès i amb els preus mitjans de la província de Girona i de Catalunya.

Taula 26. Comparativa de preus mitjans. Any 2020

Tarifa (€/m ³)				
	Subministrament	Cànon de l'aigua	Clavegueram	Preu mitjà
Cassà de la Selva	1,215	0,654	0,157	2,026
Comarca El Gironès	0,883	0,589	0,176	1,648
Girona	0,860	0,579	0,122	1,561
Catalunya	0,923	0,577	0,108	1,608

Com es pot observar, **el preu mitjà per la prestació del servei d'abastament d'aigua a Cassà de la Selva és considerablement superior als valors mitjans de la comarca, la província i la Comunitat Autònoma** a la qual pertany. Per contra, el preu mitjà per la prestació del servei de

clavegueram, tot i que també és superior al de la província i la comunitat autònoma, és inferior al de la Comarca del Gironès.

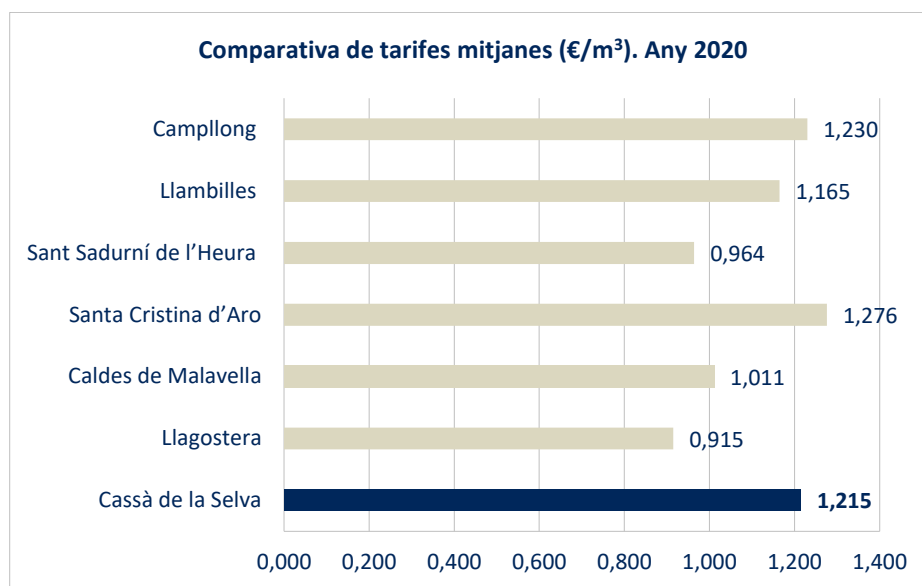
Il·lustració 36. Comparativa de les tarifes mitjanes. Any 2020

També s'ha realitzat una **comparativa de les tarifes de Cassà de la Selva amb les d'altres municipis** de la província **amb algunes característiques en comú**, ja sigui el nombre d'habitants i/o la ubicació. Com es pot apreciar en la taula i figura següents, d'aquesta anàlisi se'n extreuen les següents conclusions:

- ✓ La **tarifa mitjana del CIA** de Cassà de la Selva és la **segona més alta** dels municipis comparats.
- ✓ La **tarifa mitjana d'abastament** de Cassà de la Selva és la **tercera més alta** dels municipis comparats.
- ✓ La **tarifa mitjana de clavegueram** de Cassà de la Selva es troba **entre les més baixes** dels municipis comparats.

Taula 27. Preus mitjans Servei del CIA de municipis amb característiques en comú. Any 2020. Font: ACA

Municipi	Habitants	Comarca	Subministrament	Cànon de l'aigua	Clavegueram	Preu mitjà
Cassà de la Selva	10.410	Gironès	1,215	0,654	0,157	2,026
Llagostera	8.647	Gironès	0,915	0,654	0,319	1,888
Caldes de Malavella	7.872	Selva	1,011	0,654	0,192	1,857
Santa Cristina d'Aro	5.287	Baix Empordà	1,276	0,654	0,079	2,009
Sant Sadurní de l'Heura	1.270	Baix Empordà	0,964	0,654	0,167	1,785
Llambilles	713	Gironès	1,165	0,654	0,000	1,819
Campllong	537	Gironès	1,230	0,654	0,208	2,092

Il·lustració 37. Preus mitjans totals pel servei d'abastament de diferents municipis de la província. Any 2020

D'altra banda, **la comarca de Gironès** compta amb 27 municipis, dels quals, **només 3 d'ells tenen un preu mitjà de Subministrament superior al de Cassà de la Selva**, tot i que cap d'ells té un nombre d'habitants similar.

Taula 28. Preus mitjans Servei d'aigua dels diferents municipis del Gironès. Any 2020. Font: ACA

Municipi	Habitants	Subministrament	Cànon de l'aigua	Clavegueram	TOTAL
Aiguaviva	765	0,769	0,654	0,180	1,603
Bescanó	4.991	1,109	0,654	0,000	1,763
Bordils	1.761	0,818	0,433	0,241	1,492
Campllong	537	1,230	0,654	0,208	2,092
Canet d'Adri	729	0,912	0,433	0,313	1,658
Cassà de la Selva	10.410	1,215	0,654	0,157	2,026
Celrà	5.561	0,608	0,654	0,057	1,319
Cervià de Ter	966	0,380	0,654	0,104	1,138
Flaçà	1.130	1,106	0,654	0,163	1,923
Fornells de la Selva	2.670	0,792	0,654	0,168	1,614
Girona	103.369	0,558	0,654	0,168	1,380
Juià	319	0,564	0,433	0,833	1,830
Llagostera	8.647	0,915	0,654	0,319	1,888
Llambilles	713	1,165	0,654	0,000	1,819
Madremanya	288	0,964	0,433	0,167	1,564
Quart	3.798	1,124	0,654	0,000	1,778
Salt	32.138	0,558	0,654	0,173	1,385
Sant Andreu Salou	160	0,000	0,433	0,000	0,433
Sant Gregori	3.928	0,859	0,654	0,131	1,644

Municipi	Habitants	Subministrament	Cànon de l'aigua	Clavegueram	TOTAL
Sant Joan de Mollet	498	0,949	0,654	0,000	1,603
Sant Jordi Desvalls	760	0,986	0,654	0,348	1,988
Sant Julià de Ramis	3.576	1,068	0,654	0,134	1,856
Sant Martí de Llémena	641	1,470	0,433	0,423	2,326
Sant Martí Vell	251	0,879	0,433	0,001	1,313
Sarrià de Ter	5.229	0,558	0,654	0,156	1,368
Vilablareix	3.063	0,793	0,654	0,230	1,677
Viladasens	206	1,488	0,433	0,089	2,010
	197.104	0,883	0,589	0,176	1,648

5.2.2 Dades bàsics del Servei. Any Base

En aquest apartat es descriuen les principals magnituds del servei que afecten a l'exploració del mateix.

Aquestes magnituds, que serviran de base per a l'estudi econòmic, **han estat definides considerant les dades reals disponibles d'aquest servei municipal del període 2018 - 2020**. En aquells casos en els que no es disposa de dades reals, s'han utilitzat valors de mercat.

5.2.2.1 Tarifes aplicades

A efectes d'elaboració del model, **es mantenen les tarifes actuals dels dos serveis** segons els usos i blocs establerts.

5.2.2.2 Abonats

El nombre d'abonats adscrits al **servei d'abastament**, considerats per a l'Any Base, ascendeix a **4.037**, i per al **servei de clavegueram**, **4.707**.

5.2.2.3 Volum aportat

El **volum aportat al sistema** considerat per a l'Any Base, ascendeix a **747.205 m³**.

5.2.2.4 Volum registrat

El **volum registrat** pel servei d'abastament de Cassà de la Selva considerat per a l'Any Base, ascendeix a **529.523 m³**, tal i com es mostra en la següent taula:

Taula 29. Volum registrat Servei Abastament. Any Base

Ús	Volum registrat (m ³)
Domèstic	405.128
Comercial	33.020

Ús	Volum registrat (m ³)
Industrial	48.123
Incendi	4.018
Municipal	39.235
Total Volum Registrat	529.523

5.2.2.5 Volum facturat

El **volum facturat**, per a l'Any Base, ascendeix a **546.985 m³**. La taula a continuació mostra el volum facturat segons els diferents usos, que s'han calculat en base als volum facturats en anys anteriors.

Taula 30. Volum facturat. Any Base

Ús	Volum facturat (m ³)
Domèstic	410.832
Comercial	33.707
Industrial	48.705
Incendi	4.029
Municipal	49.713
Total Volum Registrat	546.985

5.2.2.6 Rendiment de la xarxa

El rendiment de la xarxa ve definit per la següent fórmula:

$$\text{Rendiment (\%)} = \frac{\text{Volum registrat (m}^3\text{)}}{\text{Volum aportat (m}^3\text{)}} \cdot 100$$

Tenint en compte les dades indicats en l'apartat anterior i aplicant la fórmula, el **rendiment del sistema** d'aigua potable per a l'Any Base es del **71,54%**.

5.2.3 Ingressos del Servei. Any Base

En aquest apartat es consideren els ingressos generats per tots dos serveis. A partir de la informació relativa al nombre d'abonats del servei d'abastament i els volums facturats indicats en l'apartat anterior, es calculen els ingressos tarifaris a obtenir per aplicació de les tarifes vigents. D'altra banda, es considera que els ingressos generats pel Servei de clavegueram a l'any base són els mateixos que l'any 2020.

Per tot això, s'estimen, per a l'Any Base, uns **ingressos totals per al servei de 824.883 €**.

Taula 31. Ingressos del Servei. Any Base

Ús	Import (€)
Ingressos Abastament	
Domèstic	537.478 €
Comercial	65.121 €
Industrial	92.520 €
Incendi	11.784 €
Municipal	653 €
Total Ingressos abastament	707.555 €
Ingressos Clavegueram	
Domèstic	103.213 €
Comercial	7.309 €
Industrial	6.806 €
Total Ingressos clavegueram	117.328 €
Total Ingressos Servei	824.883 €

5.2.4 Costos del Servei. Any Base

Els costos derivats de l'exploració del servei es poden dividir en les següents tipologies:

- A. Costos fixos; que son costos directes d'exploració que es produeixen de manera independent dels consums produïts en el servei per part dels usuaris.
 - a. Personal
 - b. Conservació i manteniment
 - c. Administratius i varis
 - d. Control analític
 - e. Vehicles i maquinaria
- B. Costos variables; que son costos directes d'exploració que varien en funció de la quantitat d'aigua subministrada.
 - a. Compra d'aigua
 - b. Energia elèctrica
 - c. Reactius
- C. Provisió d'insolvències

A continuació, es defineixen els costos considerats per a l'Any Base, considerant les dades reals disponibles del servei pel període 2018 - 2020 i valors de mercat.

5.2.4.1 Personal

Aquesta partida inclou tots els conceptes salarials del personal adscrit al Servei. Per a l'Any Base, es considera que tot el personal adscrit al Servei es manté, sent el **cost total de personal de 217.332 €**.

Taula 32. Cost de Personal. Any Base

Lloc de treball	Grup Professional	Data Antiguitat	Tipus Contracte	Dedicació	Cost Empresa
Cap Servei	5A	07/11/2016	Indefinit	40%	19.222 €
Administratiu 1a	2A	10/01/2019	Indefinit	100%	29.733 €
Administratiu 2a	2B	01/08/2018	Indefinit	100%	27.655 €
Encarregat	3A	03/05/1993	Indefinit	100%	60.517 €
Oficial 1a	2A	11/05/2017	Indefinit	50%	18.257 €
Oficial 2a	2B	21/12/2015	Indefinit	100%	43.286 €
Lector	2B	17/07/2007	Indefinit	50%	14.357 €
Oficial 1a	2A		Pre-Jubilat	100%	4.307 €
Total Cost Personal					217.332 €

5.2.4.2 Conservació i manteniment

Comprèn els costos operatius derivats del manteniment i conservació de l'obra civil, xarxa de distribució i xarxa de clavegueram, les despeses de manteniment d'equips de cloració, escomeses i quadres elèctrics, bombes, etc. Els **costos de conservació i manteniment** per a l'Any Base s'estimen en **125.058 €**.

5.2.4.3 Administratius i varis

S'imputen a aquesta partida les despeses de caràcter administratiu que originin la gestió del Servei. Inclou, entre altres, els costos associats a:

- Locals: lloguer d'oficina i magatzem, neteja, llum i manteniment.
- Material d'oficina.
- Lloguer d'equips informàtics i dret d'ús i llicències dels programes corporatius de gestió.
- Comunicacions: telefonia fixa i mòbil.
- Serveis bancaris, assegurances i impostos.
- Seguretat i Higiene.

La següent taula mostra la relació de costos inclosos en aquesta partida. El **cost de despeses administratives** estimats per a l'Any Base ascendeix a **87.183 €**.

Taula 33. Costos administratius i varis. Any Base

Concepte	Import (€)
Energia elèctrica Oficines	1.670 €
Lloguers immobles no industrials	9.257 €
Material d'oficina	1.295 €
Serveis de facturació i cobraments	14.172 €
Assegurances i sinistres	1.734 €
Comunicacions	3.917 €
Serveis Bancaris	1.610 €
Patrocini Activitats Esportives	5.053 €
Formació	116 €
Seguretat i higiene	4.297 €
Serveis exteriors i d'estructura	1.421 €
Impostos i taxes	1.390 €
ACA aigua bruta sense tractar	9.126 €
Uso de hardware y software	22.122 €
Altres despeses	10.002 €
Total Administratius i Varis	87.183 €

5.2.4.4 Control analític

En aquesta partida s'hi engloben els costos derivats de la realització de les anàlisis d'aigua necessàries per al **control de la qualitat de l'aigua de consum humà**, segons la normativa vigent, així com el cost associat al **control d'abocaments a la xarxa de clavegueram**.

S'han estimat el nombre d'anàlitzes necessàries en el **sistema d'abastament** de Cassà de la Selva d'acord amb el RD902/2018, de 20 de juliol, pel que es modifica el RD 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, i s'han calculat els costos de les mateixes tenint en compte preus de mercat.

Per a l'estimació del **cost associat al control d'abocaments**, s'han considerat tres punts de control (un, a l'entrada a la EDAR i dues, a la xarxa de clavegueram), amb una freqüència mensual i un cost analític d'acord amb els valors de mercat.

El **cost total de control analític** per a l'Any Base s'estima en **15.847 €**.

Taula 34. Cost de control analític. Any Base

Concepte	Import (€)
Abastament	
Anàlisis completa	2.250 €
Anàlisis control	1.120 €
Anàlisis aixeta consumidor	480 €

Concepte	Import (€)
Anàlisis organolèptiques	832 €
Anàlisis de clor	1.825 €
Anàlisis de radioactivitat	540 €
Altres (MTBE, pous, etc.)	5.200 €
Clavegueram	
Control d'abocaments	3.600 €
Total Control Analític	15.847 €

5.2.4.5 Vehicles i maquinaria

S'ha estimat un **cost de transports** per a l'Any Base que ascendeix a **18.849 €**. Aquesta partida inclou el costa associat als vehicles adscrits al Servei: renting, assegurances i combustible.

Taula 35. Costos de transports. Any Base

Concepte	Import (€)
Renting	13.850 €
Combustible	4.999 €
Total Transports	18.849 €

5.2.4.6 Compra d'aigua

Els cabals necessaris per a l'abastament són adquirits en alta al **Consorci Costa Brava**. El **cost de compra d'aigua en alta** per a l'Any Base s'estima en **132.365 €**.

Taula 36. Cost compra d'aigua. Any Base

Compra d'aigua en alta	Any Base
Quota Fixa (€/mes)	100.217 €
Quota Variable (€/m ³)	32.148 €
Total Compra d'aigua en alta	132.365 €

5.2.4.7 Energia elèctrica

Aquesta partida inclou el cost d'energia elèctrica (potència contractada i consum) derivat del funcionament de les instal·lacions i equips adscrits tant al servei d'abastament com al servei de clavegueram de Cassà de la Selva. El **cost total d'energia elèctrica** per a l'Any Base s'estima en **52.487 €**.

En la següent taula es mostra el detall del cost d'energia de les principals instal·lacions del Servei:

Taula 37. Cost d'energia elèctrica. Any Base

Instal·lació	Import (€)
Abastament	
Pou 15	6.975 €
Pou 16	4.806 €
Pou 17	6.234 €
Elevació Ter	4.426 €
Mas Rispa	993 €
ETAP Dipòsit Nou	2.894 €
Central Verneda	23.659 €
Clavegueram	
EBAR Polígon del Trust	2.500 €
Total Cost Energia Elèctrica	52.487 €

5.2.4.8 Reactius

Aquesta partida inclou els costos derivats de la compra de reactius. El **cost total de reactius** per a l'Any Base s'estima en **3.039 €**.

5.2.4.9 Provisió d'insolvències

Es considera un **percentatge d'impagats per a l'Any Base del 2%** sobre el total facturat pel Servei d'abastament d'aigua potable. Per a l'Any Base, aquesta xifra ascendeix a **16.498 €**.

5.2.4.10 Resum de costos

En la següent taula es mostra el resum de costos del servei d'abastament de Cassà de la Selva. Els **costos totals** per a l'Any Base ascendeixen a **668.658 €**.

Taula 38. Resum de costos del servei. Any Base

Costos del Servei	Import (€)
Costos Fixos	464.269 €
Personal	217.332 €
Conservació i manteniment	125.058 €
Administratius i varis	87.183 €
Control analític	15.847 €
Vehicles i maquinaria	18.849 €
Costos Variables	187.891 €
Compra d'aigua	132.365 €
Energia elèctrica	52.487 €
Reactius	3.039 €
Provisió d'insolvències	16.498 €
Total Costos del Servei	668.658 €

5.2.5 Resultat d'exploració del Servei d'aigua. Any Base

De l'anàlisi de les dades detallats en els apartats anteriors d'ingressos i costos del Servei per a l'Any Base, s'obté un **resultat brut d'exploració igual a 156.225 € (18,94 %)** tal i com es mostra en la següent taula.

Per a l'Any Base, **els ingressos del Servei d'aigua potable cobreixen els costos derivats de la gestió del mateix**. En aquest resultat d'exploració no es consideren les amortitzacions de les inversions de primera implantació i obres de millora ni les diferències que puguin existir entre un model de gestió o un altre.

Taula 39. Resultat Brut d'Exploració. Any Base

Resultat Brut d'Exploració. Any Base	
Ingressos	
Ingressos d'abastament	707.555 €
Ingresso de clavegueram	117.328 €
Total Ingressos	824.883 €
Costos	
Costos Fixos	464.269 €
Costos Variables	187.891 €
Provisió d'insolvències	16.498 €
Total Costos	668.658 €
Resultat Brut d'Exploració (EBITDA)	156.225 €
% s/xifra de negoci	18,94 %

5.2.6 Anàlisi d'Escenaris

En aquest apartat s'analitzen i comparen els diferents models possibles de gestió del Servei, amb l'objectiu de determinar els **més favorable i econòmicament viable** per a l'Ajuntament de Cassà de la Selva.

Per això, s'ha elaborat el corresponent **model econòmic**, que servirà com a **eina en la presa de decisions** que l'Ajuntament ha d'efectuar de cara a definir el futur pròxim del Servei.

En la realització d'aquest model econòmic, s'han plantejat una **sèrie d'hipòtesis i variables d'aplicació** que es consideren determinants i que, en base a la nostra experiència en el sector, proporcionaran els resultats òptims possibles per a cadascun dels escenaris que s'exposen al present estudi.

Com ja s'ha indicat prèviament s'estudiaran els següents escenaris pel que fa al model de gestió:

- Prestació del servei mitjançant les modalitats de gestió directa. Es plantejaran les següents vies:
 - ✓ Entitat Local (EL)
 - ✓ Organisme autònom (OA)
 - ✓ Entitat pública empresarial local (EPEL)
 - ✓ Societat mercantil local, amb capital 100% públic (SML)
- Prestació del servei mitjançant la gestió indirecta a través d'un Contracte de Concessió de serveis amb un operador privat.

5.2.6.1 Hipòtesis i variables de projecció

Es distingeix entre:

- **Hipòtesis generals**, basades en criteris establerts, en general conservadors en el desenvolupament de l'Any Base, i en la legislació aplicable establerta per a aquest tipus d'explotacions, i basades en la informació obtinguda i en l'anàlisi detallada del Servei.
- **Hipòtesis específiques de cada model de gestió**, que dependran de la forma de gestió analitzada.

Des del punt de vista econòmic, les formes de **gestió directa per la pròpia Entitat Local i Organisme Autònom no presenten diferències**, així que els resultats obtinguts son iguals i, per tant, es presenten de manera conjunta. **De manera similar ocorre amb la EPEL i la SML**, que també s'analitzaran com un únic model de cara a la presentació de resultats econòmics.

5.2.6.1.1 Hipòtesis generals

- En el model de gestió indirecta mitjançant concessió **no s'analitza la concessió actual**, sinó que s'analitza la concessió com a modalitat del Servei per a poder comparar-la amb les diferents formes de gestió que contempla la llei.
- L'objectiu del present estudi es la determinació de la forma de gestió que sigui més eficient i sostenible en la seva globalitat en un **àmbit temporal que es pren de referència a efectes exclusius del present estudi de models**.
- **Espai temporal de l'anàlisi**. Per a l'anàlisi comparativa d'escenaris i models de gestió es fixa un termini de 25 anys, estrictament a efectes d'anàlisi i estudi comparatiu, com avançàvem en l'anterior punt. S'ha optat per utilitzar un termini de durada suficientment ampli com perquè les alteracions temporals que poguessin tenir els models econòmic-financers quedessin neutralitzades.

Es vol destacar que, en cas de que la forma escollida per a la prestació del Servei sigui la **gestió indirecta**, el període de duració de la concessió s’haurà de determinar durant la realització del estudi de viabilitat econòmic-financera; és a dir, aquest espai temporal d’anàlisi no determinaria ni prefiguraria la duració de la futura concessió del Servei (en cas de que es determini que aquest serà el model de gestió futur).

- Es planteja un **model econòmic-financer conservador**, pel criteri metodològic de l’estudi.
 - **No es contempla el creixement d’abonats** en el període d’estudi considerat, així com tampoc l’increment dels consums dels mateixos.
 - El model **tampoc contempla desenvolupament urbanístic** que derivi en el creixement poblacional i, per tant, en l’augment d’abonats del Servei.
 - Es realitzen les projeccions econòmiques mantenint les **dotacions** (m³/hab./any) **constants** en cadascun dels usos establerts.
- Es considera que **tot el personal adscrit al Servei actual es manté** (escenari més desfavorable).
- Els **costos del Servei es veuran incrementats** anualment segons els índexs que es mostren en la següent taula.

Taula 40. Hipòtesis de variació anual de costos

Cost	Variació Anual
Personal	1,50%
Conservació i manteniment	1,28%
Energia elèctrica	2,50%
Compra d’aigua	1,00%

La resta de costos operatius, no revisables segons l’RD 55/2017, no experimenten cap increment sobre el seu preu unitari.

- **Dotació per insolvències**
Es considera que el percentatge del **2%** considerat per a l’Any Base, sobre el total facturat per tots dos Serveis, disminueix gradualment des de l’Any 1 fins a l’Any 6, fins a assolir un **1%**, **mantenint-se constant a partir d’aquí durant tot el període**, en suposar una gestió més eficient del Servei.

- **Inversions de millora**

Segons la informació facilitada, els sistemes d'abastament d'aigua i de clavegueram de Cassà de la Selva requereixen una sèrie d'actuacions l'import de les quals ascendeix a una quantitat estimada total de **2.186.214 €**.

A la taula següent es recullen aquestes propostes d'inversió juntament amb un **ordre de prioritat** consensuat entre l'Ajuntament i la Concessionària.

Taula 41. Ordre de prioritat Propostes d'inversió

Propostes d'inversió	Prioritat
ABASTAMENT	623.234 €
RESCLOSA: Protegir l'accés, Instal·lar un colorímetre a l'ETAP	1
ZONAS DE DESCÀRREGA Adequació i legalització segons Reglament APQ	1
PARC DE COMPTADORES Renovació	1
DIPÒSIT VELL Impermeabilització dels 2 vasos	2
CENTRAL VERNEDA	
- Control deis nivells piezomètrics dels pous	
- Renovació del variador de la bomba 2 de l'ETAP per finalització de la seva vida útil	2
- Treballs per restablir el funcionament dels pous 13 y 14	
- Reparacions i millores en els quadres elèctrics a la ETAP	
SUBSTITUCIÓ XARXA EXISTENT DE FIBROCIMENT I ESCOMESES DE PLOM a realitzar en la majoria de casos conjuntament amb la renovació dels carrers.	3
Instal·lació de COMPTADORS SECTORIALS a la xarxa d'abastament d'aigua potable	4
Substitució tram canonada FC paral·lel al C/Marina de la XARXA EN ALTA , des de captació Central Verneda fins ETAP D. Nou	5
ALCANTARILLADO	1.562.980 €
RAMAL REPARACIÓ CANALITZACIÓ RIERA SUSVALLS A L'ALÇADA DEL C/CERVANTES	1
SOBREEIXIDOR DEL C/REMEI AL C/SUSVALLS	2
NOUX EIXOS DE PLUVIALS DEL SECTOR 3 "RIERA SECA"	3
SUBSTITUCIÓ XARXA DE CLAVEGUERAM AL C/POMPEU FABRA	4
NOUX EIXOS DE PLUVIALS SECTOR 5 "CAN COLOMER" I C/ DEL SUD	5
SUBSTITUCIÓ SECCIÓ DE CANALITZACIÓ TORRENTS AFLUENTS DEL T. DEL PAS	6
TOTAL	2.186.214 €

A causa de la quantia total d'aquestes inversions, **s'han considerat diversos escenaris possibles d'inversió per a cadascun dels models de gestió analitzats:**

- **Escenari 1. Inversió assumible** per cadascun dels models de gestió **sense pujada de tarifes.**
- **Escenari 2.** Aquest escenari considera les **actuacions de prioritat 1 i 2** dels dos serveis.

L'import total d'inversió d'aquest escenari ascendeix a la quantitat de **473.720€**.

- **Escenari 3.** Aquest escenari considera les **actuacions de l'Escenari 2 i les actuacions de prioritat 3 i 4.**

L'import total d'inversió d'aquest escenari ascendeix a la quantitat de **1.312.909 €.**

- **Escenari 4.** Aquest escenari considera les **inversions de l'Escenari 3 i el 50% de les actuacions de prioritat 5 i 6.**

L'import total d'inversió d'aquest escenari ascendeix a la quantitat de **1.749.561 €.**

Per a cadascun d'aquests escenaris es considera un pla d'inversions pels imports indicats, **a executar durant els 5 primers anys** de Servei per imports anuals iguals.

- **Amortització de les inversions**

- Període d'amortització: 25 anys. Es planteja l'amortització comptable de les inversions, no l'amortització tècnica de les mateixes, i el criteri adoptat és l'amortització de les inversions durant el període estudiat.
- Mètode d'amortització lineal.

- Amb l'objectiu d'homogeneïtzar la comparativa entre els diferents models de gestió, **no es considera cost financer** associat al finançament necessari per emprendre les inversions.

- **No es té en compte el balanç de l'IVA;** ja que l'IVA no es pot tractar de manera independent per a un únic Servei. S'ha de recordar, a més, que tot el cicle de l'aigua està afecte a IVA independentment de la figura tributaria que s'adopti (taxa o tarifa), que es paga de manera conjunta per a l'entitat i que es desgravarà (tant per l'entitat local com per part de l'empresa pública o empresa privada en el cas de concessió) en les condicions establertes per la llei tributària per compensar la diferència entre ingressos i despeses.

- **Es parteix d'un rendiment del 70,87%** corresponent a la situació actual. Es planteja un **augment progressiu del rendiment anual de la xarxa** per a totes les alternatives d'explotació estudiades, lligat a l'execució de les inversions, fins a aconseguir un rendiment en torn al **80%** i **que es mantindrà constant** fins al final del període d'estudi.

- **Tarifes per la prestació del Servei**

Per als anys 1 i 2 es manté l'estructura tarifària i preus establerts per a l'Any Base. **En l'Any 3 i successius** s'aplica un coeficient anual de revisió de preus com a resultat de

l'aplicació d'una fórmula polinòmica, estimada en aplicació del *RD 55/2017, de 3 de febrer, pel qual es desenvolupa la **Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola.***

Aquesta revisió de preus periòdica i predeterminada només és aplicable als contractes del sector públic, és a dir, no aplicaria en el cas de gestió directa que podrien revisar les tarifes quan fos necessari per cobrir els costos del Servei. No obstant, en aquest anàlisi sempre es considera aquesta forma de revisar les tarifes en ambdós escenaris, a l'objecte de poder realitzar una comparativa homogènia.

D'acord amb el que s'estableix a la legislació d'aplicació, es realitza un **estudi dels costos del Servei** que siguin susceptibles de revisió anual, en base als pesos que tinguin cadascun d'ells dins de l'estructura de costos del Servei, al seu caràcter recurrent i a la inexistència de control d'aquests per part del propi prestador del servei. Sobre aquesta estructura, es formula l'equació de **Revisió Tarifària Anual**. En aquest cas, la fórmula de revisió tarifària dependrà de la variació dels **costos de personal, manteniment i conservació, energia elèctrica i compra d'aigua en alta**, que s'indiquen a l'apartat 5.2.4:

$$K_t = a \cdot I_{mo} + b \cdot I_m + c \cdot I_e + d \cdot I_{ca} + e$$

On:

I_{mo}: índex de preus de la mà d'obra

$$I_{mo} = SB_t / SB_{t-1}$$

Es prendrà com a referència la variació aplicada al salari base del període anterior (t-1) establerts pel **Conveni Col·lectiu Estatal del Cicle Integral de l'Aigua**, o un altre d'aplicació, excepte que aquesta sigui superior a la marcada en el RD 55/2017, en aquest cas s'aplicarà el previst reglamentàriament.

I_m: índex de preus de manteniment i conservació

Es prendrà com a referència el següent índex compost:

$$I_{m\ t/t-1} = (Itub_{t/t-1} + Ivyh_{t/t-1} + Irm_{t/t-1} + Ic_{t/t-1}) / 4$$

On:

Itub = índex de preus CNAE 2009 2221. Fabricació de plaques, fulles, tubs i perfils de plàstic.

Ivyh = índex de preus CNAE 2009 2814. Fabricació d'altra aixeteria i vàlvules.

Irm = índex de preus CNAE 2009 331. Reparació de productes metàl·lics, maquinària i equip.

I_c = índex de preus CNAE 2009 236. Fabricació d'elements de formigó, ciment i guix.

Tots ells, publicats per l'INE en el moment t.

I_e : índex de preus de l'energia

Es prendrà com a referència l'índex del preu de l'energia d'acord amb les dades publicades per l'INE en el moment t de revisió.

I_{ca} : índex de preus de la compra d'aigua

a, b, c, d i e: coeficients de ponderació dels costos de personal, manteniment i conservació, energia elèctrica, compra d'aigua i costos no revisables, respectivament, calculats a partir de l'estructura de costos de l'Any 1.

A la taula següent s'indiquen els valors d'aquests **coeficients de ponderació**.

Taula 42. Coeficients de ponderació de costos

Coeficient de ponderació	Valor
a	0,35
b	0,17
c	0,07
d	0,16
e	0,25

D'acord amb aquests valors, el **coeficient de revisió tarifària a aplicar a partir del tercer any** del Servei és de **1,07%**.

- Per a la valoració de la viabilitat del projecte, s'utilitza una **taxa de descompte dels fluxos de caixa de 2,43%** en tots els casos estudiats. D'acord amb el que s'estableix en el Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, pel qual es desenvolupa la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola, el seu valor és el rendiment mitjà en el mercat secundari del deute de l'Estat a 10 anys en els últims 6 mesos, incrementat en un diferencial de 200 punts bàsics. Es prenen com a referència per al càlcul d'aquest rendiment mitjà les últims dades publicades pel Banc d'Espanya en el Butlletí del Mercat de Deute Públic.

Consultats els **Indicadors Financers publicats pel Banc d'Espanya**, el rendiment mitjà en el mercat secundari del deute de l'Estat a 10 anys en els sis mesos anteriors al càlcul va ser de 0,38%, per la qual cosa la taxa de descompte a aplicar per al càlcul del

període de recuperació de la inversió es del 2,38% tal i com pot observar-se en la següent taula:

Taula 43. Taxa de descompte. Font: Indicadors Financers. Banc d'Espanya

Rendibilitat de les obligacions a 10 anys								
ago-21	sep-21	oct-21	nov-21	dic-21	ene-22	MITJANA	200 pts bàsics	T. Descompte
0,22%	0,33%	0,47%	0,48%	0,41%	0,64%	0,43%	2%	2,43%

- **No es considera l'existència de cànon**s, ni inicial ni variable, per a cap de les alternatives de gestió estudiades.

5.2.6.1.2 Hipòtesis específiques

A continuació es recullen aquelles partides de costos que poden veure's modificades **en funció de l'escenari de gestió** que es planteja. Es a dir, a efectes d'elaboració del model, tant l'import d'ingressos del Servei com la resta dels costos que no es contemplen en el present apartat son independents del model de gestió. No obstant, les partides que a continuació es mencionen han de considerar-se, o no, com a costos del Servei segons la forma de gestió analitzada i/o poden ver modificat el seu valor.

- **Execució del Pla d'inversions**

Per a la viabilitat del Pla d'inversions és necessari plantejar un termini d'execució suficient que permeti al Servei encaixar l'impacte econòmic que suposa. Per aquest motiu, s'estima necessari **un termini de 5 anys** per a la redacció i execució dels corresponents projectes de les actuacions destinades a la millora de les infraestructures del sistema.

En el cas de la **gestió indirecta** es considera que les inversions s'executaran durant els primers 5 anys de contracte, no obstant això, en el cas de **gestió directa**, amb la finalitat de donar compliment a la LCSP, és necessari realitzar els corresponents processos de licitació per a cadascuna de les actuacions, per la qual cosa es planteja un desplaçament temporal en el període d'estudi per a l'execució d'aquest Pla. Per aquest motiu, en el cas de **gestió directa l'objectiu de rendiment del 80% s'aconsegueix a partir de l'Any 6**, ja que es retarda l'inici d'execució d'inversions al segon any.

Taula 44. Realització del Pla d'Inversions

Realització del Pla d'Inversions		
Concepte	Gestió Directa	Gestió Indirecta

Realització del Pla d'Inversions		
Termini d'execució	Any 2 – Any 6	Any 1 – Any 5

- **Cost de personal**

Segons el disposat en l'article 130 de la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic, si així ho estableix una norma legal, un conveni col·lectiu o un acord de negociació col·lectiva d'eficàcia, el personal de l'anterior prestador del Servei serà susceptible de subrogació pel nou prestador, fins i tot en el cas en què l'Administració pública decideixi prestar el Servei de manera directa. Es considera el personal definit per a l'Any Base.

No obstant, **en el cas de la Gestió Directa es considera que el personal es veurà incrementat** per la dedicació parcial de part del personal de l'Ajuntament (Interventor, Secretaria, Tresoreria e Enginyer Municipal) tot i que la "internalització" de la prestació incorpori la subrogació del personal afecte al Servei i d'un Gerent en cas de creació d'empresa pública (EPEL o SML). A la **Gestió Indirecta** també es contempen els **costos de personal municipal dedicats actualment al Servei del CIA**. El tècnic municipal és l'encarregat de realitzar les tasques de seguiment i control del contracte actual.

Taula 45. Dedicació de personal municipal

Lloc de treball	EL / OA	EPEL / SML	Concessió
	Núm. / Dedicació	Núm. / Dedicació	Núm. / Dedicació
Gerent (*)	-	1 / 100%	-
Interventor Municipal	1 / 10%	1 / 5%	-
Secretari Municipal	1 / 10%	1 / 5%	1 / 5%
Tresorer Municipal	1 / 10%	1 / 5%	-
Tècnic Municipal	1 / 40%	-	1 / 15%
Administratiu Municipal	1 / 30%	-	1 / 15%

(*) De nova contractació. No forma part del personal de l'Ajuntament.
Les dedicacions estimades a la següent taula son dedicacions mitjanes.

En el cas de la **Gestió Directa mitjançant EPEL o SML es considera e incorpora la figura del Gerent**, aquesta tindrà entre les seves funcions la direcció general, la planificació estratègica i l'organització i coordinació de les diferents àrees funcionals que integren l'Ens Gestor. En aquestes casos **és obligatòria la incorporació de la figura del Gerent perquè totes aquestes alternatives impliquen la creació d'una empresa o una**

societat nova, mentre que en el cas de concessió a una de les empreses del sector ja forma part dels costos generals d'administració.

A més, en el cas de realitzar la **gestió del Servei de forma directa**, s'estima un augment dels costos de personal degut principalment als següents aspectes:

- Els **horaris** son generalment més reduïts i menys flexibles en cas del personal de les entitats locals pel compliment dels convenis i condicions laborals establertes.

Per al cas de la gestió directa a través de EL/OA, si es considera la diferència entre la jornada màxima de treball que estableix el VI *Conveni Col·lectiu Estatal del CIA* (equivalent a 1.744 hores anuals) i la jornada en el sector públic (1.642 hores anuals), s'obté que **el nombre d'hores treballades per persona en el sector privat és aproximadament un 6% major que en la funció pública**.

En l'empresa pública, si bé els treballadors es subroguen amb les condicions actuals (que serien les de l'empresa privada), d'acord amb l'experiència en diverses empreses públiques del sector, es tendeix a la llarga a homogeneïtzar les condicions dels treballadors/res i adaptar-les a les del sector públic.

- **La flexibilitat a l'hora d'ajustar la plantilla per a cada necessitat del Servei és menor en la gestió directa**, per tant, tendeixen a estar sobredimensionades per fer front a qualsevol eventualitat del Servei. En les empreses públiques aquesta flexibilitat de contractació es major que en el cas anterior, però tot i així, segueix essent menor que en una empresa privada.
- **L'índex d'absentisme, d'acord amb dades estadístiques, és lleugerament major en el sector públic que en el privat**. Aquest absentisme és més significatiu en el cas d'entitats locals que en empreses públiques.

Tenint en compte els factors esmentats i que el servei d'abastament d'aigua potable és un servei que s'ha d'atendre les 24 hores els 365 dies de l'any, s'ha considerat una subpartida que inclou l'increment de cost que suposa la realització d'hores extra, guàrdies, reforços, vacances, etc.

- Percentatge d'"Altres costos de personal" amb Gestió Directa a través d'**EL/OA = 10% sobre el total de costos de personal**.
- Percentatge de "Altres costos de personal" amb Gestió Directa a través d'**EPEL/SML = 5% sobre el total de costos de personal**.

- **Conservació i manteniment**

En cas de realitzar la **gestió del Servei de forma directa**, s'estima un **increment d'aquesta partida en un 15%**; degut principalment a l'efecte de les economies d'escala i a que aquestes alternatives compten amb menor capacitat d'optimitzar les tasques a realitzar, dilatant-se els terminis de la seva execució.

- **Costos administratius i varis**

Dins d'aquesta partida es considera, per a les alternatives de **gestió directa**, el cost derivat d'una **oficina tècnica i assessoria** per un import anual de **35.000 €**. En la modalitat de **gestió indirecta** aquests treballs son realitzats pel **personal d'estructura**.

- **Compra d'aigua en alta**

Durant els 5 primers anys de la prestació del servei, **l'import associat a la compra d'aigua en alta, en l'alternativa de gestió indirecta mitjançant concessió, és menor que en les alternatives de gestió directa**, ja que, com s'ha vist amb anterioritat, el calendari d'inversions s'avança i, per tant, el rendiment del Sistema, lligat a l'execució del Pla d'Inversions, augmenta també abans.

- **Despeses Generals**

Per al contracte de Concessió de serveis s'estableixen unes **despeses generals del 4%** sobre els costos fixos i variables del Servei, segons els valors de mercat per a aquest tipus de prestació.

- **Benefici Industrial**

Per al contracte de Concessió de serveis amb operador privat s'estableix un **benefici industrial del 4% sobre els ingressos** totals del Servei.

En aquest punt, i com també desenvolupem en el punt 5.3.1, és bo recordar que les noves Concessions de Serveis -modalitat de gestió indirecta- ja no garanteixen a l'adjudicatari una retribució pels costos del Servei, sinó que el concessionari obté el seu benefici, en tot cas, de la bona gestió que pugui fer en l'exploració del Servei i en una optimització dels seus costos.

No obstant això, **encara que el benefici industrial no està assegurat**, a fi de realitzar una comparativa entre les distintes alternatives, **aquest és el benefici raonable que s'ha considerat**.

- **Despeses de licitació d'anuncis**

L'import associat a aquest concepte només s'imputa en el cas del model de gestió per concessió i suposa un import d'uns **2.000 €**.

- **Despeses de primer establiment**

Per començar les activitats d'explotació d'un Servei, és necessari realitzar una sèrie d'inversions inicials, enfocades a l'obtenció de mitjans materials principalment, com a programari de gestió, maquinària, estoc, etc. En aquest sentit, es considera que **les alternatives de gestió indirecta incorren en un cost menor que en els casos de gestió directa**, bé sigui per l'economia d'escala o bé pels mitjans propis de suport de la seva estructura.

Segons els model considerat, la partida corresponent a despeses de primer establiment i els seus respectius períodes d'amortització és la següent:

Taula 46. Despeses de primer establiment

Concepte	Termini d'amortització (anys)	Gestió Directa	Gestió Indirecta
Software	25	35.834 €	26.876 €
Mitjans materials	8	86.890 €	65.167 €
Estoc materials	8	12.000 €	9.000 €
Total		134.724 €	101.043 €

- **Impostos, avals i altres despeses**

La següent taula recull aquelles partides relatives a impostos, avals i altres despeses que depenen del sistema de gestió.

Taula

47.

Variables	EL/OA	EPEL/SML	Concessió
Aval de la Garantia Definitiva	NO	NO	SÍ
Constitució de la Societat	NO	SÍ	NO

Impostos, avals i altres despeses segons el model de gestió

- **Aval de la Garantia Definitiva.** El cost de l'aval d'aquesta garantia es calcula com **l'1% de la Garantia Definitiva a imputar en cada exercici**. Es considera que la garantia definitiva representa el 5% del Valor Estimat del Contracte, calculat com el total d'ingressos recaptats durant el període de prestació analitzat (25 anys).

- **Costos de constitució de la societat.** Es consideren els costos de notaria, gestoria i registre mercantil per un import de **1.000 €**.

5.2.6.2 Valoració econòmica del Servei per a cada forma de gestió

Per a la valoració econòmic-financera, una vegada obtingudes les projeccions dels estats financers, **es calcula el Valor Actual Net (VAN) i la Taxa Interna de Retorn (TIR) del Flux de Caixa Lliure**, flux que representa els fons generats per la gestió del servei després d'atendre tots els desemborsaments lligats amb els seus costos operatius i amb les inversions previstes, però exclouent els fluxos derivats del seu finançament. La **taxa de descompte considerada per al càlcul del VAN es del 2,43%**.

Es considera que l'exploració serà econòmicament viable, per a qualsevol de les formes de gestió analitzades, si el VAN del FCL resulta positiu, essent la TIR el resultat de rendibilitat obtinguda.

D'altra banda, com ja s'ha tractat anteriorment i segons la informació facilitada, els sistemes d'abastament d'aigua i de clavegueram de Cassà de la Selva requereixen una sèrie d'actuacions l'import de les quals ascendeix a una quantitat estimada total de **2.186.214 €**.

A causa de la quantia total d'aquestes inversions, **s'han considerat diversos escenaris possibles d'inversió per a cadascun dels models de gestió analitzats:**

- **Escenari 1. Inversió assumible** per cadascun dels models de gestió **sense pujada de tarifes**.
- **Escenari 2.** Aquest escenari considera les **actuacions de prioritat 1 i 2** dels dos serveis. L'import total d'inversió d'aquest escenari ascendeix a la quantitat de **473.720€**.
- **Escenari 3.** Aquest escenari considera les **actuacions de l'Escenari 2 i les actuacions de prioritat 3 i 4**. L'import total d'inversió d'aquest escenari ascendeix a la quantitat de **1.312.909 €**.
- **Escenari 4.** Aquest escenari considera les **inversions de l'Escenari 3 i el 50% de les actuacions de prioritat 5 i 6**. L'import total d'inversió d'aquest escenari ascendeix a la quantitat de **1.749.561 €**.

Per a cadascun d'aquests escenaris es considera un pla d'inversions pels imports indicats, a **executar durant els 5 primers anys de Servei**, per imports anuals iguals, **en el cas de la gestió indirecta, i de l'any 2 al 6, en el cas de la gestió directa**.

5.2.6.2.1 Ingressos i Costos de l'Any 1, **Escenari 1**

En aquest apartat es presenta el resum d'ingressos i costos i el resultat d'explotació de l'Any 1 per a cadascuna de les formes de gestió estudiades, tenint en compte les hipòtesis generals i específiques detallades anteriorment.

En quant als ingressos del Servei, d'una banda i a partir de les hipòtesis plantejades per a cadascun dels escenaris, **els ingressos del servei es mantenen constants** en cadascuna de les alternatives de gestió analitzades. D'altra banda es vol indicar que no es fa diferenciació del tipus d'ingrés entre la gestió directa a través de la pròpia entitat local (taxa) i el tipus d'ingrés de la gestió indirecta o gestió directa mitjançant ens empresarial (prestació patrimonial de caràcter no tributari) perquè les principals diferències entre ambdues figures rau en la forma en que es gestioni el servei públic i com contribueixen cadascuna d'elles al finançament del servei públic i, més en concret, a la contribució econòmica dels usuaris en l'esmentat servei públic.

Com es pot observar a la següent taula, **al Escenari 1, sense pujada de tarifes, únicament resulta viable al model de gestió indirecta mitjançant Concessió de serveis, el qual permet assumir una inversió de 925.000 €**.

Taula 48. Resultat d'explotació per l'Any 1 en funció del model de gestió. ESCENARI 1

Resultat d'Explotació Any 1	EL/OA	EPEL/ SML	Concessió
Total Ingressos d'Explotació	824.883 €	824.883 €	824.883 €
Despeses Fixos	599.826 €	624.931 €	484.540 €
Personal	297.290 €	322.394 €	236.002 €
Conservació i manteniment	145.658 €	145.658 €	126.659 €
Administratius i varis	122.183 €	122.183 €	87.183 €
Control analític	15.847 €	15.847 €	15.847 €
Vehicles i maquinaria	18.849 €	18.849 €	18.849 €
Despeses Variables	189.933 €	189.933 €	189.042 €
Compra d'aigua	133.685 €	133.685 €	132.794 €
Energia Eléctrica	53.209 €	53.209 €	53.209 €
Reactius	3.039 €	3.039 €	3.039 €
Impagats	16.498 €	16.498 €	16.498 €
Despeses Generales	0,00 €	0,00 €	26.943 €
Total Despeses d'Explotació	806.257 €	831.361 €	717.022 €
Altres Despeses	0,00 €	1.000,00 €	44.624 €
Benefici Industrial	0,00 €	0,00 €	32.995 €
Aval Garantia Definitiva	0,00 €	0,00 €	11.629 €
Despeses de constitució de la Societat	0,00 €	1.000,00 €	0,00 €
Resultat Brut d'Explotació (EBITDA)	18.626 €	-7.478 €	63.236 €

Resultat d'Explotació Any 1	EL/OA	EPEL/ SML	Concessió
% s/xifra de negoci	2,26%	-0,91%	7,67%
Amortitzacions	13.795 €	13.795 €	17.826 €
Inversions	0,00 €	0,00 €	7.400 €
Despeses de primera implantació	13.795 €	13.795 €	10.426 €
Amortització ITP Cànon Variable	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Resultat abans d'Impostos (EBIT)	4.831 €	-21.273 €	45.410 €
% s/xifra de negoci	0,59%	-2,58%	5,51%
VAN	< 0	< 0	1.800,07 €
TIR	-	-	2,45%

5.2.6.2.2 Valoració econòmica del Servei per a cada forma de gestió, resta d'Escenaris

En la següent taula es mostra la **pujada de tarifes necessària en cada model de gestió, per a assumir el volum d'inversió fixat en cadascun dels escenaris restants** plantejats.

Taula 49. Percentatge de pujada tarifària necessari. Resta d'Escenaris

Resultats comparatius	EL/OA	EPEL/SML	Concessió
ESCENARI 2			
Inversió fixada (€):	Inversió fixada: 473.720 €		
% pujada	2,79%	6,12%	0,00%
VAN	1.046,82 €	1.640,04 €	1.800,07 €
TIR (~2,38%)	2,45%	2,46%	2,45%
ESCENARI 3			
Inversió fixada (€):	Inversió fixada: 1.312.909 €		
% pujada	7,42%	10,75%	2,52%
VAN	2.164,87 €	2.931,69 €	2.679,55 €
TIR (~2,38%)	2,45%	2,45%	2,45%
ESCENARI 4			
Inversió fixada (€):	Inversió fixada: 1.749.561 €		
% pujada	9,84%	13,17%	5,34%
VAN	2.590,61 €	2.997,11 €	2.864,97 €
TIR (~2,38%)	2,45%	2,45%	2,45%

Como es pot observar en aquests resultats, **la forma de gestió que requereix una menor pujada de tarifes inicial (independentment del volum d'inversió previst) és la gestió indirecta mitjançant Concessió.**

Segons l'anàlisi realitzada, doncs, en termes econòmic-financers **el model de gestió indirecta mitjançant Concessió resulta el més sostenible i eficient per prestar els Serveis d'Abastament i de Clavegueram al municipi de Cassà de la Selva.**

5.3 ALTRES ASPECTES DE GESTIÓ PER A L'ANÀLISI DE LA SOSTENIBILITAT GLOBAL DEL MODEL

Més enllà de les anàlisis i conclusions des d'una òptica estrictament d'eficiència econòmica, en un estudi de models de gestió que pretén determinar la idoneïtat d'aquests també s'han de tenir en compte i sospesar altres aspectes i factors que, **encara que no permeten una quantificació econòmica de forma literal, si tenen un impacte sobre:**

- L'eficiència
- La sostenibilitat financera i ambiental
- La capacitat de finançament de futures inversions
- L'operativa del Servei i en l'eficiència en l'assignació de recursos
- La necessària flexibilitat i capacitat d'adaptació davant els canvis tecnològics

En aquest apartat s'analitzen aquells aspectes relacionats amb la gestió, l'organització i altres aspectes del Servei que es veuen afectats pel model de gestió pel qual s'opti, comparant, en la mesura del possible, els pros i contres d'ambdós models de gestió (gestió directa vs. gestió indirecta).

5.3.1 Assumpció del risc d'explotació i operacional

5.3.1.1 Gestió Directa

En cas que l'Ajuntament opti per gestionar directament el Servei haurà d'assumir aquest risc operacional, és a dir, no tindrà garantit que en condicions normals de funcionament vagi a recuperar les inversions realitzades ni a cobrir els costos en que incorregués com a conseqüència de l'explotació del mateix.

5.3.1.2 Gestió Indirecta

No obstant, pel que fa als Contractes de Concessió, segons la LCSP, ha d'existir una transferència real del risc operacional de l'Administració al Concessionari, delimitant-se en l'article 14 de la Llei, en línia amb l'establert en la nova Directiva d'adjudicació de Contractes de Concessió, els casos en què es considerarà que el Concessionari assumeix aquest risc d'explotació.

Com hem explicat, aquest risc avui és definit a la **Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic** de la següent manera: (article 14 –referit al contracte de concessió d’obres- per remissió de l’article 15- referit al contracte de concessió de serveis) i inclou necessàriament la transferència del risc de demanda o de subministrament o els dos, però afegint que s’entendrà que existeix un risc operacional quan no estigui garantit que en condicions normals de funcionament aquest recuperi les inversions realitzades ni cobreixi les despeses en les que hagi incorregut per a la prestació del servei, de manera que una potencial pèrdua estimada no sigui de caràcter merament nominal o menyspreable.

Dins del risc operacional podem distingir entre risc de demanda i risc d’operació.

El **risc de demanda** ha de cobrir la variabilitat de la demanda d’aigua (major o menor consum) de manera que un canvi de demanda no pot estar directament vinculat amb una qualitat insuficient dels serveis prestats. Per exemple, una disminució de la demanda que, evidentment, implica una reducció dels ingressos, no pot derivar en una disminució o no realització de les tasques que formen part del normal funcionament del servei i, en el cas de la gestió indirecta, no pot derivar en una reclamació per desequilibri per part del concessionari.

El **risc d’operació** suposa que no està garantit un benefici per la gestió i prestació del servei. Per exemple, s’haurà de fer front al possible increment dels costos d’exploració i manteniment de la infraestructura del Servei a conseqüència de la revisió i adaptació de les normatives relatives a les instal·lacions, o al risc de que els actius utilitzats deixin de ser els més adequats per a la prestació del servei degut a millores tècniques aconseguides en altres equipaments, o al risc de que la font actual de subministrament deixi d’estar disponible i s’hagin de buscar altres fonts alternatives.

En el cas de la gestió indirecta del Servei, com ja hem dit, es trasllada tot el risc operacional al Concessionari que només té garantida la seva retribució a través de les tarifes del Servei d’aigua que cobrarà directament a l’usuari, un cop aprovades per la via reglamentària.

5.3.2 Capacitat d’endeutament

5.3.2.1 Gestió Directa

Les necessitats del Servei detectades i descrites suposen fortes inversions que l’Entitat Local haurà de valorar i justificar si pot o no assumir-les, de conformitat amb el previst en l’article 4 de la **Llei Orgànica 2/2012, de 27 d’abril, d’Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera**. S’ha de tenir en compte que, a l’inici de la gestió, el Servei no genera flux de caixa

per fer front a les inversions plantejades i a les necessitats derivades de la implantació del Servei sense recórrer a algun tipus de fons durant els primers anys de projecte; ja sigui per deute o per una dotació pressupostària d'un altre tipus.

En cas d'empresa pública aquesta també hauria de recórrer a endeutament amb les dificultats que això pot comportar per la consolidació amb el nivell de deute global de tot el Consistori (actualment, segons la informació aportada, no hi ha empreses públiques a Cassà de la Selva) i per la hipoteca que pot suposar en les finances municipals per poder atendre altres necessitats i inversions.

5.3.2.2 Gestió Indirecta

Les inversions proposades podrien ser més fàcilment assumibles per l'empresa privada, imputant l'import de les mateixes als compromisos d'inversió assumits per l'empresa amb l'Ajuntament, després de la firma del contracte de concessió en el municipi, tenint en compte que un dels principals avantatges d'aquest model de gestió és la capacitat d'avançar i finançar uns volums importants d'inversió.

5.3.3 Procediments de compres i contractacions

5.3.3.1 Gestió Directa

La contractació d'obres i serveis en el cas de la gestió directa ha de seguir el procediment de la contractació administrativa. Aquest procediment, tot i els seus evidents avantatges, es caracteritza per la lentitud en la tramitació, el que suposa un desavantatge enfront de la contractació privada.

5.3.3.2 Gestió Indirecta

El procediment de compres i contractacions de la gestió indirecta no ha de seguir ningun procediment establert i, per tant, permet atendre la immediatesa que un Servei d'aigües habitualment requereix.

5.3.4 Contractació i gestió del personal

5.3.4.1 Gestió Directa

La contractació i gestió del personal en el cas de la gestió directa ha de seguir els procediments de la funció pública. Dins d'aquest punt també es necessari comentar la major rigidesa en la dedicació de mitjans humans del Servei (règim laboral públic o funcionarial), la qual cosa en situacions de resposta ràpida i immediata per avaries, trencaments o emergència d'un Servei

en que s'ha de garantir la seva continuïtat les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any, pot restar eficaçia a la prestació directa amb mitjans propis.

5.3.4.2 Gestió Indirecta

En el cas de la gestió indirecta mitjançant Concessió, la contractació i gestió del personal no ha de seguir els procediments de la funció pública. En termes econòmics, aquesta contractació pot resultar més avantatjosa que en el cas de gestió directa – fins i tot en cas de dur-se a terme a través d'empresa pública – i presenta major flexibilitat en la dedicació de mitjans humans al Servei.

S'ha de tenir en compte en aquest punt la subrogació del personal que actualment duu a terme el Servei. **En ambdues formes de gestió s'ha de subrogar el personal existent** en les condicions establertes en el Conveni Col·lectiu d'aplicació, o a l'Estatut dels Treballadors en el seu cas.

En el cas de la gestió directa, l'article 130.3 de la nova LCSP estableix que en cas que una Administració Pública decideixi prestar directament un servei que fins al moment venia essent prestat per un operador econòmic, vindrà obligada a la subrogació del personal que el prestava *"si així ho estableix una norma legal, un conveni col·lectiu o un acord de negociació col·lectiva d'eficàcia general"*.

Tot i això, en cas d'optar per gestió directa amb mitjans propis per part de la pròpia Entitat Local, cal tenir en compte les limitacions i dificultats per fer realment efectiva l'assumpció del personal subrogat, més enllà del debat jurídic que ha generat. **Cal tenir present l'esperit de contenció en l'increment de personal i restricció en matèria de contractació de nous efectius en les estructures públiques** que conté la **Llei 27/2013, de 27 de desembre, de Racionalització i Sostenibilitat Local (LRSAL)** i altres normatives pressupostàries que apliquen limitacions en la taxa de reposició existent en el sector públic, i que en termes generals impedeixen el creixement de les plantilles. Per això, més enllà del personal que se subrogaria en cas que l'Ajuntament assumís de manera directa la gestió del Servei cal subratllar les dificultats per dur a terme noves contractacions, la qual cosa podria anar en detriment d'un nivell de prestació eficient i adequat i que requerís la incorporació de nous mitjans humans des del primer moment. En aquest sentit, per tant, una Societat Mercantil pública es presentaria dins de les modalitats de gestió directa, a priori, com l'instrument més adequat –des del punt de vista de subrogació del personal- per a assumir la nova prestació dins els models de forma directa,

donades les limitacions actuals pels increments de plantilla en l'estructura del propi ajuntament.

Es desenvolupa a continuació amb més profunditat.

Es produeix una certa controvèrsia entre la jurisprudència administrativa, social i contractual sobre la subrogació de personal i en els casos en què aplica, en funció dels diferents tipus de successió d'empresa.

No obstant això, en el cas del supòsit que la successió es faci en la forma de gestió directa que definim com a Societat Mercantil de titularitat pública, sembla clara l'obligatorietat de la subrogació, si això ho dictamina la legislació laboral o el conveni col·lectiu del sector.

“Les empreses del sector públic local que es constitueixen en gestores d'una activitat recuperada i que no compten amb un conveni propi o a les que no resulta aplicable el conveni propi de l'entitat local, són tractades pel jutges socials com a empreses del sector, amb la qual cosa els hi són d'aplicació les prescripcions dels convenis del referit sector. Això vol dir que resulten concernides per les clàusules de subrogació produint-se la transmissió de personal encara que no es donin les condicions objectives per una successió d'empreses de caràcter legal”, com fixa el professor Joan Mauri . En aquest sentit, és necessari reforçar tant el que preveu la LCSP com les diverses resolucions del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals (en concret la Resolució nº 910/2018) en el sentit de recordar que **l'obligació de subrogació, si escau, prové de l'exigència del conveni col·lectiu que afecti al sector d'activitat en qüestió.**

A més, les **normes pressupostàries que limiten la contractació de nou personal a les administracions públiques** intenten igualment condicionar l'assumpció de personal en processos d'internalització, malgrat que, com recorda de nou el professor Mauri, “aquestes limitacions en les noves contractacions de personal s'han de separar de les operacions de reorganització de les distintes formes de gestió del serveis públics”, especialment quan tota la doctrina vinculada a la LRBRL, el TRLMC i a la LRSAL obliguen a justificar i a acreditar exhaustivament que els instruments de gestió directa escollits -especialment les EPEL's o Societats Mercantils- són més sostenibles que la gestió indiferenciada per la pròpia Entitat Local o que la fórmula de l'Organisme Autònom local.

De tota manera, el procediment i característiques per fer efectiva dita subrogació en una Societat Mercantil s'hauran de desenvolupar específicament a l'hora de concretar el projecte del Servei, però indubtablement el nou personal que necessiti la societat haurà d'ésser

contractat mitjançant procediments fonamentats en el principi d'igualtat i mèrit i les restriccions pròpies que s'imposen al sector públic, sobretot de naturalesa pressupostària, entre d'altres, tal i com remarca de nou el professor Mauri.

Per tant, el personal subrogat, entenem i d'acord amb les premisses manifestades, en cap cas comportaria una integració en cap estructura o plantilla de l'Ajuntament com a personal municipal.

5.3.5 Operativa del Servei, organització i mitjans

5.3.5.1 *Gestió Directa*

En cas d'assumpció de la prestació del servei a través de la pròpia Entitat Local implica no només contractació de nou personal més enllà de les dificultats implícites a la subrogació – i que hem desenvolupat anteriorment – cal prestar especial atenció també a la **manca de recursos que ja pateix actualment l'administració**. En el cas d'un Servei de tanta exigència ciutadana i d'uns elevats requeriments de qualitat i de garantia en la prestació continuada com són els de l'abastament d'aigua, caldria sospesar els mitjans disponibles a la plantilla actual de cara a les tasques de coordinació, direcció tècnica i seguiment i supervisió de la prestació del servei, amb les exigències de qualitat i de prestacions tecnològiques requerides; a la vegada que la resta de Serveis del Consistori (com contractació, economia o intervenció) també haurien d'intensificar la dedicació al nou Servei. Una dedicació molt més intensa, directa i permanent que a la que, inevitablement, també s'ha de dur terme en cas de les necessàries tasques de fiscalització i seguiment d'una concessió.

5.3.5.2 *Gestió Indirecta*

Així mateix, es pot considerar igualment en aquest balanç en fet que un operador privat del sector té més coneixement de l'operativa i el funcionament ordinari de la prestació, a més de l'experiència que pugui haver acreditat donada la llarga trajectòria de col·laboració públic-privat en l'explotació de Serveis de subministrament d'aigua, cosa que permet obtenir més avantatges en aquest aspecte davant l'administració en les diverses modalitats de gestió directa. No obstant, cal recordar també que una bona part del coneixement de l'operativa quedarà automàticament assumit pel nou operador (públic o privat) en subrogar-se el personal que s'encarrega del dia a dia, del funcionament i manteniment ordinari i preventiu i de les reparacions i avaries.

Quant a l'accés en millors condicions econòmiques en l'adquisició de maquinaria, materials, elements i equips de xarxa i les millores tecnològiques del servei, **es podria considerar un avantatge el fet que el concessionari pot gaudir d'economies d'escala** pel fet que els operadors d'aquest sector solen estar implantats en altres Serveis de ciutats de la mateixa dimensió que Cassà de la Selva. Tanmateix, també es pot valorar el fet que les adquisicions i contractacions d'obres i serveis per part de les empreses públiques i/o ajuntaments via licitacions públiques gaudeixen de baixes econòmiques importants.

5.3.6 Serveis tècnics, equipaments especialitzats i accés a les novetats tecnològiques

5.3.6.1 *Gestió Directa*

En aquest cas, l'Entitat Local o l'òrgan especial de gestió (OA, EPEL o SML) s'hauria de fer càrrec de l'adquisició i del manteniment (tant periòdic com reglamentari) dels equips necessaris per a la prestació dels Serveis d'acord amb els darrers requisits i innovacions tecnològiques i de digitalització.

5.3.6.2 *Gestió Indirecta*

El servei pot recolzar-se en serveis i estructures tècniques especialitzades que formen part de l'estructura de l'empresa privada que, mitjançant el seu know-how, milloren la gestió del mateix i la resolució d'incidències. La capacitació d'aquestes i el seu accés a les novetats tecnològiques pot facilitar l'adopció de les solucions més eficients dels serveis gestionats, contemplant mesures per a la disminució de costos. D'altra banda, el servei es podria beneficiar de la tecnologia i equips (telecontrol, GIS, geòfons, correladors, etc.) dels que disposa i ha desenvolupat amb major profusió el sector dels explotadors de serveis d'aigua en molts municipis. Els **coneixements tècnics** que aporta el Concessionari, en conclusió, poden **repercutir positivament** en la qualitat del Servei i en la disminució progressiva de costos en l'explotació del mateix.

5.3.7 Plans de gestió, manteniment i protocols

5.3.7.1 *Gestió Directa*

Implica l'aplicació de nous procediments i protocols per tant de poder atendre i respondre de forma immediata les possibles contingències que es poden produir en la gestió diària del Servei i que tenen molt impacte en el dia a dia dels usuaris (avaries, talls de subministrament, problemes de qualitat, problemes d'abastament per incidències climàtiques o accidents, entre altres).

5.3.7.2 Gestió Indirecta

Els suport del Servei en l'estructura d'una empresa especialitzada del sector permet implantar, davant les possibles contingències que inevitablement es produeixen en la gestió diària d'aquest tipus de serveis, plans de gestió i protocols de manteniment de forma més àgil i automàtica i capacitat de resposta i resolució en el menor temps possible.

5.3.8 Aspectes social, de transparència, participació per a l'anàlisi de la sostenibilitat global del model

D'acord amb la Llei d'Aigües 29/1985 *"L'aigua és un recurs natural escàs, indispensable per a la vida i per a l'exercici de la immensa majoria de les activitats econòmiques; és insubstituïble, no ampliable per la mera voluntat de l'home, irregular en la seva forma de presentar-se en el temps i en l'espai, fàcilment vulnerable i susceptible d'usos successius"*. L'article 92 del Reial Decret Legislatiu 1/2011 que recull el Text Refós de la Llei d'Aigües estableix com a objectiu *"promoure l'ús sostenible de l'aigua protegint els recursos hídrics disponible i garantint un subministrament suficient en bon estat"*. La consideració de la societat sobre l'aigua i la seva funció vital és fonamental en l'actualitat, com així ho demostra que l'any 2010 les Nacions Unides han reconegut l'aigua com un bé comú i l'accés a l'aigua de qualitat com un dret humà fonamental. Actualment l'aigua és un dret bàsic i indispensable per a la vida i dignitat de les persones i es defineix com el dret a un subministrament suficient, fàcilment accessible i a un cost assumible d'aigua saludable i de qualitat acceptable per a l'ús personal i domèstic de les persones.

Des del punt de vista social, el servei urbà d'abastament d'aigua potable constitueix un bé de primera necessitat i afecta a la gestió d'un recurs natural essencial. Aquestes característiques permeten explicar l'intens debat existent actualment sobre el model de gestió més adequat per als serveis d'aigua. Dins d'aquest debat, un aspecte de vital importància és l'acollida social dels diferents models de gestió.

Davant l'augment de la demanda social de les infraestructures i equipaments públics, es produeix un desgasament entre l'esforç organitzatiu i l'esforç inversor. D'una banda, hi ha les necessitats demandades pels ciutadans en matèria d'infraestructures i de serveis públics, i d'altra, hi ha l'esforç inversor que requereixen aquestes actuacions, ja que hi ha fortes restriccions pressupostàries per limitar el nivell d'endeutament dels Ajuntaments, que condicionen la possibilitat de finançament del projectes.

Aquestes circumstàncies han get passar a un primer pla tots els problemes de gestió dels serveis públics: gestió que ha de realitzar-se sota el principi de ple sotmetiment a la Llei i al Dret que imposa la Constitució, però en el que cobra una molt especial rellevància l'eficàcia.

5.3.8.1 *Gestió Directa*

En aquest aspecte, la gestió directa, per definició, ha de proporcionar **major transparència i corresponsabilitat a la ciutadania en la presa de decisions**, creant un entorn de confiança en el què promocionar l'accés lliure a la informació, la comunicació oberta i la participació de tots els ciutadans.

D'altra banda, s'ha de comentar que en la gestió directa existeix, per part dels ciutadans, una **percepció de major intimitat i proximitat que amb l'entitat gestora**, per tractar-se comunament de personal de l'Ajuntament amb el què la ciutadania té una relació de proximitat major i per tenir un **enteniment mutu de valors i objectius del sector públic**: proporcionar un servei de qualitat al menor preu possible a més de facilitar un millor accés a les labors de seguiment i fiscalització de l'acció pública per part de la ciutadania, en línia amb les bones pràctiques del govern obert, transparent i participatiu.

5.3.8.2 *Gestió Indirecta*

La gestió indirecta mitjançant concessió pot permetre assegurar un elevat nivell de modernització i eficiència global del Servei, **mitjançant l'aportació de finançament privat, especialment quan es requereix un volum important d'inversió, i el coneixement i experiència dels gestors privats** especialistes en la gestió del servei d'abastament d'aigua potable. Tot i que el servei es gestionés amb suport extern especialitzat, cal reiterar i explicar sempre que és l'Ajuntament el que manté la titularitat del servei i la propietat de les instal·lacions i, per tant, es reserva per a sí mateix les decisions estratègiques, la tutela del servei, la protecció dels drets del usuaris i la supervisió efectiva del compliment de les obligacions del gestor privat, en tant que és també una obligació com administració titular del servei bàsic i essencial.

Els **coneixements tècnics** que aporta l'entitat gestora repercutiran positivament en la qualitat del servei, en l'economia d'escala del projecte i la millora en la gestió podrà suposar una disminució del preu del mateix, juntament amb la modernització de les instal·lacions.

Tot i això, des de la vessant de la participació i la transparència, en els darrers anys s'han posat més en relleu les mancances que tradicionalment pateixen alguns operadors privats per rendir

comptes, facilitar informació als Ajuntaments i assegurar la imprescindible tasca de fiscalització al titular del servei, alhora que ha anat en augment l'exigència ciutadana d'una major transparència en l'administració de recursos i serveis públics.

5.4 ANÀLISI DAFO DEL SERVEI

A continuació, es presenta, com a resum de l'anàlisi duta a terme en l'apartat 5, un anàlisi DAFO del Servei per a les modalitats de gestió directa i gestió indirecta, entesa aquesta com a eina d'estudi per la situació actual de les seves característiques internes (**Debilitat i Fortaleses**) i la seva situació externa (**Amenaces i Oportunitats**). Les matrius elaborades recullen els principals aspectes mencionats al llarg del present document.

De la combinació de fortaleses amb oportunitats sorgeixen les potencialitats que assenyalen les línies d'actuació de cara a escollir la **modalitat de gestió del Servei** més adequada per al municipi de Cassà de la Selva.

Taula 50. Anàlisi DAFO de la modalitat de Gestió Directa

	Fortaleses	Debilitats
INTERNES	<ul style="list-style-type: none"> • Proximitat al ciutadà • Responsabilitat i transparència • Major sensibilitat social • Sense ànim de lucre 	<ul style="list-style-type: none"> • Especialització tècnica limitada • Falta de protocols i procediments • Limitacions en compres i contractació • Escassa flexibilitat i agilitat per a la contractació de personal, assignació de tasques, majors costos
	Oportunitats	Amenaces
EXTERNS	<ul style="list-style-type: none"> • Ingressos per a les arques municipals • Participació ciutadana en la presa de decisions i seguiment • Increment d'empreses que presten serveis complementaris i que son contractats per determinades tasques del servei 	<ul style="list-style-type: none"> • Necessitats imprevistes per l'evolució tecnològica i digital del sector i necessitats de renovació i d'inversió • Accés a finançament (menys en SML) • Limitacions a les inversions d'implantació i capacitat d'endeutament per la consolidació del global d'endeutament municipal (en detriment d'altres serveis públics sobretot en el primer any d'implantació del Servei- caixa única)

Taula 51. Anàlisi DAFO de la modalitat de Gestió Indirecta

	Fortaleses	Debilitats
INTERNES	<ul style="list-style-type: none"> • Transferència de risc d'exploració • Experiència i coneixement especialitzat (Know-how) • Alta qualificació del personal operari • Sistemes i procediments implantats • Tecnologia pròpia desenvolupada per a la gestió del Cicle Integral de l'aigua 	<ul style="list-style-type: none"> • Benefici industrial del contractista • Transparència limitada en la gestió i en la participació • Costos per impostos imputables al Servei, així com altres derivats d'una concessió (Aval garantia definitiva, etc.)
	Oportunitats	Amenaces
EXTERNES	<ul style="list-style-type: none"> • Experiència i sinèrgies entre tècnics de diferents Serveis • Major accés a les innovacions tecnològiques • Optimització dels recursos i agilitat: en la contractació de personal, serveis, compres, economies d'escala • Fàcil accés a finançament • Resposta àgil davant d'emergències amb mitjans d'altres Serveis o Delegacions 	<ul style="list-style-type: none"> • Incompliment de les obligacions contractuals • Augment de l'exigència interna de l'assoliment d'objectius amb el menor temps i cost possibles → posar en risc la qualitat • Major conscienciació social i demanda ciutadana en favor de la gestió pública dels recursos

5.5 CONCLUSIONS

La facultat d'elecció de les corporacions locals entre les diferents modalitats de gestió dels serveis s'ha configurat tradicionalment com a discrecional, com una facultat decisòria que tendeix a situar-se en l'òrbita de les potestats d'autoorganització. Com ja hem anat fent esment al llarg de tot l'informe, la normativa de règim local legitima els Ajuntaments a escollir el sistema de prestació més sostenible, eficient i adequat dels serveis públics de la seva competència, tot i que cal justificar, acreditar i avalar suficientment la decisió.

En l'anàlisi dels escenaris que s'ha dut a terme i s'ha desenvolupat en l'apartat 5, s'estableixen les variables generals i específiques a considerar per a cadascuna de les alternatives de gestió, això és, directa i indirecta, i se n'extreuen un seguit de conclusions de cara a facilitar a l'Ajuntament de Cassà de la Selva la presa de decisions sobre el sistema de gestió més eficient i sostenible.

Hem de recordar que la normativa vigent, especialment després de la reforma operada per la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local (LRSAL), ve a avalar, amb caràcter general, que **el model de gestió que s'adopti ha de ser el**

més sostenible i eficient d'entre els que ofereix la legislació. D'aquesta manera, **des del punt de vista econòmic i en funció dels resultats exposats, es pot concloure que el Servei és més rendible i eficient si es gestiona de manera indirecta mitjançant una concessió, mantenint l'actual modalitat de prestació al municipi en el cas del servei d'abastament d'aigua.**

D'acord amb l'establert al punt 0, i després d'avaluar els possibles escenaris amb inversions i amb manteniment o increment de tarifes per extreure'n la "rendibilitat" de l'explotació, i en un escenari temporal de 25 anys que es pren únicament i exclusivament com una referència teòrica i metodològica d'estudi per a la comparativa, es conclou que la modalitat que permet a l'Ajuntament dur a terme millores i inversions a la xarxa amb un menor increment de tarifes és la gestió indirecta a través d'un contracte de Concessió, que resulta, per tant, la alternativa de gestió més eficient per al municipi en els termes expressats anteriorment.

Però més enllà de les anàlisis i conclusions des d'una òptica estrictament econòmica, en un estudi de models de gestió també s'han de tenir en compte i sospesar altres aspectes de caire laboral, social, organitzatiu i de participació ciutadana que influeixen en la presa de decisió sobre el model més eficient i que sigui més sostenible, en la seva globalitat, de cara a les necessitats específiques del municipi de Cassà de la Selva i d'acord amb la situació actual de l'Ajuntament quant a situació financera, disposició i dedicació de mitjans tècnics i humans – tant al departament tècnic com a les àrees econòmiques, jurídiques i d'atenció al públic-, la disponibilitat per fer front i assegurar el finançament de les inversions i millores necessàries a la xarxa i la capacitat de resposta davant els requeriments de qualitat i modernització del servei en qüestió, entre d'altres.

De tal manera que, després de sospesar aquestes variables, també el resultat més beneficiós de la comparativa d'aquests paràmetres continuaria sent el model de gestió indirecta, tot determinant a través del corresponent estudi de viabilitat que s'haurà de preparar i tramitar de forma prèvia al contracte de concessió la durada i condicions de la mateixa en les circumstàncies i perspectives descrites.

6 PROJECTE D'ESTABLIMENT DEL SERVEI PÚBLIC D'ABASTAMENT D'AIGUA DE CASSÀ DE LA SELVA

Un cop elaborada la Memòria Justificativa que forma part de l'expedient administratiu que l'**Ajuntament de Cassà de la Selva** està tramitant per l'establiment formal del Servei Públic d'Abastament d'Aigua al municipi, es procedeix a continuació per part de **PWACS** a confeccionar el **Projecte d'establiment de l'esmentat Servei públic**, tot detallant els objectius, les característiques de la prestació que es durà a terme i amb quina forma de gestió s'explotarà, a partir de les decisions preses en el moment de presentació del present informe.

6.1 OBJECTIUS SOCIALS A ASSOLIR AMB LA PRESTACIÓ PÚBLICA

El projecte d'establiment del servei públic d'abastament d'aigua potable del municipi de Cassà de la Selva implica, en primer lloc, una aproximació dels principals objectius a assolir i a satisfer amb la prestació pública. A Europa, la gestió de l'aigua deixa de ser vista exclusivament com a recurs des de l'aprovació, a finals de l'any 2000, de la Directiva marc de l'aigua (200/60/CE). Es considera un element bàsic dels ecosistemes hídrics i una part fonamental per a una bona qualitat ambiental sostenible que, a la vegada, garanteix el recurs. Els aspectes biològics i també els hidromorfològics, prenent rellevància en la diagnosi integrada de la qualitat, conjuntament amb els indicadors fisicoquímics i substàncies prioritàries o contaminants tòxics i persistents. La Directiva proposa la regulació de l'ús de l'aigua i dels espais associats a partir de la capacitat que en tenen de suportar diferents tipus de pressions i impactes. D'aquesta manera es pretén promoure i garantir l'explotació i l'ús del medi de manera responsable, racional i sostenible. En aquest marc, la gestió de l'aigua es fonamenta en tres principis bàsics que contribueixin, entre d'altres fins, a garantir el subministrament suficient d'aigua superficial o subterrània en bon estat, tal i com requereix un ús de l'aigua sostenible, equilibrat i equitatiu. El principi de no deteriorament i assoliment del bon estat integral de les masses d'aigua superficials i subterrànies amb un enfocament combinat de la contaminació i gestió integrada del recurs. La necessitat de limitar els usos, els abocaments o les activitats que afecten la medi hídric, directament o indirecta, depenent del medi receptor i de la capacitat de suportar els esmentats impactes, tenint en compte, en cada moment, l'estructura i el funcionament dels ecosistemes hídrics alterats. El principi de plena recuperació i internalització dels costos, també els ambientals i els del recurs, derivats dels serveis

relacionats amb l'ús de l'aigua i el manteniment sostenible del bon estat de salut dels ecosistemes associats. El cost de l'ús de l'aigua de l'espai fluvial, de manera sostenible, ha de repercutir en el beneficiari que genera el cost. El principi de participació pública i transparència en les polítiques de l'aigua. La gestió dels recursos i els programes de mesures i de control que s'han d'integrar dins dels plans de gestió per assolir el bon estat ecològic dels sistemes fluvials, s'han d'elaborar mitjançant la participació i el consens social, a partir de mecanismes de participació ciutadana i amb una transparència pública total. A aquests principis, s'hi incorporen altres d'àmbit social. Cap persona ha de ser privada del dret a l'aigua per raó de la seva capacitat econòmica i s'adoptaran mesures que a més de fomentar l'estalvi i l'ús racional de l'aigua, hi assegurin un accés universal i equitatiu.

La gestió de l'aigua s'ha de basar doncs en la integració d'un conjunt de mesures al llarg del seu cicle que permetin la prevenció i reducció de la contaminació, la millora de la massa d'aigua i de l'estructura i el funcionament dels ecosistemes hídrics, la participació ciutadana i la transparència, la garantia permanent dels subministrament suficient, de qualitat, equilibrat i equitatiu, per un ús sostenible i finalment, una gestió eficient i econòmicament viable.

Sota aquests principis, a Cassà de la Selva, en aquest procés, s'estableixen objectius vinculats als àmbits de la qualitat de l'aigua, la garantia de subministrament, la qualitat del servei, la sostenibilitat financera i econòmica en la gestió i els principis de "bon govern", transparència, participació i sostenibilitat global en l'administració de béns i recursos públics.

En l'àmbit concret de la millora en el funcionament i explotació del servei, es fixa com a objectiu millorar el rendiment de les xarxes i infraestructures, actualment situat entorn al 71%, per tal d'assolir, amb les inversions de millora corresponents i els programes de manteniments preventius adients, un percentatge màxim de rendiment del 80% en el període de 25 anys estudiat en la memòria i en l'estudi de models de gestió com a marc de referència.

6.2 FORMA DE GESTIÓ ESCOLLIDA PER PRESTAR EL SERVEI PÚBLIC. CONSIDERACIONS PRÈVIES

Un cop determinat en la memòria i l'estudi de models que l'opció més sostenible i eficient donades les circumstàncies de Cassà de la Selva és la continuïtat de la prestació del servei a través de la **gestió indirecta** s'ha de tenir en compte l'entrada en vigor de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, en endavant LCSP. De tal manera que la prestació del servei d'abastament

d'aigua de forma indirecta únicament pot regir-se mitjançant un contracte de concessió de serveis les característiques del qual es detallen a continuació.

Contracte de concessió de serveis

Ve regulat en els articles 15, 29 i del 284 al 297 de la LCSP.

Ve definit en l'article 15 de la LCSP com:

- 1. El contracte de concessió de serveis es aquell en virtut del qual un o varis poders adjudicadors encomanen a títol onerós a una o vàries persones, naturals o jurídiques, la gestió d'un servei la prestació del qual sigui de la seva titularitat o competència, i la seva contrapartida vingui constituïda bé per el dret a explotar els serveis objecte del contracte o bé per aquest dret acompanyat de percebre un preu.*
- 2. El dret d'exploració dels serveis implicarà la transferència al concessionari del risc operacional, en els termes assenyalats en l'apartat quart de l'article anterior.*

Al mateix temps, l'article 284.1 estableix que: "1. L'Administració podrà gestionar indirectament, mitjançant contracte de concessió de serveis, els serveis de la seva titularitat o competència sempre que siguin susceptibles d'exploració econòmica per particulars (...)".

Les característiques bàsiques d'aquest model de contracte són:

- a) Pel que fa a la **durada**. En aplicació de la LCSP (art. 29) la duració es calcularà en funció dels serveis que constitueixin el seu objecte i si sobrepassen els 5 anys, la durada màxima no podrà excedir del temps que es calculi raonable perquè el concessionari recuperi les inversions realitzades per a l'exploració del servei, juntament amb un rendiment sobre el capital invertit, tenint en compte les inversions necessàries realitzades per assolir els objectius contractuals específics. Aquest article estableix també uns màxims per a aquest contracte i els motius tesats pels quals es poguessin ampliar els terminis marcats en el Plec (un 15% per restablir l'equilibri econòmic). Per tant, la durada del contracte ja no pot ser una decisió unilateral de l'Ajuntament, sinó que ha d'obeir als criteris anteriorment assenyalats.
- b) El **risc operacions es transfereix de l'Administració al contractista** (Art. 285.1 c), és a dir, el concessionari no tindrà garantit que, en condicions normals de funcionament, recuperi les inversions realitzades ni a cobrir els costos en que incorregués com a conseqüència de l'exploració del mateix.
- c) La tramitació de l'expedient anirà precedida de la realització i aprovació d'un **estudi de viabilitat** o, en el seu cas, de viabilitat econòmic-financera (Art. 285.2).

- d) A més, si hi hagués obres, s'hauria d'elaborar i aprovar el corresponent **Avantprojecte de construcció i explotació** de les obres que resultin precises, amb especificació de les prescripcions tècniques relatives a la seva realització i, a més, de la redacció, supervisió, aprovació i replanteig del corresponent projecte de les obres.

6.3 PROCEDIMENT A SEGUIR PER MANTENIR LA GESTIÓ INDIRECTA DEL SERVEI MITJANÇANT CONCESSIÓ

En aquest cas seria necessari iniciar l'expedient de contractació, segons l'estipulat en la LCSP.

Actuacions preparatòries del contracte de concessió de serveis:

1. **Inici de l'expedient de contractació** motivant la necessitat del contracte (Article 116.1 LCSP). S'ha d'assenyalar que la justificació d'aquesta necessitat (en els termes exigits per l'article 28 LCSP) queda substancialment acreditada en la comparació de les formes de gestió realitzada prèviament.

2. **Realització i aprovació d'un estudi de viabilitat del servei**

El contingut mínim de l'Estudi de Viabilitat s'indica en l'article 247 de la LCSP que es troba emmarcat dins del Capítol corresponent al contracte de concessió d'obres (Títol II, Capítol II, Secció 1ª). En cas de contractes de concessió de serveis, no tots els epígrafs assenyalats en aquest article seran d'aplicació. Al nostre parer, el contingut mínim de l'Estudi de Viabilitat, per tant, hauria de ser el següent:

- Una justificació dels avantatges quantitius i qualitius que aconsellen la utilització d'aquest contracte enfront a altres tipus contractuals.
- El valor actual net de totes les inversions, costos i ingressos del concessionari a fi d'avaluar el risc operacional, així com els criteris per valorar la taxa de descompte.
- L'impacte de la concessió en matèria d'estabilitat pressupostària.

Exposició pública del mateix pel termini d'un mes.

3. **Avantprojecte de construcció i explotació de les obres.** En cas que el contracte compregui l'execució d'obres, la tramitació anirà precedida, de l'elaboració i aprovació administrativa de l'Avantprojecte de construcció i explotació de les obres que resultin precises.

Exposició pública pel termini d'1 mes.

4. **Redacció de plecs.** Els plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques s’elaboraran en els termes establerts per l’article 285.1 LCSP i hauran de fer referència, almenys, als següents aspectes:

- Objecte del contracte
- Condicions de prestació del servei i, en el seu cas, fixaran les tarifes que haguessin d’abonar els usuaris, els procediments per a la seva revisió i el cànon o participació que hagués de satisfer a l’Administració.
- Regularan també la distribució de riscos entre l’Administració i el concessionari en funció de les característiques particulars del servei, si bé en tot cas el risc operacional correspondrà al contractista.
- Definiran els requisits de capacitat i solvència financera, econòmica i tècnica que siguin exigibles als licitadors.
- Preveuran també la possibilitat que es produeixi la cessió del contracte.

6.4 OBRES, BÉNS I INSTAL·LACIONS NECESSÀRIES, AIXÍ COM PREVISIÓ DE MITJANS MATERIALS I HUMANS

En l’Apartat 4 de la memòria s’ha desenvolupat abastament les característiques tècniques del Servei a desenvolupar en el municipi de Cassà de la Selva, així com les necessitats de mitjans humans i personals i les principals inversions que requereix el servei.

En tot cas, en aquest apartat relacionem les principals activitats –tant de caràcter tècnic, com operatiu i de gestió- que haurà de dur a terme el nou Servei de cara a la correcta execució de la prestació.

Taula 52. Resum de les principals activitats relacionades amb la gestió del Servei

Analítiques Aigua potable
Control
Complet
Aixeta Consumidor
Control clor residual
Radioactivitat
Examen organolèptic
Control d’abocaments
Administratius i Varis
Gestió
Oficina
Magatzem / Taller
Subministraments (oficina, magatzem, taller)

Telecomunicacions
Material d'oficina, neteges, vigilància, serveis informàtics...
Gestió comercial
Gestió de rebuts i impagats/software específic
Publicitat i campanyes de sensibilització
Vehicles
Lloguer/rentings
Carburant, assegurances, manteniments..
Altres variis
PRL (Servei de prevenció, mútues, subministrament d'EPI's...)
Subministrament roba de treball
Formació
Servicios de consultoria especialitzada i serveis jurídics
Comptabilitat i RRHH
Explotació i manteniment
Manteniment reglamentari
Manteniment metrollògic
Cabalímetres
Altres
Neteja de dipòsits
DDD
Neteja xarxa clavegueram
Reparacions i avaries
Subministraments variis

En l'apartat esmentat en la memòria es detallen els costos estimats en el any base de la nova prestació, a partir de la justificació dels costos raonables en els quals el Servei incorrerà en funció dels nivells de qualitat establerts per al desenvolupament d'aquest, els criteris d'explotació (operació i manteniment) i els processos i procediments de treball considerats.

Els costos derivats de l'explotació del Servei es poden dividir en dues tipologies:

A. Costos Fixos: costos directes d'explotació que es produeixen de manera independent del volum d'aigua subministrat.

- Personal
- Manteniment i Conservació
- Mitjans materials
- Analítiques
- Administratius i diversos
- Tributs i impostos

B. Costos Variables: Costos directes d'explotació que varien en funció de la quantitat d'aigua subministrada.

- Compra d'Aigua
- Energia elèctrica
- Reactius

C. Altres despeses:

- Impagats

Amb la següent previsió econòmica en el cas del municipi de Cassà de la Selva per cadascuna de les grans partides especificades:

Taula 53. Previsió costos dels mitjans humans i materials pel projecte del Servei de Cassà de la Selva

Previsió Costos explotació del Servei Any base	Import (€)
Costos Fixos	464.269 €
Personal	217.332 €
Conservació i manteniment	125.058 €
Administratius i varis	87.183 €
Control analític	15.847 €
Vehicles i maquinaria	18.849 €
Costos Variables	187.891 €
Compra d'aigua	132.365 €
Energia elèctrica	52.487 €
Reactius	3.039 €
Provisió d'insolvències	16.498 €
Total Previsió Costos del Servei	668.658 €

Segons la informació facilitada, a excepció del Cap de Servei, la resta de la plantilla actual adscrita al Servei és susceptible de ser subrogada al nou contracte de Concessió. Per tant, s'ha optat per mantenir en la previsió el cost total del personal del Servei corresponent a l'exercici de 2020, darreres dades disponibles, incloent-hi el cost empresa del Cap de Servei.

Taula 54. Previsió Despeses Any 1: Cost de Personal. Any Base

Lloc de treball	Grup Professional	Data Antiguitat	Tipus Contracte	Dedicació	Cost Empresa
Cap Servei	5A	07/11/2016	Indefinit	40%	19.222 €
Administratiu 1a	2A	10/01/2019	Indefinit	100%	29.733 €
Administratiu 2a	2B	01/08/2018	Indefinit	100%	27.655 €
Encarregat	3A	03/05/1993	Indefinit	100%	60.517 €
Oficial 1a	2A	11/05/2017	Indefinit	50%	18.257 €
Oficial 2a	2B	21/12/2015	Indefinit	100%	43.286 €

Lloc de treball	Grup Professional	Data Antiguitat	Tipus Contracte	Dedicació	Cost Empresa
Lector	2B	17/07/2007	Indefinit	50%	14.357 €
Oficial 1a	2A		Pre-Jubilat	100%	4.307 €
Total Cost Personal					217.332 €

6.5 ESTUDI ECONÒMIC DEL PROJECTE DE SERVEI. INVERSIONS I NECESSITATS

En els estudis i projeccions econòmiques que es van dur a terme en l'anàlisi d'alternatives de gestió es van plantejar diversos escenaris en funció de les inversions necessàries (facilitades per l'actual Concessionària i l'Ajuntament) i les previsions de costos i ingressos del Servei. Finalment, es va optar per **analitzar diversos escenaris que oscil·larien entre unes primeres actuacions considerades més urgents, que es podrien executar amb un increment moderat de tarifes, per al cas dels models de gestió directa, i que sumarien un total de 473.720 €, fins a un escenari de major envergadura amb inversions necessàries que suposarien un desemborsament de 1.749,561 €, i que requeririen un major augment de les tarifes.**

D'aquesta manera, l'estudi de viabilitat que s'haurà d'elaborar, previ al procés de licitació del contracte de la futura Concessió, determinarà exactament el volum de les inversions que es podran dur a terme, en funció dels ingressos associats (tarifes del Servei) i el termini necessari d'amortització de les mateixes i que serà el que determinarà el període de vigència del futur contracte. És a dir, es desenvoluparan i analitzaran els escenaris apuntats a la memòria d'alternatives de gestió i d'altres que es puguin considerar en funció del volum d'inversions adequades, del termini necessari del Contracte de Concessió de serveis per poder amortitzar-les i de l'increment de tarifes que es pugui dur a terme, i que es concretaran en l'estudi de viabilitat esmentat i en els plecs de condicions tècniques i particulars posteriors.

6.6 RÈGIM TARIFARI

Com ja hem avançat, en els projeccions del futur Servei es planteja, segons l'escenari escollit, un cert increment de les tarifes actuals del servei que s'haurà de concretar i determinar en el marc de l'estudi de viabilitat de la futura Concessió,

És en aquest marc que caldrà actualitzar les tarifes, tant en la seva vessant administrativa i jurídica com en el règim econòmic, avaluant la possibilitat d'introduir altres canvis en l'estructura tarifària per tal que s'incorporin conceptes com progressivitat en la càrrega impositiva, estímul a l'estalvi i bonificacions de caire social o mediambiental, entre d'altres paràmetres. Des del punt de vista administratiu, caldrà transformar les actuals taxes que

regulen els ingressos d'ambdós serveis en tarifes o prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari. En aquest sentit, fem referència a l' aprovació de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la que es transposen a l' ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP en endavant), consagra el caràcter de tarifa de les contraprestacions percebudes per la prestació de serveis públics mitjançant formes de gestió directa amb personificació privada. D'acord amb el dispost per la Disposició Addicional Quaranta-Tresena de la Llei,

Les contraprestacions econòmiques establertes coactivament que es percebin per l'explotació d'obres públiques o la prestació de serveis públics, de forma directa mitjançant personificació privada o gestió indirecta, tindran la condició de prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari conforme amb el previst a l'article 31.3 de la Constitució.

En concret, tindran tal consideració aquelles exigides per l' explotació d' obres o la prestació de serveis, en règim de concessió, mitjançant societats d' economia mixta, entitats públiques empresarials, societats de capital íntegrament públic i altres fórmules de dret privat.

6.7 RÈGIM ESTATUTARI DELS USUARIS

L'Ajuntament vetllarà pel respecte dels drets dels usuaris reconeguts a les lleis aplicable i, específicament, en el nou reglament del servei que s'aprovarà conjuntament amb l'expedient d'establiment. Tot i així, en destaquem les següents:

- Dret a poder accedir a un servei bàsic i essencial com és l'abastament d'aigua potable a tota la població
- Dret a la informació i a la participació ens els termes establerts en el Reglament del Servei.
- Dret a la intimitat, i a la divulgació de les dades personals que obrin als seus expedients o historials.
- Dret a no ser discriminats en el tractament per raó de naixença, sexe, religió, opinió o qualsevol altre condició o circumstància personal o social.

6.8 NOU REGLAMENT DEL SERVEI D'ABASTAMENT D'AIGUA I DE CLAVEGUERAM

El reglament que reguli el servei ha de disposar expressament que l'activitat de la qual parla és assumida per l'administració local com a pròpia i ha de determinar l'abast de les prestacions a favor dels ciutadans, per la qual cosa s'adjunta, com a annex al present informe, la proposta de nou reglament del servei que s'ha redactat, conjuntament amb els serveis tècnics municipals.

Aquest nou marc de regulació substituirà el vigent **“Reglament del Servei d’Abastament d’Aigua Potable de l’Ajuntament de Cassà de la Selva”** (BOP de la Província de Girona núm. 87, 6 de maig de 2011).

Posteriorment, un cop s’aprovi inicialment l’expedient d’establiment, en cas de rebre’s al·legacions durant el preceptiu període d’informació pública, es considerarà l’adaptació, si escau, del text plantejat en el tràmit actual.

MADRID (SEDE CENTRAL)

Carrer Guzmán El Bueno, 133 (Edificio
GERMANIA), Baix
28003 Madrid (Espanya)
Tel +34 911 92 35 35

BARCELONA

Business Center Av. Josep Tarradellas, 38
08029 Barcelona
Tel +34 93 249 13 24